

κατευθύνσεις και περιγραφές μαθημάτων στο Λύκειο

2024 - 2025

ΠΑΙΔΑΓΟΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΚΥΠΡΟΥ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

κατευθύνσεις και
περιγραφές
μαθημάτων
στο Λύκειο

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΚΥΠΡΟΥ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Κατευθύνσεις και Περιγραφές Μαθημάτων στο Λύκειο

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΣΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

Επιλογή πληροφοριών-Επιμέλεια:	Αιμιλία Χριστοδούλου, Σ.Ε.Α. Δήμητρα Ευαγόρου, Σ.Ε.Α.
Εποπτεία:	Ελένη Παπαστεφάνου <i>Επιθεωρήτρια Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής</i>
Γενική Εποπτεία:	Δρ Ειρήνη Παρασκευά Ροδοσθένους <i>Πρώτη Λειτουργός Εκπαίδευσης Προϊσταμένη Υπηρεσίας Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής</i>
Γλωσσική Επιμέλεια:	Ευαγγελία Χαραλάμπους <i>Λειτουργός Υπηρεσίας Ανάπτυξης Προγραμμάτων</i>
Ηλεκτρονική Σχεδίαση:	Θεόδωρος Κακουλλής <i>Λειτουργός Υπηρεσίας Ανάπτυξης Προγραμμάτων</i>
Συντονισμός Έκδοσης:	Πέτρος Γεωργιάδης <i>Συντονιστής Υπηρεσίας Ανάπτυξης Προγραμμάτων</i>

- Α' Έκδοση 2016
Β' Έκδοση 2017
Ανατύπωση 2018
Ανατύπωση 2019 (με μικροδιορθώσεις)
Ανατύπωση 2020 (με μικροδιορθώσεις)
Γ' Έκδοση 2021
Δ' Έκδοση 2022
Ε' Έκδοση 2023
ΣΤ' Έκδοση 2024

Εκτύπωση: PRINTFAIR ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ Ε.Π.Ε.

© ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΚΥΠΡΟΥ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

ISBN: 978-9963-54-382-3

Στο εξώφυλλο χρησιμοποιήθηκε ανακυκλωμένο χαρτί σε ποσοστό τουλάχιστον 50%, προερχόμενο από διαχείριση απορριμμάτων χαρτιού. Το υπόλοιπο ποσοστό προέρχεται από υπεύθυνη διαχείριση δασών.

κατευθύνσεις και
περιγραφές
μαθημάτων
στο Λύκειο

Οι πληροφορίες που παρουσιάζονται στη συγκεκριμένη έκδοση βασίζονται στο ποικίλο υλικό που δόθηκε από τους/τις οικείους Συντονιστές/Συντονιστριες ΕΜΕ της Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης, τους οποίους/τις οποίες και ευχαριστούμε θερμά. Επιπρόσθετα, το πιο πάνω υλικό είναι σε στενή συνάρτηση με τις τελευταίες αποφάσεις της Επιτροπής Παρακολούθησης του Ωρολογίου Προγράμματος.

Σε περίπτωση που υπάρχουν αλλαγές ή τροποποιήσεις, θα ανακοινώνονται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας της Κύπρου και θα συμπεριληφθούν στην αναθεωρημένη έκδοση της επόμενης σχολικής χρονιάς.

Πρόλογος

Η παρούσα έκδοση της Υπηρεσίας Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής (Υ.Σ.Ε.Α.) της Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης, «Κατευθύνσεις και Περιγραφές Μαθημάτων στο Λύκειο», αποτελεί ένα εργαλείο έγκυρης πληροφόρησης προς τους/τις μαθητές/μαθήτριες Α' Λυκείου σχετικά με τις επιλογές που προσφέρει το Λύκειο με την εισαγωγή του Ωρολογίου Προγράμματος. Στη συγκεκριμένη έκδοση παρουσιάζονται εκτενώς οι περιγραφές των μαθημάτων Προσανατολισμού και Εμβάθυνσης, ώστε να δίνεται η δυνατότητα στους/στις μαθητές/μαθήτριες να γνωρίσουν τόσο τα διάφορα μαθήματα που καλούνται να επιλέξουν όσο και το αντικείμενο με το οποίο καταπιάνονται αυτά.

Με την εφαρμογή του Ωρολογίου Προγράμματος γίνεται προσπάθεια να ενδυναμωθεί το κύρος του Εθνικού Απολυτήριου του Δημόσιου σχολείου και εξασφαλίζεται, έτσι, ένα πιο αξιόπιστο σύστημα πρόσβασης στη Δημόσια Τριτοβάθμια Εκπαίδευση Κύπρου και Ελλάδας.

Ως εκ τούτου, οι έξι (6) Κατευθύνσεις Σπουδών, που προσφέρονται στη Β' και Γ' Λυκείου, περιλαμβάνουν συναφή μεταξύ τους μαθήματα και είναι σχεδιασμένες, έτσι ώστε να αποτελέσουν το απαραίτητο υπόβαθρο για τις μελλοντικές σπουδές των αποφοίτων. Τα περισσότερα μαθήματα Εμβάθυνσης των Κατευθύνσεων έχουν συμπεριληφθεί, ανάλογα με το περιεχόμενό τους, στα *Επιστημονικά Πεδία* και στα *Πλαίσια Πρόσβασης*, στα απαιτούμενα διλαδή μαθήματα εξέτασης για την εισαγωγή σε σχολές της Δημόσιας Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης Κύπρου και Ελλάδας.

Εύχομαι οι μαθητές/μαθήτριες μας, αξιοποιώντας την έκδοση αυτή, να ενισχύονται, ώστε να λαμβάνουν ώριμες αποφάσεις για ζητήματα που αφορούν στη σταδιοδρομία τους, έχοντας επιπρόσθετα την έγκυρη πληροφόρηση και τη στοχευμένη συμβουλευτική διεργασία που παρέχεται από τους/τις καθηγητές/καθηγήτριες Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής.

Εκφράζουμε τα συγχαρητήριά μας προς την Υπηρεσία Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής και ιδιαίτερα την Επιθεωρήτρια ΣΕΑ κ. Ελένη Παπαστεφάνου καθώς και τις Λειτουργούς της ΥΣΕΑ κ. Αιμιλία Χριστοδούλου και κ. Δάμητρα Ευαγόρου για τη σημαντική αυτή έκδοση. Ευχόμαστε η αξιοποίηση των πληροφοριών αυτών, σε συνδυασμό με τη συμβουλευτική διεργασία που παρέχεται στα σχολεία, να συμβάλει στη διαπαιδαγώγηση για τη λήψη της ορθής απόφασης, που δύνει σε μια επιτυχημένη ακαδημαϊκή και επαγγελματική πορεία.

Δρ Ειρήνη Παρασκευά Ροδοσθένους
Αναπλ. Διευθύντρια Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης

κατεύθυνσις και περιγραφές μαθημάτων στο Λύκειο

Περιεχόμενα

Α' τάξη: Περιγραφή - Δομή	8
Περιγραφές Μαθημάτων Προσανατολισμού (ΟΜΠ)	9
• Αγγλικά	9
• Αρχαία Ελληνικά/Αρχαιογνωσία	10
• Ιστορία	10
• Μαθηματικά	11
• Οικονομικά	11
• Φυσική	12
Β' και Γ' τάξη: Περιγραφή - Δομή	13
Εξεταζόμενα μαθήματα ανά τάξη	15
Εξετάσεις Μετάταξης	16
Περιγραφές Μαθημάτων Εμβάθυνσης Β' και Γ' Λυκείου	18
• Αγγλικά	18
• Αρχαία Ελληνικά	19
• Αρχιτεκτονικό - Τεχνικό Σχέδιο	22
• Βιολογία	22
• Γαλλικά	24
• Γραφικές Τέχνες, Β' και Γ' Λυκείου 3ης Κατεύθυνσης	25
• Γραφιστικές Εφαρμογές, Γ' Λυκείου 6ης Κατεύθυνσης	28
• Δίκτυα	29
• Εικαστικές Εφαρμογές	31
• Ελεύθερο - Προοπτικό Σχέδιο	31
• Εμπορικά - Μάρκετινγκ	32
• Εφαρμογές Πληροφορικής	33
• Θεατρολογία	34
• Θέματα Τέχνης	36
• Ιστορία	36
• Ιατνικά	39
• Λογική - Φιλοσοφία	41
• Λογοτεχνία	42
• Λογιστική	43
• Μαθηματικά	44
• Μουσική (Μουσικό Σχολείο)	45
• Μουσικές Εφαρμογές	45
• Ξένες Γλώσσες: Γερμανικά, Ισπανικά, Ιταλικά, Ρωσικά, Τουρκικά	46
• Αγωγή Υγείας	48
• Οικονομικά	51
• Οργάνωση και Διοίκηση Επιχειρήσεων	52
• Πληροφορική	52
• Σχεδιασμός και Τεχνολογία	54
• Φυσική	55
• Φωτογραφία (μόνο Β' Λυκείου)	57
• Χημεία	57

κατευθύνσεις και περιγραφές μαθημάτων στο Λύκειο

Παράρτημα	60
a) Δηλώσεις:	
• Δήλωση Επιλογής Κατεύθυνσης Β' και Γ' Λυκείου και Συμμετοχής σε Εξετάσεις Μετάταξης	60
• Δήλωση Επιλογής Κατεύθυνσης στο Μουσικό Λύκειο και Συμμετοχής σε Εξετάσεις Μετάταξης	62
• Δήλωση Επιλογής Κατεύθυνσης στο Αθλητικό Λύκειο και Συμμετοχής σε Εξετάσεις Μετάταξης	64
• Δήλωση Αλλαγής Κατεύθυνσης Σπουδών ή/και Μαθήματος/ων και Συμμετοχής στις Εξετάσεις Μετάταξης Α' Λυκείου	66
• Δήλωση Αλλαγής Κατεύθυνσης Σπουδών ή/και Μαθήματος/ων και Συμμετοχής στις Εξετάσεις Μετάταξης Β' Λυκείου	67
Βιβλιογραφία	68

κατευθύνσεις και περιγραφές μαθημάτων στο Λύκειο

Α' Τάξη: Περιγραφή - Δομή

Η Α' Λυκείου είναι μια τάξη που περιλαμβάνει, κυρίως, μαθήματα Κοινού Κορμού, τα οποία καλύπτουν 33 περιόδους την εβδομάδα και έχουν σκοπό να παρέχουν γενική και ολόπλευρη μόρφωση στους μαθητές/στις μαθήτριες. Παράλληλα, όμως, με το κοινό πρόγραμμα μαθημάτων, το Ωρολόγιο Πρόγραμμα εισάγει από την Α' τάξη την εμβάθυνση σε δύο μαθήματα, τα οποία ανήκουν σε μία από τις τέσσερις Ομάδες Μαθημάτων Προσανατολισμού. Τα μαθήματα αυτά διδάσκονται το καθένα κατά δύο περιόδους την εβδομάδα, επιπλέον από αυτά του Κοινού Κορμού και έχουν σκοπό να οδηγήσουν τους μαθητές/τις μαθήτριες σε αντίστοιχες Κατευθύνσεις Σπουδών, στη Β' και Γ' τάξη.

1η ΟΜΠ

- Αρχαία Ελληνικά/Αρχαιογνωσία
- Ιστορία

2η ΟΜΠ

- Μαθηματικά
- Φυσική

3η ΟΜΠ

- Μαθηματικά
- Οικονομικά

4η ΟΜΠ

- Οικονομικά
- Αγγλικά

Στην Α' Λυκείου, οι μαθητές/μαθήτριες εντάσσονται σε τμήματα ανάλογα με την Ομάδα Μαθημάτων Προσανατολισμού, την οποία έχουν επιλέξει από τη Γ' Γυμνασίου. Η επιλογή της ΟΜΠ γίνεται στο μέσο, περίπου, της χρονιάς της Γ' Γυμνασίου, για να γίνει έγκαιρα ο προγραμματισμός και η οργάνωση των Λυκείων και Τεχνικών Επαγγελματικών Σχολών Εκπαίδευσης και Κατάρπισης (ΤΕΣΕΚ).

κατευθύνσεις και Περιγραφές μαθημάτων στο Λύκειο

Πίνακας 1 - ΩΡΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

Στον πίνακα που ακολουθεί αναγράφεται το Ωρολόγιο Πρόγραμμα της Α΄ Λυκείου με τα Μαθήματα Κοινού Κορμού. Οι Ομάδες Μαθημάτων Προσανατολισμού παρουσιάζονται με άλλο χρώμα.

ΩΡΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ			Α΄ ΟΜΠ (2X2=4)			
A/A	Μαθήματα	Μαθήματα Κοινού Κορμού	1 ^η ΟΜΠ	2 ^η ΟΜΠ	3 ^η ΟΜΠ	4 ^η ΟΜΠ
1	Νέα Ελληνικά/Αγωγή του Πολίτη	6				
2	Αρχαία Ελληνικά/Αρχαιογνωσία	2	2			
3	Μαθηματικά	4		2	2	
4	Φυσική	2		2		
5	Χημεία	2				
6	Βιολογία	1				
7	Ιστορία/Ιστορία της Κύπρου	2	2			
8	Αγγλικά	2				2
9	Γαλλικά	2				
10	Πληροφορική	2				
11	Τέχνη	1				
12	Μουσική	1				
13	Φυσική Αγωγή	1,5				
14	Θρησκευτικά	1,5				
15	Σχεδιασμός και Τεχνολογία	2				
16	Οικονομικά	1			2	2
Σύνολα		33	4	4	4	4
Μερικά Σύνολα		33			4	
Γενικό Σύνολο					37	

Περιγραφές Μαθημάτων ΟΜΠ Α΄ Λυκείου

ΑΓΓΛΙΚΑ Α΄ Λυκείου

Η Αγγλική γλώσσα είναι, χωρίς αμφιβολία, η πλέον καθιερωμένη γλώσσα στους τομείς του εμπορίου, των επιχειρήσεων και των υπηρεσιών. Επιπρόσθετα, οι ραγδαίες τεχνολογικές εξελίξεις και η ανάπτυξη του διαδικτύου έχουν καταστήσει την Αγγλική ακόμα πιο χρήσιμη και απαραίτητη. Οι καθημερινές και συνεχείς απαιτήσεις και προκλήσεις στον ευρύτερο κοινωνικό, οικονομικό, πολιτισμικό χώρο, μέσα στον οποίο ο μαθητής/η μαθήτρια ενεργοποιείται ως πολίτης, απαιτούν πολύ καλή γνώση της Αγγλικής γλώσσας και την καθιστούν απαραίτητο προσόν για επαγγελματική αποκατάσταση.

Γενικός σκοπός της διδασκαλίας των Αγγλικών είναι να διαμορφώσουν οι μαθητές και μαθήτριες θετικές στάσεις απέναντι στην Αγγλική γλώσσα και στις ξένες γλώσσες γενικότερα, να αναπτύξουν βασική διαπολιτισμική αντίληψη και διαπολιτισμικές δεξιότητες, και να αποκτήσουν τις απαραίτητες γνώσεις και επικοινωνιακές δεξιότητες, ώστε να χρησιμοποιούν την ξένη γλώσσα με δημιουργικό τρόπο για ουσιαστική επικοινωνία σε ποικίλες, καθημερινές περιστάσεις, για να ανταποκριθούν αποτελεσματικά στις προκλήσεις του 21ου αιώνα.

Το κράτος, ανταποκρινόμενο στις απαιτήσεις της σύγχρονης πραγματικότητας, εφαρμόζει από το 2020 την Πιστοποίηση της Αγγλικής Γλώσσας στα επίπεδα B1 και B2.

κατευθύνοσις και περιγραφές μαθημάτων στό Λύκειο

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ / ΑΡΧΑΙΟΓΝΩΣΙΑ Α΄ Λυκείου

Το μάθημα των Αρχαίων Ελληνικών επιδιώκει, μέσα από κείμενα της αρχαίας ελληνικής γραμματείας στο πρωτότυπο ή από μετάφραση, την πνευματική και ψυχική ανάπτυξη των μαθητών/μαθητριών, τη συνειδητοποίηση της διαχρονικότητας και της οικουμενικότητας των ελληνικών αξών και την καλλιέργεια δημοκρατικού ήθους. Παράλληλα, στοχεύει στην κατανόηση απλών κειμένων της απικής διαλέκτου και στη συνειδητοποίηση της ενότητας της Ελληνικής Γλώσσας. Με τη διδασκαλία των Αρχαίων Ελληνικών, με μια διδακτική προσέγγιση σπριγμένη σε παιδαγωγικές αρχές, επιδιώκεται οι μαθητές/μαθήτριες:

- να έρθουν σε επαφή με τον αυθεντικό λόγο των αρχαίων Ελλήνων συγγραφέων, συνειδητοποιώντας ότι η Νέα Ελληνική Γλώσσα έχει τις ρίζες της στην Αρχαία Ελληνική και αποτελεί εξέλιξη και συνέχειά της.
- να γνωρίσουν τον λεξιλογικό θησαυρό του αρχαίου ελληνικού λόγου.
- να ασκηθούν στην ετυμολογική διερεύνηση των λέξεων και να γνωρίσουν γραμματικά και συντακτικά φαινόμενα μέσα από κείμενα.
- να οδηγηθούν σταδιακά αφενός στην κατανόηση και την ερμηνεία απλών αρχαίων κειμένων και αφετέρου στην παραγωγή γραπτού λόγου με αξιοποίηση στοιχείων των κειμένων αυτών.

Η μελέτη της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας, η οποία λειτουργεί ως φορέας της πνευματικής δημιουργίας των αρχαίων Ελλήνων, οικοδομεί την πολιτισμική μας ταυτότητα, ενώ μέσω αυτής γίνονται αντιληπτές οι ταυτόπτες μας τόσο ως Ελλήνων όσο και ως Ευρωπαίων πολιτών.

ΙΣΤΟΡΙΑ Α΄ Λυκείου

Το μάθημα της Ιστορίας είναι κατεξοχήν ανθρωπιστικό μάθημα και απευθύνεται σε μαθητές/μαθήτριες με ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την επιστήμη της Ιστορίας. Βασικός σκοπός του μαθήματος είναι η καλλιέργεια της κριτικής και ιστορικής σκέψης και η διαμόρφωση της ιστορικής συνέδοσης. Με τη διδασκαλία του μαθήματος της Ιστορίας επιδιώκεται η συνεχής ανανέωση του ενδιαφέροντος των μαθητών/μαθητριών για το ιστορικό παρελθόν και για τη διάσωση της ιστορικής μνήμης, με στόχο τη διάπλαση ενεργών δημοκρατικών πολιτών.

Μέσα από επαρκή και πολυεπίπεδη γνώση του παρελθόντος, οι μαθητές/μαθήτριες θα αποκτήσουν σταδιακά τη σύνθετη έκείνη διανοητική δεξιότητα, που θα τους επιτρέπει όχι μόνο να ερμηνεύουν γεγονότα και ιστορικά φαινόμενα παρωχημένων εποχών, αλλά και να κατανοούν τους ποικίλους παράγοντες (ιστορικούς, κοινωνικούς, οικονομικούς, πολιτιστικούς, πολιτικούς κ.λπ.), που επηρεάζουν σύγχρονες καταστάσεις, ιδιαίτερα στο δικό τους ευρύ κοινωνικό και εθνικό περιβάλλον.

Η διδασκαλία του μαθήματος διευκολύνεται με τη χρήση των ειδικών Αιθουσών Ιστορίας (εργαστηρίων), που είναι κατάλληλα εξοπλισμένες με πλεκτρονικούς υπολογιστές, βιντεοπροβολείς, ανακλαστικά διασκόπια, διαδραστικούς πίνακες, οπτικοακουστικό υλικό, μικρές βιβλιοθήκες κ.λπ., προς αξιοποίηση από τους/τις διδάσκοντες/διδάσκουσες και τους/τις μαθητές/μαθήτριες. Οι μαθητές/μαθήτριες αναλαμβάνουν την εκπόνηση (απομικών/ομαδικών) εργασιών (projects). Προβλέπονται, επίσης, οργανωμένες επισκέψεις σε μουσεία και ιστορικούς/αρχαιολογικούς χώρους, με σκοπό να κατανοούν οι μαθητές/μαθήτριες ιδιαίτερες πτυχές της ενότητας που διδάσκονται, μέσα από δραστηριότητες/εργασίες.

Το μάθημα της Ιστορίας διδάσκεται στην Α΄ Λυκείου τέσσερις (4) διδακτικές περιόδους την εβδομάδα. Ειδικότερα, προστίθενται οι δύο (2) διδακτικές περίοδοι του Κοινού Κορμού στις δύο (2) διδακτικές περιόδους του μαθήματος Προσανατολισμού. Η διδακτέα ύλη καθορίζεται από την Εποχή του Λίθου μέχρι τη Ρωμαϊκή Εποχή. Τα διδακτικά εγχειρίδια είναι τα πιο κάτω:

1. Μαστραπάς Α. Ν., *Ιστορία του Αρχαίου Κόσμου*, Από τους προϊστορικούς πολιτισμούς της Ανατολής έως την εποχή του Ιουστινιανού, ΙΤΥΕ ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ, Αθήνα 2012
2. Παντελίδου Αγγ., Χατζηκωστή Κ., Χρίστου Ι., *Ιστορία της Κύπρου*, Από τη Νεολιθική μέχρι και τη Ρωμαϊκή εποχή, ΥΑΠ, Λευκωσία 1990

Σημείωση: Οι βασικοί άξονες, οι ειδικοί σκοποί, οι δεξιότητες και η διδακτική μεθοδολογία του μαθήματος της Ιστορίας περιγράφονται αναλυτικά στις σελίδες 32-34.

κατευθύνσεις και Περιγραφές μαθημάτων στο Λύκειο

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ Α΄ Λυκείου

Τα Μαθηματικά αποτελούν το θεωρητικό υπόβαθρο των θεωρητικών επιστημών και της κατανόησης του κόσμου γενικότερα, καλλιεργούν το πνεύμα και συντείνουν στην ολόπλευρη ανάπτυξη του ατόμου. Οξύνουν τις γνωστικές λειτουργίες του ανθρώπου, όπως είναι η προσοχή, η αντίληψη, η μνήμη, η ρύθμιση της σκέψης και της συμπεριφοράς, η φαντασία, η καινοτομία και η αυστηρά δομημένη γλώσσα.

Γενικώς η καλή γνώση των Μαθηματικών εύστοχα χαρακτηρίζεται και ως οδηγός ζωής, αφού είναι το κατεξοχήν μάθημα που αναπτύσσει την κριτική και δημιουργική σκέψη. Στη σύγχρονη εποχή, τα Μαθηματικά ως σχολικό μάθημα παρέχουν πρόσβαση σε σπουδές προπτυχιακού επιπέδου, όπως Μαθηματικά, Φυσική, Ιατρική, Μηχανολογία, Ηλεκτρολογία, Αρχιτεκτονική, Πληροφορική, Οικονομικά. Οι γνώσεις και οι δεξιότητες που αναμένεται να αναπτύξουν οι μαθητές/μαθήτριες, κατά τη διάρκεια της σχολικής τους ζωής, είναι απαραίτητες στον μελλοντικό χώρο εργασίας και στις απαιτήσεις της σύγχρονης κοινωνίας, της πληροφορίας και της τεχνολογίας.

Το αναλυτικό πρόγραμμα των Μαθηματικών στα σχολεία μας εδράζεται σε τέσσερις αρχές:

1. Οι μαθηματικές έννοιες διερευνώνται με τρόπο που υποκινεί το ενδιαφέρον και την περιέργεια των μαθητών/μαθήτριών.
2. Δίνεται έμφαση στη διαδικασία επίλυσης προβλήματος, μέσω της διερεύνησης για τη συγκρότηση της γνώσης και του μετασχηματισμού, για την οικοδόμηση και μετάβαση της γνώσης σε άλλα γνωστικά αντικείμενα
3. Η τεχνολογία αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της υποστήριξης της μάθησης των μαθηματικών, μέσω της αναπαραστασης- μοντελοποίησης μαθηματικών προβλημάτων
4. Όλοι/όλες οι μαθητές/μαθήτριες πρέπει να αποκτήσουν σημαντικές βιωματικές εμπειρίες ενεργητικής και διαδραστικής συμμετοχής, μέσα από ένα ποιοτικό πρόγραμμα Μαθηματικών.

Το αναλυτικό πρόγραμμα περιλαμβάνει, επίσης, το περιεχόμενο, τις στρατηγικές και πρακτικές, δραστηριότητες με εναλλακτικές λύσεις, εμπλουτισμένες ασκήσεις, για πιο ικανούς/ές μαθητές/μαθήτριες και ιστορικά ένθετα που αναδεικνύουν τον πολιτισμό, μέσα από μαθηματικές ανακαλύψεις.

Το περιεχόμενο των Μαθηματικών, όπως αναφέρεται στο αναλυτικό πρόγραμμα, υποδιαιρείται σε περιοχές για σκοπούς οργάνωσης και δόμησης, οι οποίες αναφέρονται στους Αριθμούς, στη Μέτρηση, στη Γεωμετρία, στην Άλγεβρα και στη Στατιστική-Πιθανότητες. Ο διαχωρισμός σε περιοχές δεν σημαίνει ότι τα Μαθηματικά που προτείνονται μπορούν να διδαχτούν ή να αναπτυχθούν ως μεμονωμένες θεματικές ενότητες. Αντίθετα, οι περιοχές διαπλέκονται μεταξύ τους ή και συμπληρώνουν η μια την άλλη, ειδικότερα με την υποβολή και επίλυση προβλημάτων και την έμφαση σε ενιαίες αρχές, που διέπουν τη μαθηματική λογική σκέψη και τον μαθηματικό συλλογισμό.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ Α΄ Λυκείου

Σκοπός του μαθήματος των Οικονομικών είναι να προσφέρει στους/στις μαθητές/μαθήτριες τις γνώσεις, που θα τους βοηθήσουν να καταλαβαίνουν και να εξηγούν τα διάφορα οικονομικά φαινόμενα της καθημερινής ζωής. Ακόμη, οι βασικές αυτές γνώσεις τούς βοηθούν να προχωρούν στη μελέτη της οικονομικής επιστήμης σε μεγαλύτερο βάθος, για να σχηματίζουν ιδίαν αντίληψη για τα οικονομικά συστήματα και τους οικονομικούς νόμους, που ρυθμίζουν τη ζωή μας στο εθνικό και διεθνές πλαίσιο.

Η Οικονομική επιστήμη ως Κοινωνική επιστήμη, μελετά τα φαινόμενα της παραγωγής, της ζήτησης, της προσφοράς, της αποταμίευσης, των επενδύσεων, του πληθωρισμού, της ανεργίας, της φορολογίας και πλήθος άλλα. Έχει εφαρμογή στους περισσότερους τομείς της καθημερινής μας ζωής και παράλληλα προσφέρει πολλές προοπτικές εργοδότησης, τόσο στον Ιδιωτικό όσο και στον Δημόσιο τομέα.

Στο συγκεκριμένο μάθημα γίνεται ξεχωριστή αναφορά και στη Λογιστική, που στόχο έχει να βοηθήσει τους/τις μαθητές/μαθήτριες να αποκτήσουν τις αναγκαίες γνώσεις και δεξιότητες, με τις οποίες θα μπορέσουν να συνεχίσουν τη μελέτη της Λογιστικής σε υψηλότερο επίπεδο και να δώσει σ' αυτούς/ές τη δυνατότητα να παρακάθονται σε εξωτερικές εξετάσεις στο μέλλον, όπως για παράδειγμα εκείνες του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου του Λονδίνου (L.C.C.I.).

κατευθύνσεις και περιγραφές μαθημάτων στο Λύκειο

Η Λογιστική προσφέρει πολυάριθμες επιλογές για επαγγελματική σταδιοδρομία, σε πολλούς τομείς και κλάδους της οικονομικής και επιχειρηματικής δραστηριότητας. Σύμφωνα με τις προβλέψεις της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού αναφορικά με τις ανάγκες απασχόλησης στην Κυπριακή Οικονομία 2023-2027 (ΑνΑΔ, 2017), η Λογιστική εξακολουθεί να είναι το επάγγελμα με τις μεγαλύτερες ανάγκες απασχόλησης στην αγορά εργασίας.

ΦΥΣΙΚΗ Α΄ Λυκείου

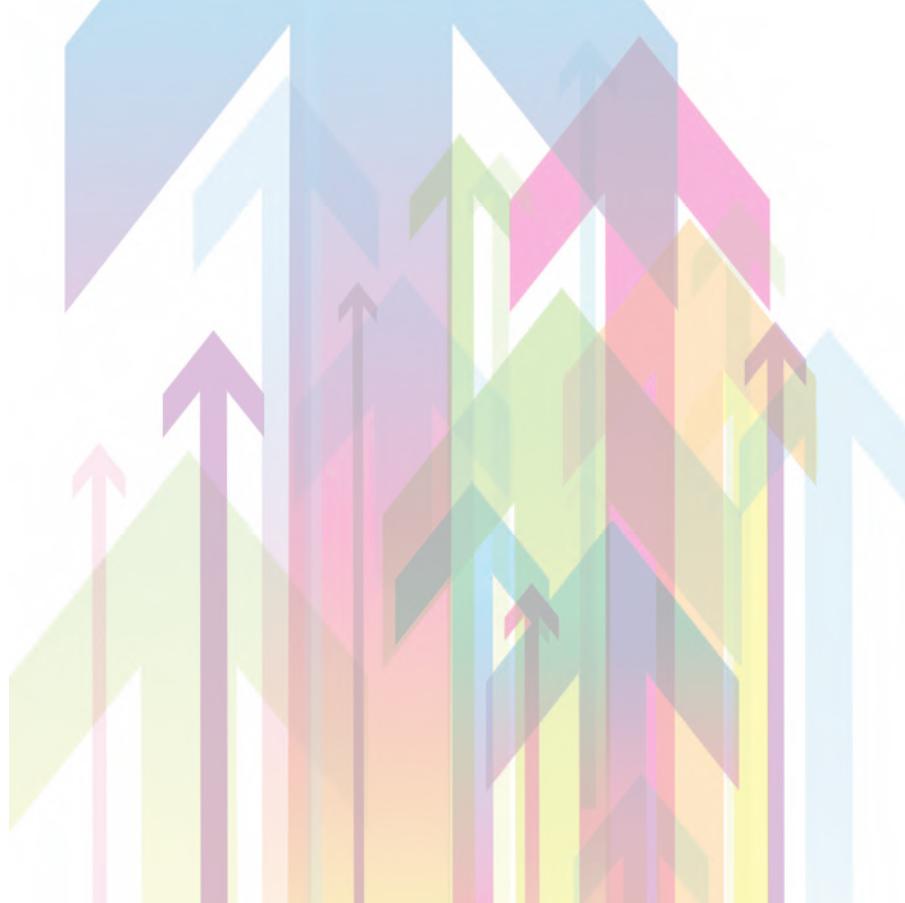
Σκοπός του μαθήματος είναι να βοηθήσει τους/τις μαθητές/μαθήτριες να αναπτύξουν το ενδιαφέρον και την αγάπη τους προς τη Φυσική, μέσα από τη θεωρητική κατανόηση των φυσικών εννοιών, την εργαστηριακή διερεύνηση και τη μελέτη μοντέλων και προσομοιώσεων.

Η σχέση της επιστήμης της Φυσικής με την καθημερινή ζωή, με την εξήγηση των φυσικών φαινομένων που παρατηρούνται στον κόσμο που μας περιβάλλει, με τη δημιουργία του σύμπαντος αλλά και με τη σύγχρονη τεχνολογία, είναι ένας από τους βασικούς στόχους του μαθήματος.

Στη διδακτέα ύλη περιλαμβάνονται η μελέτη κινήσεων, σε συνάρτηση με τις αιτίες που τις προκαλούν, και στοιχεία από την κυματική οπτική. Η ύλη είναι εκσυγχρονισμένη, καθώς περιλαμβάνει στοιχεία σύγχρονης Φυσικής, και εμπλουτισμένη με αρκετά τεχνολογικά, ιστορικά και περιβαλλοντικά ένθετα, που βοηθούν τον/τη μαθητή/μαθήτρια να κατανοήσει τις πολλές διαστάσεις του μαθήματος και τις καθοριστικές επιδράσεις που έχει η επιστήμη και η τεχνολογία σήμερα σε κάθε πτυχή της ζωής μας. Στο αναλυτικό πρόγραμμα προτείνεται μεγάλη ποικιλία διδακτικών προσεγγίσεων και διδακτικών μέσων, με έμφαση στην πειραματική διερευνητική εργασία σε ομαδοσυνεργατική προσέγγιση και στη χρήση του πλεκτρονικού υπολογιστή, ως καθημερινού εργαλείου για λήψη και επεξεργασία μετρήσεων και πληροφοριών, για μοντελοποίηση φαινομένων και για εποπτικοποίηση φυσικών φαινομένων και τεχνολογικών εφαρμογών.

ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΠΟΥ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΑΙ:

- Εισαγωγή στις Μετρήσεις
- Κινήσεις
- Δυνάμεις – Νόμοι Νεύτωνα
- Έργο - Ενέργεια

κατεύθυνσης και Περιγραφές μαθημάτων στο Λύκειο

Β' και Γ' τάξη

Περιγραφή - Δομή

Από το μέσο περίπου της χρονιάς της Α' Λυκείου οι μαθητές/μαθήτριες καλούνται να επιλέξουν την Κατεύθυνση Σπουδών τους, στην οποία τους οδηγεί η ΟΜΠ που ακολουθούν. Η Κατεύθυνση αυτή ξεκινά από τη Β' τάξη και ολοκληρώνεται στη Γ'. Οι τέσσερις (4) ΟΜΠ οδηγούν στις έξι (6) Κατευθύνσεις Σπουδών, όπως φαίνεται στο ακόλουθο σχήμα:

Πίνακας 2 - Ομάδες Μαθημάτων Προσανατολισμού και Κατευθύνσεις Β' και Γ' Λυκείου

Ομάδα Μαθημάτων Προσανατολισμού	Κατευθύνσεις Β' και Γ' Λυκείου
1^η ΟΜΠ Αρχαία Ελληνικά/ Αρχαιογνωσία Ιστορία	· Κατεύθυνση Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών · Κατεύθυνση Ξένων Γλωσσών και Ευρωπαϊκών Σπουδών · Κατεύθυνση Καλών Τεχνών
2^η ΟΜΠ Μαθηματικά Φυσική	· Κατεύθυνση Θετικών Επιστημών-Βιοεπιστημών-Πληροφορικής-Τεχνολογίας · Κατεύθυνση Καλών Τεχνών
3^η ΟΜΠ Μαθηματικά Οικονομικά	· Κατεύθυνση Οικονομικών Επιστημών · Κατεύθυνση Καλών Τεχνών
4^η ΟΜΠ Οικονομικά Αγγλικά	· Κατεύθυνση Εμπορίου & Υπηρεσιών · Κατεύθυνση Καλών Τεχνών

Οι Κατευθύνσεις Σπουδών περιλαμβάνουν μαθήματα τα οποία παρέχουν το υπόβαθρο για αντίστοιχες Σχολές της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης ή για άλλες εκπαιδευτικές και επαγγελματικές επιλογές. Η κάθε Κατεύθυνση περιλαμβάνει τέσσερα (4) μαθήματα Εμβάθυνσης, δύο (2) Υποχρεωτικά και δύο (2) Επιλεγόμενα ή τρία (3) Υποχρεωτικά και ένα (1) Επιλεγόμενο.

Στη συνέχεια, ακολουθεί ο πίνακας με τα Υποχρεωτικά και Επιλεγόμενα μαθήματα Εμβάθυνσης των Κατευθύνσεων Σπουδών της Β' και Γ' Λυκείου.

Κατευθύνσεις και περιγραφές μαθημάτων στο Λύκειο

Πίνακας 3 - Κατευθύνσεις, Υποχρεωτικά και Επιλεγόμενα Μαθήματα Β' και Γ' Λυκείου

Β' και Γ' Λυκείου			
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ - ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ - ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ			
	ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ	ΥΠΟΧΡ. (3X4=12) ή (2X4=8)	ΕΠΙΛΕΓ. (1X4=4) ή (2X4=8)
1	ΚΛΑΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΙΣΤΟΡΙΑ ΛΑΤΙΝΙΚΑ	ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ*
			ΛΟΓΙΚΗ - ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ*
			ΑΓΓΛΙΚΑ ή ΓΑΛΛΙΚΑ ή Άλλη ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ**
2	ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΑΓΓΛΙΚΑ ΙΣΤΟΡΙΑ	ΛΑΤΙΝΙΚΑ
			ΓΑΛΛΙΚΑ
			ΆΛΛΗ ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ
			ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ
			ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ
3	ΘΕΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ-ΒΙΟΕΠΙΣΤΗΜΩΝ-ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ-ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ	ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΦΥΣΙΚΗ	ΧΗΜΕΙΑ
			ΒΙΟΛΟΓΙΑ
			ΑΓΓΛΙΚΑ ή ΓΑΛΛΙΚΑ ή Άλλη ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ**
			ΔΙΚΤΥΑ*
			ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ
			ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ και ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ
			ΕΛΕΥΘΕΡΟ - ΠΡΟΟΠΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ
			ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟ - ΤΕΧΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ
			ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ
			ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ*
4	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ	ΕΜΠΟΡΙΚΑ - MARKETING*
			ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ
			ΑΓΓΛΙΚΑ ή ΓΑΛΛΙΚΑ ή Άλλη ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ**
			ΕΠΙΛΟΓΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ*
5	ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΑΓΓΛΙΚΑ	ΕΜΠΟΡΙΚΑ - MARKETING*
			ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ*
			ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ*
			ΒΙΟΛΟΓΙΑ
			ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ και ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ
			ΓΑΛΛΙΚΑ ή Άλλη ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ**
			ΑΓΩΓΗ ΥΓΕΙΑΣ
			ΕΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ
6	ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ	ΘΕΜΑΤΑ ΤΕΧΝΗΣ* ΘΕΑΤΡΟΛΟΓΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑ	ΕΛΕΥΘΕΡΟ - ΠΡΟΟΠΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ
			ΜΟΥΣΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ*/ΜΟΥΣΙΚΗ***
			ΑΓΓΛΙΚΑ ή ΓΑΛΛΙΚΑ ή Άλλη ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ
			ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ (μόνο στη Β' Λυκείου)
			ΓΡΑΦΙΣΤΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ* (μόνο στη Γ' Λυκείου)

**ΆΛΛΗ ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ: ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ, ΙΣΠΑΝΙΚΑ, ΙΤΑΛΙΚΑ, ΡΩΣΙΚΑ, ΤΟΥΡΚΙΚΑ

* Μόνο για Απόλυτην

*** Ισχύει μόνο για τα Μουσικά Σχολεία (αναλυτικότερα, σελ. 45)

κατεύθυνσης και Περιγραφές μαθημάτων στο Λύκειο

Εκτός από τα μαθήματα της Κατεύθυνσης Σπουδών του/της μαθητή/μαθήτριας, η Β΄ και η Γ΄ τάξη διαπηρούν στο Ωρολόγιο Πρόγραμμα μαθήματα Κοινού Κορμού, τα οποία έχουν σκοπό να διευρύνουν και να συμπληρώνουν την παιδεία των μαθητών/μαθητριών.

Πίνακας 4 - Ωρολόγιο Πρόγραμμα Β΄ και Γ΄ Λυκείου – Μαθήματα Κοινού Κορμού

ΩΡΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Β΄ και Γ΄ Λυκείου				
A/A	Μαθήματα	Μαθήματα Κοινού Κορμού Β΄ Λυκείου	Μαθήματα Κοινού Κορμού Γ΄ Λυκείου	Μαθήματα Κατεύθυνσης Β΄ και Γ΄ Λυκείου (4X4=16)
1	Νέα Ελληνικά / Αγωγή του Πολίτη	5	6	
2	Αρχαία Ελληνικά / Αρχαιογνωσία	1,5		
3	Μαθηματικά	3	3	
4	Φυσική	1	1	
5	Ιστορία / Ιστορία της Κύπρου	2	3	
6	Αγγλικά	2	2	
7	Γαλλικά	2	2	
8	Φυσική Αγωγή / Πρώτες Βοήθειες	2,5		
9	Φυσική Αγωγή		2	
10	Θρησκευτικά	2	2	
Σύνολα		21	21	
Μερικά Σύνολα		21	21	16
Γενικό Σύνολο				37

Εξεταζόμενα Μαθήματα ανά τάξη

A΄ τάξη

Οι μαθητές/μαθήτριες δίνουν εξετάσεις σε μαθήματα ανάλογα με την ΟΜΠ, την οποία παρακολουθούν.
Ο πίνακας που ακολουθεί περιλαμβάνει τα εξεταζόμενα μαθήματα ανά ΟΜΠ.

Πίνακας 5 - Εξεταζόμενα μαθήματα Α΄ Λυκείου

1η ΟΜΠ	2η ΟΜΠ	3η ΟΜΠ	4η ΟΜΠ
Νέα Ελληνικά	Νέα Ελληνικά	Νέα Ελληνικά	Νέα Ελληνικά
Μαθηματικά Κοινού Κορμού	Μαθηματικά Προσανατολισμού	Μαθηματικά Προσανατολισμού	Μαθηματικά Κοινού Κορμού
Αρχαία Ελληνικά/Αρχαιογνωσία Προσανατολισμού	Φυσική Προσανατολισμού	Οικονομικά Προσανατολισμού	Οικονομικά Προσανατολισμού
Ιστορία Προσανατολισμού	Χημεία-Βιολογία	Ιστορία Κοινού Κορμού	Αγγλικά Προσανατολισμού

κατεύθυνσις και περιγραφές μαθημάτων στο Λύκειο

B' και Γ' τάξη

Τα εξεταζόμενα μαθήματα για τη B' και Γ' τάξη είναι τα Νέα Ελληνικά και τα τέσσερα (4) μαθήματα Εμβάθυνσης (Υποχρεωτικά και Επιλεγόμενο/a) της Κατεύθυνσης την οποία ακολουθούν.

Εξεταζόμενα Μαθήματα B' και Γ' Λυκείου

1. Νέα Ελληνικά
- 2.
- 3.
- 4.
5. } Μαθήματα Εμβάθυνσης

Εξετάσεις Μετάταξης

Διαδικασία αλλαγής Κατεύθυνσης ή/και μαθημάτων Επιλογής

Οι μαθητές/μαθήτριες πρέπει να δώσουν Εξετάσεις Μετάταξης στις περιπτώσεις που επιθυμούν:

- Να ακολουθήσουν στη B' τάξη διαφορετική Κατεύθυνση Σπουδών από εκείνη/ες στην/στις οποία/ες τους οδηγεί στην ΟΜΠ που παρακολουθούν στην A' τάξη
- Να μετακινηθούν στη Γ' τάξη σε άλλη Κατεύθυνση Σπουδών από αυτή που φοιτούν στη B' τάξη
- Να αλλάξουν ένα ή δύο από τα επιλεγόμενα μαθήματα στη Γ' τάξη, παραμένοντας στην ίδια Κατεύθυνση.

Σχετικά με τις Εξετάσεις Μετάταξης ισχύουν τα πιο κάτω:

- Η αίτηση υποβάλλεται στον/στη Διευθυντή/τρια του σχολείου μέχρι τις 31 Μαρτίου και, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, μετά από έγκριση του οικείου Επαρχιακού Π.Λ.Ε., μέχρι τις 30 Απριλίου
- Οι εξετάσεις θα διενεργούνται πριν το τέλος της σχολικής χρονιάς, σε χρόνο που θα ανακοινώνει το ΥΠΑΝ
- Διοργανώνονται και διεξάγονται από το Λύκειο, στο οποίο φοιτούν οι μαθητές/μαθήτριες
- Στις εξετάσεις μπορούν να συμμετέχουν και ανεξεταστέοι/ες μαθητές/μαθήτριες
- Ο βαθμός επιτυχίας στις εξετάσεις μετάταξης είναι 10/20 και άνω
- Η επιτυχία στις εξετάσεις ικανοποιεί το αίτημα του/της μαθητή/μαθήτριας, νοούμενου ότι αυτός/ή προάγεται στην επόμενη τάξη
- Νοείται ότι αν η σχολική μονάδα αδυνατεί να προσφέρει τη νέα επιλογή του/της μαθητή/μαθήτριας, τότε μπορεί να αλλάξει σχολείο φοίτησης.

Συγκεκριμένα:

- Οι μαθητές/μαθήτριες που επιθυμούν να εισαχθούν στην Κατεύθυνση των **Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών** και προέρχονται από τη 2η ή 3η ή 4η ΟΜΠ, θα πρέπει να εξεταστούν στα Αρχαία Ελληνικά/ Αρχαιογνωσία Προσανατολισμού και Ιστορία Προσανατολισμού.
- Οι μαθητές/μαθήτριες που επιθυμούν να εισαχθούν στην Κατεύθυνση των **Ξένων Γλωσσών και Ευρωπαϊκών Σπουδών** και προέρχονται από τη 2η ή 3η ή 4η ΟΜΠ, θα πρέπει να εξεταστούν στην Ιστορία Προσανατολισμού. Επιπλέον, αν σκοπεύει κάποιος/α μαθητής/μαθήτρια να επιλέξει το μάθημα των Αρχαίων Ελληνικών, θα εξετάζεται και στα Αρχαία Ελληνικά / Αρχαιογνωσία Προσανατολισμού.

Κατεύθυνσης και Περιγραφές μαθημάτων στο Λύκειο

- Οι μαθητές/μαθήτριες που επιθυμούν να εισαχθούν στην Κατεύθυνση των **Θετικών Επιστημών-Βιοεπιστημών-Πληροφορικής-Τεχνολογίας** και προέρχονται από την 1η και 4η ΟΜΠ, θα εξετάζονται στα Μαθηματικά Προσανατολισμού και Φυσική Προσανατολισμού. Αν προέρχονται από την 3η ΟΜΠ, θα εξετάζονται μόνο στη Φυσική Προσανατολισμού.
- Οι μαθητές/μαθήτριες που επιθυμούν να εισαχθούν στην Κατεύθυνση των **Οικονομικών Επιστημών** και προέρχονται από την 1η ΟΜΠ, θα εξετάζονται στα Μαθηματικά Προσανατολισμού και Οικονομικά Προσανατολισμού. Αν προέρχονται από τη 2η ΟΜΠ, θα εξετάζονται στα Οικονομικά Προσανατολισμού και αν προέρχονται από την 4η ΟΜΠ, θα εξετάζονται στα Μαθηματικά Προσανατολισμού.
- Οι μαθητές/μαθήτριες που επιθυμούν να εισαχθούν στην Κατεύθυνση **Εμπορίου και Υπηρεσιών** και προέρχονται από την 1η και 2η ΟΜΠ, θα εξετάζονται στα Οικονομικά Προσανατολισμού και Αγγλικά Προσανατολισμού. Αν προέρχονται από την 3η ΟΜΠ, θα εξετάζονται στα Αγγλικά Προσανατολισμού.

Σημείωση: Η εισδοχή στην Κατεύθυνση των **Καλών Τεχνών** γίνεται από όλες τις ΟΜΠ (χωρίς εξετάσεις μετάταξης).

Πίνακας Εξεταζόμενων Μαθημάτων Μετάταξης από ΟΜΠ Α΄ τάξης προς Κατευθύνσεις Β΄ τάξης

B΄ Λυκείου για εισδοχή στην:	Μαθητής/τρια από την 1 ^η ΟΜΠ	Μαθητής/τρια από την 2 ^η ΟΜΠ	Μαθητής/τρια από την 3 ^η ΟΜΠ	Μαθητής/τρια από την 4 ^η ΟΜΠ
1^η Κατεύθυνση Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών	KANENA	1. Αρχαία Ελληνικά / Αρχαιογνωσία 2. Ιστορία	1. Αρχαία Ελληνικά / Αρχαιογνωσία 2. Ιστορία	1. Αρχαία Ελληνικά / Αρχαιογνωσία 2. Ιστορία
2η Κατεύθυνση Ξένων Γλωσσών και Ευρωπαϊκών Σπουδών	KANENA	1. Ιστορία 2. Αρχαία Ελληνικά / Αρχαιογνωσία (για όσους/ες σκοπεύουν να το επιλέξουν)	1. Ιστορία 2. Αρχαία Ελληνικά / Αρχαιογνωσία (για όσους/ες σκοπεύουν να το επιλέξουν)	1. Ιστορία 2. Αρχαία Ελληνικά / Αρχαιογνωσία (για όσους/ες σκοπεύουν να το επιλέξουν)
3η Κατεύθυνση Θετικών Επιστημών Βιοεπιστημών-Πληροφορικής-Τεχνολογίας	1. Μαθηματικά 2. Φυσική	KANENA	1. Φυσική	1. Μαθηματικά 2. Φυσική
4η Κατεύθυνση Οικονομικών Επιστημών	1. Μαθηματικά 2. Οικονομικά	1. Οικονομικά	KANENA	1. Μαθηματικά
5η Κατεύθυνση Υπηρεσιών	1. Οικονομικά 2. Αγγλικά	1. Οικονομικά 2. Αγγλικά	1. Αγγλικά	KANENA
6η Κατεύθυνση Καλών Τεχνών	KANENA	KANENA	KANENA	KANENA

Γ΄ τάξη

Στη **Γ΄ τάξη**, μπορούν οι μαθητές/μαθήτριες να δώσουν Εξετάσεις Μετάταξης, με σκοπό να μετακινηθούν από μια Κατεύθυνση Σπουδών σε μια άλλη. Σε τέτοια περίπτωση οι μαθητές/μαθήτριες θα εξετάζονται σε **όλα τα μαθήματα Εμβάθυνσης** της νέας Κατεύθυνσης, που δεν περιλαμβάνονταν στην Κατεύθυνση από την οποία μετακινήθηκαν. Τα μαθήματα αυτά είναι όλα τα υποχρεωτικά της Κατεύθυνσης, καθώς και αυτό/ά που θα επιλέξουν.

Μπορούν, επίσης, κάποιοι/ες μαθητές/μαθήτριες να δώσουν Εξέταση Μετάταξης σε ένα μάθημα, με σκοπό να αλλάξουν Επιλεγόμενο μάθημα της ίδιας Κατεύθυνσης.

κατευθύνσεις και περιγραφές μαθημάτων στό Λύκειο

Περιγραφές Μαθημάτων Εμβάθυνσης Β' και Γ' Λυκείου

Ακολουθούν οι περιγραφές των μαθημάτων Εμβάθυνσης (Υποχρεωτικών και Επιλεγόμενων) των Κατευθύνσεων, όπως έχουν δοθεί από τις αντίστοιχες Ειδικότητες.

ΑΓΓΛΙΚΑ Β' και Γ' Λυκείου

Γενική περιγραφή - γενικός σκοπός του προγράμματος

Οι απαιτήσεις της σημερινής κοινωνίας δημιουργούν καθημερινές και συνεχείς προκλήσεις μάθησης στον ευρύτερο κοινωνικό, οικονομικό και πολιτισμικό χώρο, μέσα στον οποίο οι μαθητές/μαθήτριες ενεργοποιούνται ως πολίτες. Ως εκ τούτου, η γνώση της Αγγλικής γλώσσας καθίσταται βασικό προσόν και αποτελεί απαραίτητο εργαλείο για την ατομική ανάπτυξη και επαγγελματική αποκατάσταση των αυριανών πολιτών. Η πολύ καλή γνώση της αποτελεί προϋπόθεση για σπουδές σε όλους τους τομείς.

Το Πρόγραμμα Σπουδών για το μάθημα των Αγγλικών αποσκοπεί στη γνώση και χρήση της Αγγλικής γλώσσας, σε γραπτή και προφορική μορφή, στην ανάπτυξη κομβικών δεξιοτήτων, καθώς και στην καλλιέργεια αξιών που απαιπούνται από την κοινωνία του 21ου αιώνα. Μέσα από ποικιλία θεματικών ενοτήτων και σύγχρονων μεθόδων διδασκαλίας με προσέγγιση προσανατολισμένη στη δράση, οι μαθητές/μαθήτριες αναπτύσσουν τις απαραίτητες δεξιότητες κατανόησης και παραγωγής προφορικού και γραπτού λόγου, καθώς επίσης και επικοινωνιακές δεξιότητες. Το πρόγραμμα σπουδών έχει αναπτυχθεί σύμφωνα με τα επίπεδα γλωσσικής επάρκειας του Κοινού Ευρωπαϊκού Πλαισίου Αναφοράς (ΚΕΠΑ).

Στόχοι του μαθήματος

- Επαρκής γνώση και χρήση της Αγγλικής γλώσσας - δεξιότητες κατανόησης και παραγωγής προφορικού λόγου, δεξιότητες κατανόησης και παραγωγής γραπτού λόγου, σύμφωνα με το επίπεδο γλωσσικής επάρκειας B2, για τη Β' και Γ' Λυκείου
- Εμπλουτισμός των γνώσεων και εμπειριών των μαθητών/μαθητριών, με πολιτιστικά και πολιτισμικά στοιχεία από άλλες χώρες. Ουσιαστικότερη κατανόηση του δικού τους πολιτισμού και τρόπου ζωής, όπως αυτός συγκρίνεται με τον πολιτισμό και τρόπο ζωής των αγγλόφωνων και άλλων χωρών
- Συνειδητοποίηση της πολιτισμικής διαφοράς με τρόπο που συμβάλλει στην αμοιβαία κατανόηση των λαών και στην αποδοχή
- Ευαισθητοποίηση σε θέματα διαφορετικότητας
- Δυνατότητα διάδρασης σε ανεπιγμένη και σύνθετη μορφή
- Ανάπτυξη κριτικής σκέψης, ικανότητα επίλυσης προβλημάτων και εφαρμογή της θεωρίας στην πράξη
- Ανάπτυξη δημιουργικότητας και καλλιέργειας αισθητικού κριτηρίου
- Ανάπτυξη δεξιοτήτων διαπροσωπικής επικοινωνίας. Ικανότητα ενσυναίσθησης και αναγνώρισης μυχανισμών μάθησης και αξιοποίησή τους για την περαιτέρω ανάπτυξη των μαθητών/μαθητριών.

Διδακτικά βιβλία και βασικές ενότητες

Τα διδακτικά βιβλία συνάδουν, κατά τον μέγιστο δυνατό βαθμό, με τους σκοπούς και στόχους του προγράμματος.

Θεματικές ενότητες: Ανθρώπινες σχέσεις (επικοινωνία, τρόπος ζωής, κ.ά.), Ψυχαγωγία, Τουριστικοί προορισμοί, Εργασία, Επαγγελματική επιτυχία, Εκπαίδευση, Επιστήμη και Τεχνολογία (εφευρέσεις, δημιουργίες κ.ά.), Περιβάλλον (οικολογικά προβλήματα, φυσικές καταστροφές κ.ά.), Σύγχρονη ζωή (τρόπος ζωής, προβλήματα που απασχολούν τους/τις νέους/νέες, κοινωνικά προβλήματα, εγκληματικότητα κ.ά.), Λογοτεχνία, Διατροφή και υγεία κ.ά.

Το κράτος, ανταποκρινόμενο στις απαιτήσεις της σύγχρονης πραγματικότητας, εφαρμόζει από το 2020 την Πιστοποίηση της Αγγλικής Γλώσσας στα επίπεδα B1 και B2.

κατευθύνσεις και Περιγραφές μαθημάτων στο Λύκειο

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ Β΄ και Γ΄ Λυκείου

Εισαγωγή

Το μάθημα των Αρχαίων Ελληνικών αποτελεί κατεξοχήν ανθρωπιστικό μάθημα με σημαντική συμβολή στην ολόπλευρη καλλιέργεια της ανθρώπινης προσωπικότητας. Τόσο η διδασκαλία της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας, όσο και της Αρχαίας Ελληνικής Γραμματείας, μπορεί να αποβεί επίκαιρη όσο ποτέ άλλοτε, κυρίως λόγω των διαχρονικών τους μηνυμάτων, αλλά και των προεκτάσεών τους σε διάφορες πτυχές άλλων επιστημών (π.χ. Πολιτική, Ιατρική, Φαρμακευτική, Θεολογία, Μαθηματικά, Τέχνες). Γι' αυτό και κρίνεται απαραίτητη η διασύνδεση του μαθήματος με άλλα μαθήματα (διαθεματική προσέγγιση). Τα Αρχαία Ελληνικά, εκτός από την ανθρωπιστική παιδεία που προσφέρουν, συμβάλλουν στην καλλιέργεια της κριτικής σκέψης και κατ' επέκταση της κριτικής θεώρησης των πραγμάτων, μιας από τις σημαντικότερες δεξιότητες που καλείται να αναπτύξει ο σύγχρονος άνθρωπος, για να μπορεί να αυτενεργεί μέσα στον έντονα μεταβαλλόμενο κόσμο της σύγχρονης εποχής.

Έτσι, η Αρχαιογνωσία αποτελεί βασικό παιδευτικό αγαθό, που συμβάλλει στη θεμελίωση και στη συνοχή του συστήματος αξών, στο οποίο κεντρική θέση κατέχει ο προβληματισμός γύρω από τον προσδιορισμό των εννοιών του ανθρώπου, του πολίτη, των ανθρώπινων δικαιωμάτων, του ορθού λόγου, της ευνομίας, των τεχνών και της ανεξάρτητης επιστημονικής έρευνας. Στον ελληνικό χώρο τα Αρχαία Ελληνικά θα επιτρέψουν στους μαθητές και στις μαθήτριες να συνδεθούν με το μακραίωνο ιστορικό, γλωσσικό και πολιτιστικό παρελθόν τους.

Η διδασκαλία της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας και Γραμματείας προσφέρει, ως εκ τούτου, διπή ωφέλεια στον/στη σημερινό/ή μαθητή/μαθήτρια και Ευρωπαίο πολίτη. Του/Της προσφέρει τη βεβαιότητα ότι τα θεμέλια της ανθρώπινης σκέψης παραμένουν αναλογίατα στους αιώνες και μπορούν να αποτελέσουν πολύτιμο οδηγό για το μέλλον. Επιπλέον, η άμεση επαφή με την Αρχαία Ελληνική Γλώσσα βοηθά στην κατανόηση των διαφόρων μορφών της Ελληνικής, μέσω της φυσιολογικής της εξέλιξης και στη συνειδητοποίηση ότι Αρχαία και Νέα Ελληνική αποτελούν μιαν αδιάσπαστη ενότητα. Έτσι, ουσιαστικά η διδασκαλία της Αρχαίας Ελληνικής αποτελεί μια πορεία προς τη γλωσσική αυτογνωσία του/της μαθητή/μαθήτριας και προς τη διαμόρφωση της ταυτότητας ενός ενεργού πολίτη.

Βασικοί άξονες του μαθήματος

Βασικός στόχος της διδασκαλίας κειμένων της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας και Γραμματείας, στο πλαίσιο του Νέου Ωρολογίου Προγράμματος, είναι να έλθουν σε επαφή οι μαθητές/μαθήτριες με την πνευματική δημιουργία των αρχαίων Ελλήνων, με την οποία συνδέεται ο νεοελληνικός και ο ευρωπαϊκός πολιτισμός. Επίσης, να εντοπίσουν ομοιότητες, αναλογίες και διαφορές σε επίπεδο γλωσσικής μορφής/γλωσσικών τύπων, αλλά και σε επίπεδο πολιτισμού, ιδεών, νοοτροπιών, πιθών-εθίμων ή άλλων πολιτιστικών στοιχείων.

Με τη διδασκαλία των Αρχαίων Ελληνικών επιδιώκεται:

1. να επιπευχθούν οι γενικοί μορφωτικοί – ανθρωπιστικοί σκοποί του μαθήματος, με τη μελέτη σε βάθος από το πρωτότυπο επιλεγμένων κειμένων της Αρχαίας Ελληνικής Γραμματείας, που αντιπροσωπεύουν τα κυριότερα είδη της·
2. να διευρυνθεί και να εμπλουτιστεί η γνώση της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας, ενός εκ των βασικότερων στοιχείων του αρχαιοελληνικού πολιτισμού αλλά και του κυριότερου φορέα του.

Ειδικότερα, αναμένεται οι μαθητές και μαθήτριες:

- να αντιληφθούν τη σχέση της λογοτεχνίας με την ανθρώπινη εμπειρία και να κατανοήσουν τη σημασία της Αρχαίας Ελληνικής Λογοτεχνίας για την κατανόηση του αρχαίου ελληνικού κόσμου·
- να έρθουν σε επαφή με ένα ευρύ φάσμα κειμένων της Αρχαίας Ελληνικής Γραμματείας (ποίηση, ιστοριογραφία, ρητορική, φιλοσοφία, δράμα) και να είναι σε θέση να διακρίνουν τα χαρακτηριστικά των διαφορετικών αιτών ειδών, καθώς και τη λειτουργικότητά τους, δηλαδόν τον σκοπό για τον οποίο γράφονται (κειμενικός γραμματισμός)·
- να επεξεργάζονται το αρχαιοελληνικό κείμενο, σε σχέση με το κειμενικό όλον, το επικοινωνιακό πλαίσιο παραγωγής του κειμένου και τα ευρύτερα κοινωνικά και πολιτισμικά συμφραζόμενα·

κατευθύνσεις και περιγραφές μαθημάτων στο Λύκειο

- να σχηματίσουν, μέσα από την κριτική θεώρηση των κειμένων, μια εικόνα για τον αρχαίο ελληνικό κόσμο και να επιχειρήσουν να διερευνήσουν πώς συνδέεται η εικόνα αυτή με την εικόνα που έχουν για τον σύγχρονο ελληνικό και δυτικοευρωπαϊκό πολιτισμό·
- να συσχετίζουν με το παρόν, τις γνώσεις, τις πεποιθήσεις και τις αξίες του αρχαίου κόσμου και να εντοπίζουν ομοιοτόπες και διαφορές, αναπτύσσοντας την κριτική σκέψη, που θα τους οδηγήσει στην υιοθέτηση συγκεκριμένων αξιών·
- να ενισχύσουν το γλωσσικό επίπεδο της Νέας Ελληνικής, όπου παρατηρούνται οι περισσότερες επιβιώσεις προηγούμενων σταδίων εξέλιξης της Ελληνικής.

Ειδικοί σκοποί του μαθήματος

Με τη διδασκαλία της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας και Γραμματείας από το πρωτότυπο, αλλά και από δόκιμες μεταφράσεις, επιδιώκονται τα ακόλουθα:

1. να γνωρίσουν οι μαθητές/μαθήτριες την πνευματική δημιουργία των αρχαίων Ελλήνων, με την οποία συνδέεται άρρεντα ο νεοελληνικός πολιτισμός και η οποία αποτέλεσε τη βάση για τη διαμόρφωση του ελληνορωματικού και αργότερα του δυτικοευρωπαϊκού πολιτισμού·
2. να αναγνωρίσουν και να εκτιμήσουν οι μαθητές/μαθήτριες τη λογοτεχνική αξία των αρχαιοελληνικών κειμένων. Αυτό θα γίνει, αν γνωρίσουν τους βασικούς κανόνες και τη δομή της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας, μέσα από πρωτότυπα κείμενα, και αποκτήσουν μια πρώτη αίσθηση της αρμονίας, της πυκνότητας και της ακρίβειας αυτής της γλώσσας, όπως αναδεικνύεται μέσα από τα κείμενα της κλασικής εποχής.

Δεξιότητες

Μέσα από τη διδασκαλία του μαθήματος των Αρχαίων Ελληνικών οι μαθητές/μαθήτριες, εκτός από τις γνώσεις αρχαιογνωσίας που θα αποκτήσουν, αναμένεται να αναπτύξουν, ειδικότερα, τις εξής δεξιότητες:

- να αποκτήσουν θεμελιακές γνώσεις, πάνω στις οποίες θα στηρίξουν τη γλωσσική και γνωσιολογική τους ανάπτυξη·
- να μπορούν να αναγνωρίζουν τις χρήσεις των μορφοσυντακτικών και γραμματικών φαινομένων στον αρχαίο ελληνικό λόγο και να εντοπίζουν τις αντίστοιχες δομές, με τις οποίες θα τις αποδώσουν στα Νέα Ελληνικά (γλωσικός γραμματισμός)·
- να αντιμετωπίσουν τη διαδικασία μετάφρασης του αρχαιοελληνικού κειμένου ως διαδικασία λύσης προβλήματος, με δεδομένα (γνώση των ιστορικών στοιχείων, ετυμολογία, λεξιλόγιο, γραμματικά και συντακτικά φαινόμενα), ζητούμενα και εναλλακτικές λύσεις, ώστε να καταλήξουν, μετά από ώριμη σκέψη, στην τελική λύση·
- να εμβαθύνουν νοηματικά στο περιεχόμενο των πρωτότυπων κειμένων·
- να μπορούν να ερμηνεύουν ένα αρχαίο κείμενο, αξιοποιώντας τα γραμματικά και συντακτικά φαινόμενα του κειμένου·
- να εξοικειωθούν με τη χρήση των λεξικών, πλεκτρονικών και μπ, της Αρχαίας Ελληνικής, Μεσαιωνικής και Νέας Ελληνικής Γλώσσας, για τη δημιουργία μικρών εργασιών, που να αφορούν στη μελέτη της διαχρονικής και εξελικτικής πορείας της γλώσσας·
- να έρθουν σε επαφή και να μπορούν να ερμηνεύουν ένα αρχαίο κείμενο, να αξιολογούν τις ομοιότητες και διαφορές ως προς τη μορφή ανάμεσα στα Αρχαία και στα Νέα Ελληνικά, αντιλαμβανόμενοι/ες τη διαχρονικότητα της Ελληνικής Γλώσσας·
- να απολαμβάνουν αισθητικά το αρχαιοελληνικό κείμενο, αναγνωρίζοντας τη λογοτεχνική του αξία, την αίσθηση της αρμονίας, της πυκνότητας, της ακρίβειας και της ποικιλίας της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας, όπως χρησιμοποιήθηκε από κείμενα της κλασικής εποχής·
- να αναπτύσσουν έναν «προσωπικό διάλογο» με τις αξίες και τις αντιλήψεις του κειμένου, να προβαίνουν σε κριτική αποτίμηση και, τελικά, σε διαμόρφωση προσωπικής γνώμης (βιωματική προσέγγιση)·
- να παράγουν δόκιμο νεοελληνικό γραπτό λόγο.

κατευθύνσεις και Περιγραφές μαθημάτων στο Λύκειο

Διδακτική Μεθοδολογία

Η γλωσσική διδασκαλία ενδέκινυται να εντάσσεται σε συγκεκριμένο επικοινωνιακό πλαίσιο και συμφραζόμενα και να συνδυάζεται, όσο είναι δυνατόν, με κάποιο κειμενικό είδος, έτσι ώστε οι μαθητές/ μαθήτριες να βλέπουν τις γλωσσικές δομές στην εξωγλωσσική λειτουργία τους. Στη διδασκαλία του μαθήματος, τα αρχαία πεζά κείμενα παρουσιάζονται μοιρασμένα σε μικρότερες ενότητες, τις «νοηματικές ενότητες» (ή κώλα). Η διδακτική αυτή καινοτομία στην προσέγγιση του αρχαίου κειμένου αναδεικνύει τη μορφή, το περιεχόμενο και τη λογική άρθρωση του λόγου, όλα δεμένα σε μιαν ενότητα που καλλιεργεί τη διερευνητική μάθηση και εμπλέκει ενεργά τον/τη μαθητή/μαθήτρια στην κατάκτηση της γνώσης.

Κατά τη διδασκαλία του μαθήματος εφαρμόζονται οι πιο κάτω διδακτικές αρχές:

- Διερευνητική/κατασκευαστική (έναντι της προπαρασκευαστικής): πρόκειται για διαδικασία καθοδήγησης από την πλευρά του/της διδάσκοντος/διδάσκουσας και ενεργητική ενσυνείδητη και δημιουργική εμπλοκή από την πλευρά του/της μαθητή/μαθήτριας. Προς αυτή την κατεύθυνση συμβάλλει και η οπτικοποίηση της γλώσσας, ως ένα νέο διδακτικό εργαλείο για την προαγωγή της κατανόησης και την ισχυροποίηση της μάθησης
- Επαγγειακή προσέγγιση: ο/η μαθητής/μαθήτρια οδηγείται σταδιακά από τα απλά στα σύνθετα, από το μερικό στο γενικό, από την αναγνώριση και την παρατήρηση στον κανόνα
- Συνεργατική προσέγγιση: οι μαθητές/μαθήτριες αλληλεπιδρούν μεταξύ τους και εφαρμόζουν αρχές συνεργατικής μάθησης.

Β' ΛΥΚΕΙΟΥ

Η διδακτέα ύλη περιλαμβάνει τα εξής:

1. Λυσίου Ύπέρ Μαντιθέου (από το πρωτότυπο), *Ρητορικά Κείμενα*, εκδ. ΙΤΥΕ Διόφαντος
2. Θεματογραφία (1 περίοδος, εβδομαδιαίως, σε συστηματική βάση)
3. Διδασκαλία Γραμματικής και Συντακτικού (από το κείμενο του λόγου του Λυσίου Ύπέρ Μαντιθέου και μέσα από τις διδακτικές ώρες Θεματογραφίας – επαναλήψεις ή/και εμβάθυνση, εφόσον τα βασικά συντακτικά φαινόμενα έχουν ήδη διδαχθεί στην Α' Λυκείου).

Σημειώνεται ότι και στη Β' Λυκείου, όπως και στον Κοινό Κορμό, διδάσκεται ο *Οιδίπους Τύραννος* του Σοφοκλή από μετάφραση.

Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

Εγχειρίδια:

- Πρωταγόρας του Πλάτωνα (εκδ. ΥΑΠ και εκδ. ΙΤΥΕ Διόφαντος)
- Περικλέους Έπιτάφιος του Θουκυδίδη (εκδ. ΥΑΠ και εκδ. ΙΤΥΕ Διόφαντος)
- Θεματογραφία

Με τη διδασκαλία των πιο πάνω κειμένων επιδιώκεται οι μαθητές/μαθήτριες:

- να γνωρίσουν χαρακτηριστικές πτυχές του φιλοσοφικού λόγου των αρχαίων Ελλήνων και να εντάξουν τη φιλοσοφία στην ιστορική εξέλιξη της Αρχαίας Ελληνικής Γραμματείας·
- να έρθουν σε επαφή με την αρχαία ελληνική ιστοριογραφία και να αντιληφθούν την ιδιοτυπία και τη σημασία της παρουσίας του Επιταφίου Λόγου στο έργο του Θουκυδίδη·
- να επικοινωνήσουν με τον λόγο των δύο μεγάλων συγγραφέων, Πλάτωνα και Θουκυδίδη.

κατευθύνοσις και περιγραφές μαθημάτων στό Λύκειο

ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟ - ΤΕΧΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ Β΄ και Γ΄ Λυκείου

Το μάθημα είναι τετράωρο, επιλεγόμενο και εντάσσεται στη 2η Ομάδα Μαθημάτων Προσανατολισμού. Μπορεί να το επιλέξει κάποιος/κάποια:

- ως μάθημα πρόσβασης στις Αρχιτεκτονικές Σχολές, σε όλες τις σχολές Πολυτεχνικού Κύκλου, στις Σχολές Εφαρμοσμένων Μαθηματικών και Φυσικών Επιστημών, στις Στρατιωτικές Σχολές κ.ά.
- για να δημιουργήσει portfolio για εισαγωγή σε Πανεπιστήμια του εξωτερικού
- ως εργαλείο, αν θα ασχοληθεί με ένα Τεχνικό Επάγγελμα, αποκτώντας επιπλέον εφόδια για την επαγγελματική του/της σταδιοδρομία.

Το Αρχιτεκτονικό - Τεχνικό Σχέδιο είναι μια διεθνής και ακριβής γλώσσα επικοινωνίας σε όλους τους κλάδους της Μηχανικής Επιστήμης. Είναι το όχημα της φαντασίας στον κόσμο της πραγματικότητας, είναι οδηγός για τη μελέτη και κατασκευή έργων.

Με την ενασχόλησή του/της με το Αρχιτεκτονικό - Τεχνικό Σχέδιο, ο/η μαθητής/μαθήτρια αναπτύσσει:

- Κριτική σκέψη και άποψη
- Φαντασία
- Λογική και πρακτική σκέψη και δράση
- Τον λόγο και το πνεύμα
- Την αυτοπειοίθωση
- Την ικανότητα για συνεργασία
- Οικολογική και περιβαλλοντική συνείδηση και νιώθει τη χαρά της δημιουργίας
- Διάφορες άλλες δεξιότητες

Η ύλη που περιλαμβάνεται στη Β΄ Λυκείου είναι:

- γνωριμία και χρήση μέσων και υλικών σχεδίασης,
- εξάσκηση στη χρήση γραμμών, γραμμάτων και αριθμών μέσα από γραμμογραφικές ασκήσεις
- σχεδίαση απλών γεωμετρικών κατασκευών
- κατανόηση και σχεδίαση διάφορων κλιμάκων σχεδίασης
- ορθή αναγραφή των διαστάσεων στα σχέδια
- εξάσκηση στα συστήματα προβολών
- ορθογραφικές και ισομετρικές προβολές
- εισαγωγή στην Αρχιτεκτονική και την Πολεοδομία
- έννοιες και μέσα έκφρασης της Αρχιτεκτονικής
- συσχετισμός του ανθρώπου με την Αρχιτεκτονική
- μελέτη των λειτουργιών και σχεδίαση κατόψεων κατοικίας.

Η ύλη που περιλαμβάνεται στη Γ΄ Λυκείου:

- σχεδιομελέτες (κάτοψη, όψεις και τομές κατοικίας),
- σκάλες (κλίμακες)
- προβολές σύνθετων στερεών
- τομές και αναπτύγματα στερεών.

ΒΙΟΛΟΓΙΑ Β΄ και Γ΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

1. Η σημασία της Βιολογίας, ως γνωστικό αντικείμενο, στο πλαίσιο των Αναλυτικών Προγραμμάτων Μέσης Εκπαίδευσης

Οι επαναστατικές εξελίξεις στη γενετική, στη μοριακή βιολογία και στη βιοτεχνολογία αποκτούν, συνεχώς, μεγαλύτερη σημασία για την καθημερινή μας ζωή, σε ιδιωτικό και δημόσιο επίπεδο. Οι επιστημονικές και τεχνολογικές αυτές εξελίξεις απαιτούν οι πολίτες να διαθέτουν όλες εκείνες τις γνώσεις, ικανότητες, δεξιότητες και στάσεις που χρειάζονται, ώστε να μπορούν να κατανοούν, να αξιολογούν, να αναλύουν και να διαχειρίζονται σχετικές πληροφορίες, να παίρνουν τεκμηριωμένες αποφάσεις, να συμμετέχουν στον δημόσιο διάλογο και να ασκούν εποικοδομητική κριτική στη διαδικασία εφαρμογής των διαφόρων επιτευγμάτων των Βιολογικών Επιστημών στην κοινωνία.

Παράλληλα, οι διάφορες προκλήσεις που αντιμετωπίζει σήμερα η ανθρωπότητα, όπως είναι η συνεχής υποβάθμιση και καταστροφή του περιβάλλοντος, η κλιματική αλλαγή, οι φυσικές καταστροφές, τα προβλήματα από την αλόγιστη χρήση σύγχρονων τεχνολογικών εφαρμογών, η αυξανόμενη φτώχεια και πείνα σε παγκόσμιο επίπεδο, οι διατροφικές διαταραχές στον αναπτυγμένο κόσμο, η χρήση εξαρτησιογόνων ουσιών, τα τεράστια μεταναστευτικά ρεύματα, οι σύγχρονες

κατευθύνσεις και Περιγραφές μαθημάτων στο Λύκειο

πανδημίες και θανατηφόρες ασθένειες, επιβάλλουν όπως η διδασκαλία και μάθηση των Βιολογικών Επιστημών βρίσκεται στο επίκεντρο των εκπαιδευτικών προτεραιοτήτων κάθε εκπαιδευτικού συστήματος, αλλά και κάθε απόμου ξεχωριστά.

Επομένως, η απόκτηση γνώσεων, ικανοτήτων, δεξιοτήτων και στάσεων που αφορούν στις Βιολογικές Επιστήμες, αποτελεί θεμελιώδη ανάγκη της κοινωνίας και των πολιτών, παρέχοντάς τους τη δυνατότητα να συμμετέχουν ενεργά και δημιουργικά στις μεγάλες αλλαγές της εποχής μας.

2. Αρχές σχεδιασμού και ανάπτυξης Προγράμματος Σπουδών Βιολογίας για τη Β' και Γ' Λυκείου

Οι βασικές αρχές, με βάση τις οποίες σχεδιάστηκε και αναπτύχθηκε το Πρόγραμμα Σπουδών Βιολογίας Β' και Γ' Λυκείου, είναι οι εξής:

- Η διδασκαλία και μάθηση της Βιολογίας, στο πλαίσιο της εκπαίδευσης στη Β' και Γ' Λυκείου, στοχεύει αφενός στο να αποκτήσουν οι μαθητές/μαθήτριες όλες εκείνες τις γνώσεις που αφορούν σε έννοιες, θεωρίες, νόμους και αρχές των βιολογικών επιστημών, οι οποίες θα τους προετοιμάσουν για την εισδοχή τους σε σχολές Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης - Η Βιολογία αποτελεί υποχρεωτικό ή προαιρετικό μάθημα - και αφετέρου στην επίλυση προβλημάτων της καθημερινής τους ζωής, καθώς και επίμαχων κοινωνικο-επιστημονικών ζητημάτων
- Η διδασκαλία της Βιολογίας στη Β' και Γ' Λυκείου, πέραν από το γνωσιολογικό επίπεδο, στοχεύει στο να οδηγήσει τους/τις μαθητές/μαθήτριες, μέσα από μια επιστημονική διερεύνηση του φυσικού κόσμου, στην απόκτηση ενός ενιαίου συνόλου βασικών γνώσεων και απαραίτητων δεξιοτήτων και σε μια ολιστική αντίληψη των Βιολογικών Επιστημών, ως αναπόσπαστο μέρος των Φυσικών Επιστημών
- Η διδασκαλία και μάθηση της Βιολογίας στη Β' και Γ' Λυκείου στοχεύει, επίσης, στην ανάπτυξη ανώτερων συλλογιστικών δεξιοτήτων του 21ου αιώνα, όπως είναι η κριτική σκέψη, η δημιουργικότητα και οι δεξιότητες επιχειρηματολογίας-λύσης προβλήματος και λύψης απόφασης. Επίσης, δίνεται ίδιαίτερη έμφαση στην προώθηση επιστημονικών και πειραματικών δεξιοτήτων, όπως: (i) Η παρατήρηση φαινομένων, (ii) Ο προβληματισμός και η διατύπωση ερωτημάτων και υποθέσεων, (iii) Ο σχεδιασμός και η εκτέλεση πειραματικών προσεγγίσεων, (iv) Η καταγραφή, αξιολόγηση και ανάλυση μετρήσεων, (v) Η παρουσίαση δεδομένων, (vi) Η υποστήριξη ή απόρριψη αρχικών υποθέσεων, (vii) Η διατύπωση συμπερασμάτων, γενικεύσεων και προβλέψεων και (viii) Η ετοιμότητα αναζήτησης και ανάπτυξης εναλλακτικών θεωριών με την αξιοποίηση επιπρόσθετων επιστημονικών δεδομένων
- Η διδασκαλία και μάθηση της Βιολογίας στη Β' και Γ' Λυκείου στοχεύει στην προώθηση της κατανόησης της φύσης της επιστήμης και στον τρόπο που αναπτύσσεται και εγκυροποιείται η επιστημονική γνώση, παρέχοντας στους/τις μαθητές/μαθήτριες, μεταξύ άλλων, δυνατότητες αξιολόγησης της υπάρχουσας επιστημονικής γνώσης και ενεργό συμμετοχή στις αποφάσεις για αξιοποίησή της. Ο κοινωνικο-επιστημονικός εγγραμματισμός, η βιοηθική ευαισθητοποίηση, η αγωγή υγείας και η περιβαλλοντική αγωγή είναι αναπόσπαστα συστατικά στοιχεία της διδασκαλίας και μάθησης στη Βιολογία της Β' και Γ' Λυκείου
- Τέλος, το αναλυτικό πρόγραμμα της Βιολογίας της Β' και Γ' Λυκείου αποτελεί ασφαλή οδό ευαισθητοποίησης και καλλιέργειας του συναισθηματικού κόσμου των μαθητών και μαθητριών, αλλά και άριστο μέσο για την υιοθέτηση αξιών, στάσεων και συμπεριφορών, που θα πρέπει να χαρακτηρίζουν το νεαρό άτομο, τον αυριανό, ελεύθερα και κριτικά σκεπτόμενο, ενεργό και δημιουργικό ευρωπαίο πολίτη της Κύπρου του 21ου αιώνα.

3. Θεματικές ενότητες Προγράμματος Σπουδών Βιολογίας Β' και Γ' Λυκείου

B' ΛΥΚΕΙΟΥ	Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ
A. Η Χημεία της Ζωής	A. Ομοιοστατικοί Μηχανισμοί
B. Το Κύπαρο	B. Νευρικός και Ορμονικός Συντονισμός
Γ. Διαχείριση Ενέργειας	Γ. Μοριακή Βιολογία του Γονιδίου και Βιοτεχνολογία
Δ. Περιβαλλοντική Βιολογία	Δ. Κληρονομικότητα
Ε. Αναπαραγωγή	Ε. Εξέλιξη και Βιολογική Ποικιλότητα των Οργανισμών
Στ. Ετεροτροφική Διατροφή	Στ. Μολυσματικές και μη μολυσματικές Ασθένειες
Z. Μεταφορά Ουσιών	

κατευθύνσεις και περιγραφές μαθημάτων στο Λύκειο

ΓΑΛΛΙΚΑ Β΄ και Γ΄ Λυκείου

Η διδασκαλία και, κατά συνέπεια, η εκμάθηση ξένων γλωσσών δεν πρέπει να αποτελεί μόνο μαθησιακό στόχο, αλλά και τρόπο ζωής: πολιτιστικά ή άλλα εμπόδια, επικοινωνιακοί φραγμοί μεταξύ των λαών αίρονται με τη γλωσσικο-επικοινωνιακή προσέγγιση και την απόκτηση διαπολιτισμικής συνείδησης. Τα αναλυτικά προγράμματα των Γαλλικών στο Λύκειο βασίζονται, κατά κύριο λόγο, στη φιλοσοφία αυτή. Η ποιοτική αναβάθμιση της διδακτικής πράξης που στοχεύει στην καλλιέργεια των γλωσσικών δεξιοτήτων του/της μαθητή/μαθήτριας, με σκοπό πάντοτε την καλύτερη δυνατή ικανότητα επικοινωνίας του στη Γαλλική γλώσσα, αποτελεί τον δεύτερο σημαντικό παράγοντα που λήφθηκε υπόψη στη διαμόρφωση των αναλυτικών προγραμμάτων.

Γενικοί στόχοι του μαθήματος

Με τη διδασκαλία-μάθηση της Γαλλικής γλώσσας στο Λύκειο επιδιώκεται η γενική παιδεία, η κοινωνικοποίηση των μαθητών/μαθητριών και οι ολόπλευρη καλλιέργεια της προσωπικότητάς τους, ώστε να καταστούν ελεύθεροι και υπεύθυνοι πολίτες, οι οποίοι θα σέβονται τις αξίες του Ανθρωπισμού και της Δημοκρατίας. Οι στόχοι του μαθήματος πρέπει να ανταποκρίνονται τόσο στη διαδικασία μάθησης όσο και στις καλλιεργούμενες δεξιότητες και να συνδυάζουν γνώσεις και τεχνογνωσία. Βασικός στόχος του μαθήματος παραμένει, ωστόσο, η ικανότητα επικοινωνίας στη Γαλλική γλώσσα σε πραγματικές συνθήκες επικοινωνίας, με την επιλογή γλωσσικών, παραγλωσσικών και εξωγλωσσικών γνώσεων και δεξιοτήτων.

Επίπεδα γλωσσομάθειας και ειδικοί στόχοι

Στη Β΄ και Γ΄ τάξη του Λυκείου, το μάθημα της Γαλλικής Γλώσσας διδάσκεται 2 περιόδους την εβδομάδα ως υποχρεωτικό μάθημα κοινού κορμού. Οι μαθητές/μαθήτριες μπορούν να επιλέξουν τη Γαλλική γλώσσα ως μάθημα Εμβάθυνσης (4 περίοδοι διδασκαλίας+2 περίοδοι κ.κ.= 6 περίοδοι) και στις έξι (6) Κατευθύνσεις - επίπεδο B1 του Κοινού Ευρωπαϊκού Πλαισίου Αναφοράς (ΚΕΠΑ).

Στο τέλος της Γ΄ Λυκείου οι μαθητές/μαθήτριες μπορούν να κατανοήσουν τα κύρια σημεία από μια απλή συζήτηση, μια διάλεξη για οικεία θέματα, μια εκπομπή ή να παρακολουθήσουν σε ικανοποιητικό βαθμό μια ταινία και να κατανοήσουν μια επιστολή, ένα άρθρο ή τη διάγηση ενός γεγονότος. Μπορούν να διηγηθούν κάπι που έγινε, να εκφράσουν τη γνώμη τους σε μια συζήτηση για θέματα που τους ενδιαφέρουν και να γράψουν μια προσωπική ή πιο επίσημη επιστολή, μια διήγηση ή να αναπτύξουν ένα θέμα, δίνοντας επιχειρήματα.

Οι μαθητές/μαθήτριες, οι οποίοι/ες μαθαίνουν τη Γαλλική γλώσσα στη Β΄ και την Γ΄ Λυκείου ως μάθημα Επιλογής, ασκούνται προκειμένου να μπορέσουν σταδιακά:

- να εμπεδώσουν και να επεκτείνουν τις γλωσσικές τους γνώσεις (λεξιλόγιο, γλωσσικές εκφράσεις, γραμματικο-συντακτικά φαινόμενα), έτσι ώστε ο λόγος τους να έχει νόημα και επικοινωνιακή αξία
- να παράγουν συνεχή και συνεκτικό προφορικό και γραπτό λόγο
- να αναπτύξουν κοινωνιο-γλωσσική ικανότητα (τήρηση κοινωνικών κανόνων κατά την επικοινωνία)
- να χρησιμοποιούν στρατηγικές επικοινωνίας (λεκτικές και μη λεκτικές αντιδράσεις) για τη διατήρηση της επικοινωνίας
- να ευαισθητοποιηθούν στην αποδοχή της άποψης του άλλου και στην αλληλοκατανόηση
- να διευρύνουν τις γνώσεις τους σε θέματα άλλων γνωστικών αντικειμένων
- να αποβλέπουν στην απόκτηση δεξιοτήτων συναλλαγής/συνδιαλλαγής: ανταλλαγή μονυμάτων, αλληλοεπίδραση, διεπιδραση/διάδραση.

κατευθύνσεις και Περιγραφές μαθημάτων στο Λύκειο

ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ Β΄ ΚΑΙ Γ΄ Λυκείου (3ης Κατεύθυνσης)

Οι Γραφικές Τέχνες αποτελούν σήμερα το κύριο μέσο για τη δημιουργία της έντυπης και ψηφιακής σχεδίασης. Χάρη σε αυτές, σχεδιάζεται κάθε που βλέπουμε τυπωμένο γύρω μας. Έργα των Γραφικών Τεχνών αποτελούν τα λογότυπα και οι εφαρμογές τους, οι συσκευασίες, οι επικέτες, οι διαφημίσεις, οι αφίσες, οι εκδόσεις, τα έντυπα όπως τα βιβλία, οι εφημερίδες και τα περιοδικά. Ακολουθώντας την εξέλιξη της εποχής μας, με τις Γραφικές Τέχνες και τα Πολυμέσα μπορεί επίσης να γίνει ο σχεδιασμός και η δημιουργία ιστοσελίδων και κινούμενων σχεδίων.

Σκοπός του μαθήματος είναι να εξοικειώσει τους/τις μαθητές/μαθήτριες με την οπτική γλώσσα του γραφιστικού σχεδιασμού, ώστε να αναπύξουν γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες για τη δημιουργία γραφιστικών συνθέσεων και την επίλυση γραφιστικών εφαρμογών (Λογότυπο, Διαφήμιση-Αφίσα, Εξώφυλλο βιβλίου).

Στόχοι:

Απόκτηση Γνώσης για:

- (α) τις Γραφικές Τέχνες ως εφαρμοσμένη τέχνη
- (β) τη Γραφιστική ως οπτική επικοινωνία
- (γ) τα στοιχεία της σύνθεσης στον γραφιστικό σχεδιασμό
- (δ) τον τυπογραφικό σχεδιασμό και την εκφραστική δυνατότητα των τυπογραφικών στοιχείων
- (ε) τον σχεδιασμό βασικών γραφιστικών εφαρμογών (Λογότυπο, Διαφήμιση-Αφίσα, Εξώφυλλο βιβλίου).

Απόκτηση Δεξιότητας για:

- (α) την ορθή χρήση των βασικών σχεδιαστικών οργάνων, μέσων και υλικών
- (β) τον πειραματισμό με ποικίλα υλικά για τη δημιουργία γραφιστικών εφαρμογών
- (γ) την επίλυση σχεδιαστικών προβλημάτων τα οποία αφορούν στην οπτικοποίηση μηνυμάτων σε βασικές γραφιστικές εφαρμογές
- (δ) την εφαρμογή της γλώσσας του τυπογραφικού σχεδιασμού και των αρχών σύνθεσης στην οπτική επικοινωνία μέσα από γραφιστικές εφαρμογές.

Απόκτηση Ικανότητας για:

- (α) την εφαρμογή κατάλληλων προσεγγίσεων για την επίλυση σχεδιαστικών προβλημάτων τα οποία αφορούν σε βασικές γραφιστικές εφαρμογές
- (β) την αυτόνομη εφαρμογή της γλώσσας της οπτικής επικοινωνίας και των αρχών σύνθεσης για την επίλυση γραφιστικών εφαρμογών (Λογότυπο, αφίσα, εξώφυλλο βιβλίου).

Διδακτέα ύλη - Ενότητες και Υποενότητες Β΄ και Γ΄ Λυκείου

Β΄ Λυκείου

1 Η Γραφιστική ως Οπτική Επικοινωνία

- 1.1 Αναγνώριση και αξιολόγηση δεξιοτήτων
- 1.2 Οι κανόνες ασφάλειας και υγείας στο Εργαστήριο Γραφικών Τεχνών
- 1.3 Η χρήση των υλικών και μέσων στο Εργαστήριο Γραφικών Τεχνών
- 1.4 Οι Γραφικές Τέχνες ως Οπτική Επικοινωνία / οπτική μορφοποίηση μηνύματος με κείμενο/εικόνα
- 1.5 Τομείς και προϊόντα γραφιστικού σχεδιασμού
- 1.6 Επαγγέλματα του κλάδου των Γραφικών Τεχνών
- 1.7 Τα στάδια του σχεδιασμού / ο σχεδιασμός ως μια πορεία οπτικοποίησης ιδεών με κείμενο/εικόνα

2 Η σύνθεση και τα Στοιχεία της Σύνθεσης στον Γραφιστικό Σχεδιασμό

- 2.1 Τι είναι Σύνθεση
- 2.2 Τα στοιχεία της σύνθεσης στον Γραφιστικό Σχεδιασμό
- 2.3 Το σημείο στον γραφιστικό σχεδιασμό
- 2.4 Η γραμμή στον γραφιστικό σχεδιασμό

κατευθύνσεις και περιγραφές μαθημάτων στο Λύκειο

- 2.5 Το σχήμα στον Γραφιστικό Σχεδιασμό
- 2.6 Το χρώμα στον Γραφιστικό Σχεδιασμό
- 2.7 Η εικόνα στον Γραφιστικό Σχεδιασμό
- 2.8 Τα τυπογραφικά στοιχεία στον Γραφιστικό Σχεδιασμό
- 2.9 Ο θετικός/αρνητικός χώρος στον Γραφιστικό Σχεδιασμό

3 Τα τυπογραφικά στοιχεία / Τυπογραφία / Γραμματογραφία / Τυπογραφικός σχεδιασμός

- 3.1 Η ιστορική εξέλιξη της γραφής / η γέννηση της γραφής από εικόνες
- 3.2 Γραφικές ύλες (σκληρές και μαλακές ύλες)
- 3.3 Τα σημαντικότερα προαλφαβητικά συστήματα γραφής στην Ανατολή
- 3.4 Τα σημαντικότερα αλφαβητικά συστήματα γραφής
- 3.5 Ο Γουτεμβέργιος, ο χάραξη των πρώτων τυπογραφικών στοιχείων, η εφεύρεση της τυπογραφίας
- 3.6 Το τυπογραφικό στοιχείο
- 3.7 Η Ανατομία του γράμματος / τα τυπογραφικά στοιχεία ως φόρμα/σχήμα
- 3.8 Γραμματοσειρά (font)
- 3.9 Οικογένεια γραμματοσειράς/γραμμάτων (typeface)
(παραλλαγές στους τύπους της βασικής γραμματοσειράς)
- 3.10 Αναγνωσιμότητα κειμένου

4 Ο τυπογραφικός πειραματισμός και η εκφραστική δυνατότητα των τυπογραφικών στοιχείων

- 4.1 Τυπογραφικός πειραματισμός στο γραφιστικό έργο γνωστών γραφιστών κατά τον 20ό αιώνα
- 4.2 Τα τυπογραφικά στοιχεία δημιουργούν εικόνες και μεταφέρουν μονύματα
- 4.3 Απόδοση νοήματος λέξης για τη μεταφορά νοήματος:
  - με τυπογραφικούς κειρισμούς
  - με τυπογραφικούς κειρισμούς και συνδυασμό γράμματος με εικόνα / εικαστικά στοιχεία

5 Αφίσα

- 5.1 Η ιστορική εξέλιξη της έντυπης αφίσας
- 5.2 Είδη/κατηγορίες της έντυπης αφίσας
- 5.3 Συνθετικά στοιχεία στην έντυπη αφίσα
- 5.4 Ιεράρχηση στοιχείων στην έντυπη αφίσα
- 5.5 Η δομή της σύνθεσης της έντυπης αφίσας
- 5.6 Οι Αρχές Σύνθεσης και η εφαρμογή τους στον σχεδιασμό
- 5.7 Η εικόνα και τα τυπογραφικά στοιχεία στη διαφήμιση-αφίσα
- 5.8 Σχεδιασμός αφίσας με τυπογραφικά στοιχεία, εικόνα και ανεικονικά στοιχεία με βάση τις Αρχές Σύνθεσης

6. Βιβλίο

- 6.1 Η ιστορική εξέλιξη του βιβλίου
- 6.2 Η δομή του βιβλίου
- 6.3 Βιβλιοδεσία
- 6.4 Το σχήμα του βιβλίου
- 6.5 Πειραματικές προσεγγίσεις στον σχεδιασμό εξωφύλλου βιβλίου
- 6.6 Σχεδιασμός εξωφύλλου βιβλίου

κατευθύνσεις και Περιγραφές μαθημάτων στο Λύκειο

Γ' Λυκείου

1 Λογότυπο

- 1.1 Λογότυπο (ορισμός)
- 1.2 Τα συνθετικά στοιχεία του λογοτύπου
- 1.3 Κατηγορίες λογοτύπων
- 1.4 Χαρακτηριστικά ενός επιτυχημένου λογοτύπου
- 1.5 Προσεγγίσεις στον σχεδιασμό της απλοποιημένης φόρμας του σήματος-συμβόλου του λογοτύπου
- 1.6 Χρώμα και λογότυπο. Ο συμβολισμός των χρωμάτων
- 1.7 Τυπογραφικές επιλογές στον σχεδιασμό λογοτύπου
- 1.8 Πορεία/στάδια σχεδιασμού ενός λογοτύπου
- 1.9 Σχεδιασμός λογοτύπου

2 Εφαρμογές Λογοτύπου / Οπτική Ταυτότητα / Εταιρική Ταυτότητα

- 2.1 Οπτική ταυτότητα και εταιρική ταυτότητα
- 2.2 Εφαρμογές της οπτικής ταυτότητας σε έντυπα και μέσα προβολής
- 2.3 Εφαρμογές της οπτικής ταυτότητας σε τρεις διαστάσεις
- 2.4 Εγχειρίδιο προδιαγραφών για τον σχεδιασμό εταιρικής ταυτότητας
- 2.5 Βασικά έντυπα εταιρείας: κάρτα, επιστολόχαρτο, φάκελος, κάρτα επικοινωνίας
- 2.6 Διαδικασία σχεδιασμού των εντύπων εταιρείας
- 2.7 Η ομοιομορφία των εντύπων εταιρείας
- 2.8 Σχήμα και διαστάσεις στα βασικά έντυπα εταιρείας
- 2.9 Σχεδιασμός βασικών εντύπων εταιρείας

3 Συσκευασία

- 3.1 Η συσκευασία στον χώρο της Γραφιστικής
- 3.2 Ενδείξεις που πρέπει να παρουσιάζονται στη συσκευασία
- 3.3 Υλικά συσκευασίας: χαρτί, μέταλλο, γυαλί, πλαστικό, καινοτόμα
- 3.4 Προδιαγραφές συσκευασίας: φιλική προς το προϊόν, τον χρήστη και το περιβάλλον
- 3.5 Γραφικά επιτυχημένης συσκευασίας
- 3.6 Το χρώμα στη συσκευασία και οι συμβολισμοί του
- 3.7 Χάρτινη συσκευασία και ανάπτυγμα κουτιού
- 3.8 Ειδικές μορφές συσκευασίας: επικέτα, σακούλα, χαρτί περιτυλίγματος
- 3.9 Σχεδιασμός ειδικών μορφών συσκευασίας

4 Διαφήμιση

- 4.1 Η ιστορική εξέλιξη της έντυπης διαφήμισης
- 4.2 Οι μορφές της διαφήμισης
- 4.3 Είδη/κατηγορίες της έντυπης διαφήμισης
- 4.4 Συνθετικά στοιχεία στην έντυπη διαφήμιση
- 4.5 Ιεράρχηση στοιχείων στην έντυπη διαφήμιση
- 4.6 Η δομή της σύνθεσης στην έντυπη διαφήμιση
- 4.7 Οι Αρχές Σύνθεσης και η εφαρμογή τους στον σχεδιασμό της έντυπης διαφήμισης
- 4.8 Η εικόνα και τα τυπογραφικά στοιχεία στη διαφήμιση
- 4.9 Σχεδιασμός διαφήμισης με τυπογραφικά στοιχεία, εικόνα και ανεικονικά στοιχεία με βάση τις Αρχές Σύνθεσης

κατεύθυνσις και περιγραφές μαθημάτων στο Λύκειο

ΓΡΑΦΙΣΤΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ Γ' Λυκείου (6ης Κατεύθυνσης)

Σκοπός του μαθήματος είναι να εξοικειώσει τους/τις μαθητές/μαθήτριες με την οπτική γλώσσα του Γραφιστικού Σχεδιασμού, ώστε να αναπτύξουν γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες για τη δημιουργία γραφιστικών συνθέσεων και την επίλυση γραφιστικών εφαρμογών (Λογότυπο, Διαφήμιση-Αφίσα, Εξώφυλλο βιβλίου).

Στόχοι:

Απόκτηση Γνώσης για:

- (α) τις Γραφικές Τέχνες ως εφαρμοσμένη τέχνη
- (β) τη Γραφιστική ως οπτική επικοινωνία
- (γ) τα στοιχεία της σύνθεσης στον Γραφιστικό Σχεδιασμό
- (δ) τον τυπογραφικό σχεδιασμό και την εκφραστική δυνατότητα των τυπογραφικών στοιχείων
- (ε) τον σχεδιασμό βασικών γραφιστικών εφαρμογών (Λογότυπο, Διαφήμιση-Αφίσα, Εξώφυλλο βιβλίου).

Απόκτηση Δεξιότητας για:

- (α) την ορθή χρήση των βασικών σχεδιαστικών οργάνων, μέσων και υλικών
- (β) την πειραματισμό με ποικίλα υλικά για τη δημιουργία γραφιστικών συνθέσεων
- (γ) την επίλυση σχεδιαστικών προβλημάτων τα οποία αφορούν στα στοιχεία της σύνθεσης στον Γραφιστικό Σχεδιασμό
- (δ) την εφαρμογή της γλώσσας του τυπογραφικού σχεδιασμού στην οπτική επικοινωνία μέσα από γραφιστικές εφαρμογές.

Απόκτηση Ικανότητας για:

- (α) την εφαρμογή κατάλληλων προσεγγίσεων για την επίλυση σχεδιαστικών προβλημάτων τα οποία αφορούν τα στοιχεία της σύνθεσης στον Γραφιστικό Σχεδιασμό
- (β) την αυτόνομη εφαρμογή της γλώσσας του Τυπογραφικού Σχεδιασμού για τη δημιουργία γραφιστικών συνθέσεων και την επίλυση γραφιστικών εφαρμογών (Λογότυπο, Διαφήμιση-Αφίσα, Εξώφυλλο βιβλίου).

Διδακτέα ύλη - Ενότητες και Υποενότητες Γ' Λυκείου

Γ' Λυκείου

1 Η Γραφιστική ως Οπτική Επικοινωνία

- 1.1 Αναγνώριση και αξιολόγηση δεξιοτήτων
- 1.2 Οι κανόνες ασφάλειας και υγείας στο Εργαστήριο Γραφικών Τεχνών
- 1.3 Η χρήση των υλικών και μέσων στο Εργαστήριο Γραφικών Τεχνών
- 1.4 Οι Γραφικές Τέχνες ως Οπτική Επικοινωνία / οπτική μορφοποίηση μηνύματος με κείμενο/εικόνα
- 1.5 Τομείς και προϊόντα Γραφιστικού Σχεδιασμού
- 1.6 Επαγγέλματα του κλάδου των Γραφικών Τεχνών
- 1.7 Τα στάδια του σχεδιασμού / ο σχεδιασμός ως μια πορεία οπτικοποίησης ιδεών με κείμενο/εικόνα

2 Η Σύνθεση και τα Στοιχεία της Σύνθεσης στον Γραφιστικό Σχεδιασμό

- 2.1 Τι είναι Σύνθεση
- 2.2 Τα στοιχεία της Σύνθεσης στον Γραφιστικό Σχεδιασμό
- 2.3 Το σημείο στον Γραφιστικό Σχεδιασμό
- 2.4 Η γραμμή στον Γραφιστικό Σχεδιασμό
- 2.5 Το σχήμα στον Γραφιστικό Σχεδιασμό
- 2.6 Το χρώμα στον Γραφιστικό Σχεδιασμό
- 2.7 Η εικόνα στον Γραφιστικό Σχεδιασμό
- 2.8 Τα τυπογραφικά στοιχεία στον Γραφιστικό Σχεδιασμό
- 2.9 Ο θετικός/αρνητικός χώρος στον Γραφιστικό Σχεδιασμό

κατευθύνσεις και Περιγραφές μαθημάτων στο Λύκειο

3 Τα τυπογραφικά στοιχεία / Τυπογραφία / Γραμματογραφία / Τυπογραφικός σχεδιασμός

- 3.1 Η γέννηση της γραφής από εικόνες
- 3.2 Τα σημαντικότερα προαλφαβητικά συστήματα γραφής: Σουμερική, Αιγυπτιακή, Κινεζική γραφή
- 3.3 Τα σημαντικότερα αλφαβητικά συστήματα γραφής: Φοινικικό, Ελληνικό, Λατινικό αλφάριθμο
- 3.4 Ο Γουεμβέργιος, ο χάραξη των πρώτων τυπογραφικών στοιχείων και η εφεύρεση της τυπογραφίας
- 3.5 Το τυπογραφικό στοιχείο
- 3.6 Το μέγεθος των τυπογραφικών στοιχείων / μονάδα μέτρησης των τυπογραφικών στοιχείων
- 3.7 Γραμματοσειρά
- 3.8 Οικογένεια γραμματοσειράς / παραλλαγές στους τύπους της βασικής γραμματοσειράς
- 3.9 Στοίχιση/ευθυγράμμιση κειμένου: αριστερή, δεξιά, πλήρης, κεντραρισμένη στοίχιση
- 3.10 Διερεύνηση της φόρμας των τυπογραφικών στοιχείων
- 3.11 Η φόρμα και η εκφραστική δυνατότητα των τυπογραφικών στοιχείων

4 Λογότυπο

- 4.1 Λογότυπο (ορισμός)
- 4.2 Κατηγορίες λογοτύπων
- 4.3 Χαρακτηριστικά ενός επιπυχημένου λογοτύπου
- 4.4 Σχεδιασμός λογοτύπου
- 4.5 Ο σχεδιασμός λογοτύπου και οι εφαρμογές του

5 Διαφήμιση-Αφίσα

- 5.1 Η ιστορική εξέλιξη της έντυπης διαφήμισης
- 5.2 Οι μορφές της διαφήμισης
- 5.3 Είδη/κατηγορίες της έντυπης διαφήμισης-αφίσας
- 5.4 Συνθετικά στοιχεία στην έντυπη διαφήμιση-αφίσα
- 5.5 Ιεράρχηση στοιχείων στην έντυπη διαφήμιση-αφίσα
- 5.6 Η δομή της σύνθεσης της έντυπης διαφήμισης-αφίσας
- 5.7 Οι Αρχές Σύνθεσης και η εφαρμογή τους στην σχεδιασμό διαφήμισης-αφίσας
- 5.8 Η εικόνα και τα τυπογραφικά στοιχεία στη διαφήμιση-αφίσα
- 5.9 Σχεδιασμός διαφήμισης-αφίσας με τυπογραφικά στοιχεία, εικόνα και ανεικονικά στοιχεία με βάση τις Αρχές Σύνθεσης

6 Βιβλίο

- 6.1 Η ιστορική εξέλιξη του βιβλίου
- 6.2 Η δομή του βιβλίου
- 6.3 Βιβλιοδεσία
- 6.4 Το σχήμα του βιβλίου
- 6.5 Πειραματικές προσεγγίσεις στην σχεδιασμό εξωφύλλου βιβλίου
- 6.6 Σχεδιασμός εξωφύλλου βιβλίου

ΔΙΚΤΥΑ Β΄ και Γ΄ Λυκείου

Γενική περιγραφή - σκοπός του μαθήματος

Σκοπός του μαθήματος είναι να εφοδιάσει τους/τις μαθητές/μαθήτριες με τις τεχνικές δεξιότητες και το θεωρητικό υπόβαθρο που θα επιτρέψει σε αυτούς/ές να υλοποιούν οποιοδήποτε δίκτυο πλεκτρονικών υπολογιστών.

Το περιεχόμενο του μαθήματος καλύπτει, διεξοδικά, τα πλέον απαραίτητα θέματα δικτύων Η/Υ, από εισαγωγικές έν-

κατευθύνσεις και περιγραφές μαθημάτων στό Λύκειο

νοιες έως και σύνθετες εφαρμογές, με ιδιαίτερη έμφαση στην πρακτική κατάρτιση. Ξεκινά από βασικές έννοιες δρομολόγησης (routing) και μεταγωγής (switching) και καταλήγει σε υψηλού επιπέδου τεχνολογίες διασύνδεσης. Ακόμη, περιλαμβάνει εισαγωγή σε τεχνολογίες ενσύρματων και ασύρματων δικτύων, ρύθμιση ενσύρματων και ασύρματων τοπικών δικτύων, πρωτόκολλα και θέματα ασφάλειας δικτύων.

Το μάθημα προσφέρεται σε συνεργασία με την Ακαδημία Δικτύων Cisco (Cisco Networking Academy), η οποία αποτελεί ένα παγκόσμιο καινούριο εκπαιδευτικό μάθημα/πρόγραμμα, που διδάσκεται με το ίδιο ακριβώς περιεχόμενο, υλικό, λογισμικό και εργαστηριακό εξοπλισμό σε περισσότερες από 10.000 ακαδημίες, σε 170 χώρες, σε πάνω από 1.000.000 μαθητές/μαθήτριες οπουδαστές/οπουδάστριες εποίων.

Στο τέλος του μαθήματος οι μαθητές/μαθήτριες θα είναι ικανοί/ές:

- να σχεδιάζουν
- να οργανώνουν
- να εγκαθιστούν
- να λειτουργούν
- να αξιολογούν
- να συντηρούν

δίκτυα μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, καθώς και δίκτυα μεγάλων εταιρειών ή εταιρειών παροχής υπηρεσιών με τη χρήση νέων τεχνολογιών.

Διδακτική Μεθοδολογία και Βιβλία

Το μάθημα/πρόγραμμα διδάσκεται με τη χρήση πλεκτρονικών βιβλίων <http://www.netacad.com>, που περιλαμβάνουν τόσο το θεωρητικό υπόβαθρο όσο και την πρακτική εξάσκηση, μέσω παραδειγμάτων, διαδραστικών εφαρμογών, ασκήσεων και εργαστηριακών δραστηριοτήτων. Οι μαθητές/μαθήτριες που συμπληρώνουν με επιτυχία την κάθε ενότητα του προγράμματος παίρνουν πιστοποιητικό από την Ακαδημία Δικτύων Cisco, σημαντική προσθήκη στον φάκελο επιτευγμάτων τους. Με τη συμπλήρωση των μαθημάτων, οι μαθητές/μαθήτριες έχουν τις απαιτούμενες γνώσεις για να παρακαθίσουν στην επαγγελματική εξέταση Cisco Certified Entry Network Technician (CCENT), το πρώτο στάδιο επαγγελματικής πιστοποίησης, με ιδιαίτερη αξία για τη μελλοντική τους εργοδότηση/επαγγελματική κατάρτιση.

Το μάθημα γίνεται στην Ελληνική γλώσσα, με ταυτόχρονη χρήση της αντίστοιχης αγγλικής ορολογίας. Το διδακτικό υλικό και ο αξιολόγηση είναι στα Αγγλικά, υπό μορφή ερωτήσεων πολλαπλής επιλογής και αντιστοίχισης, με εργαστηριακές ασκήσεις και μελέτες περίπτωσης (case studies), καθώς και με χρήση τεχνικών που προάγουν την κριτική σκέψη και όχι την αποστήθιση. Το μάθημα στηρίζεται στο διαδίκτυο και συνδυάζεται με εκτενή πρακτική εξάσκηση σε κατάλληλα εργαστήρια πλήρως εξοπλισμένα με σύγχρονης τεχνολογίας δικτυακό εξοπλισμό. Επίσης, στηρίζεται στη χρήση εξελιγμένου λογισμικού προσομοίωσης του Cisco Packet Tracer. Να σημειωθεί ότι χρησιμοποιείται ένα υπερσύγχρονο σύστημα διαχείρισης μάθησης (learning management system LMS), το οποίο είναι ιδανικό για τη διαχείριση, την τεκμηρίωση, την παρακολούθηση, την υποβολή εκθέσεων και την παροχή υψηλής ποιότητας πλεκτρονικής εκπαίδευτικής τεχνολογίας (e-learning). Επιπρόσθετα, ανανεώνεται και προσαρμόζεται σε κάθε αλλαγή και εξέλιξη που προκύπτει στον τομέα των δικτύων.

Περιεχόμενο/Στόχοι του μαθήματος

Οι βασικές ενότητες του μαθήματος, το οποίο ακολουθεί το πρόγραμμα CCNA Routing and Switching της Ακαδημίας Δικτύων Cisco, είναι οι ακόλουθες:

- **Β΄ Λυκείου - Ενότητα «Εισαγωγή στα Δίκτυα (Introduction to Networks)»**
  - Εξερευνώντας το Δίκτυο (Exploring the Network)
  - Ρύθμιση ενός Λειτουργικού Συστήματος Δικτύου (Configuring a Network Operating System)
  - Network Protocols and Communications (Πρωτόκολλα Δικτύων και Επικοινωνιών)
  - Network Access (Πρόσβαση στο Δίκτυο)
  - Πρότυπο Δικτύου Ethernet

Κατευθύνσεις και Περιγραφές μαθημάτων στο Λύκειο

- Επίπεδο Δικτύου (Network Layer)
- Επίπεδο Μεταφοράς (Transport Layer)
- Διευθύνσεις IP (IP Addressing)
- Υποδικτύωση Δικτύων IP (Subnetting IP Networks)
- Επίπεδο Εφαρμογών (Application Layer)
- Σύνοψη Δικτύων (It's a Network)
- Βασικές Αρχές Ασφάλειας Δικτύου (Network Security Fundamentals)
- **Γ' Λυκείου – Ενότητα «Βασικές έννοιες Δρομολόγησης και Μεταγωγής (Routing and Switching Essentials)»**
- Εισαγωγή στα Δίκτυα Μεταγωγής (Introduction to Switched Networks)
- Βασικές έννοιες και Ρυθμίσεις Μεταγωγής (Basic Switching Concepts and Configuration)
- Υλοποίηση Εικονικών Τοπικών Δικτύων (Implementing VLANs)
- Έννοιες Δρομολόγησης (Routing Concepts)
- Δρομολόγηση Μεταξύ VLAN (Inter-VLAN Routing)
- Στατική Δρομολόγηση (Static Routing)
- Δυναμική Δρομολόγηση (Routing Dynamically)
- Πρωτόκολλο Δρομολόγησης OSPF (Single-Area OSPF)
- Λίστες Ελέγχου Πρόσβασης (Access Control Lists)
- Πρωτόκολλο DHCP
- Μεθοδολογία NAT για Διευθύνσεις IPv4 (Network Address Translation for IPv4)
- Βασικές Έννοιες και Ρύθμιση Ασύρματων Δικτύων (WLAN Concepts and Configuration)
- Βασικές Αρχές Ασφάλειας Δικτύου (Network Security Fundamentals)

ΕΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ Β' και Γ' Λυκείου

Το μάθημα έρχεται να καλύψει ένα κενό στον χώρο των Εφαρμοσμένων Τεχνών και να συμπληρώσει την καλλιτεχνική εμπειρία των μαθητών/μαθητριών, που πρόκειται να επιλέξουν την 6η Κατεύθυνση. Το μάθημα Εικαστικές Εφαρμογές απευθύνεται σε μαθητές/μαθήτριες που έχουν ειδικό ενδιαφέρον και οι οποίοι/ες ενδεχομένως να ακολουθήσουν σπουδές σχετικές με τις Καλές ή Εφαρμοσμένες Τέχνες, δηλαδή θα προετοιμάσει τους/τις μαθητές/μαθήτριες για Ζωγραφική, Γλυπτική, Γραφιστική, Αρχιτεκτονική, Πολυμέσα, Κινηματογράφο, Βιομηχανικό Σχέδιο, Σχέδιο Μόδας και Υφασμάτων, Σχέδιο Εσωτερικών και Εξωτερικών χώρων και άλλες συναφείς κατευθύνσεις.

Το μάθημα Εικαστικές Εφαρμογές ασχολείται με την εφαρμογή των Τεχνών στις ανάγκες της καθημερινής ζωής. Στοχεύει στην προσαρμογή οπτικών ερεθισμάτων της καθημερινότητας σε εικαστικές εφαρμογές, μέσα από τις διαδικασίες επίλυσης εικαστικών προβλημάτων (διερεύνηση, παρατήρηση, πειραματισμό, πολλαπλές επιλογές, λύση). Η δημιουργική διαδικασία που ακολουθείται ενισχύει τις βασικές δεξιότητες και εμπλουτίζει την καλλιτεχνική εμπειρία, μέσα από υλικά, τεχνικές και προσεγγίσεις, έχοντας ως βάση το ελεύθερο σχέδιο. Το μάθημα επικεντρώνεται στην καλλιέργεια της δημιουργικότητας και στην ανάπτυξη της κριτικής σκέψης των μαθητών/μαθητριών, στοιχεία πολύ σημαντικά στην περαιτέρω σταδιοδρομία τους.

ΕΛΕΥΘΕΡΟ - ΠΡΟΟΠΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ Β' και Γ' Λυκείου

Το μάθημα απευθύνεται σε μαθητές/μαθήτριες με ενδιαφέρον για το Ελεύθερο - Προοπτικό Σχέδιο (εικαστική και αρχιτεκτονική μελέτη), οι οποίοι/ες ενδέχεται να ακολουθήσουν σπουδές Αρχιτεκτονικής, Εφαρμοσμένων Τεχνών (διακόσμηση, design, αρχιτεκτονική τοπίου κ.λπ.) ή Καλών Τεχνών.

κατευθύνσεις και περιγραφές μαθημάτων στο Λύκειο

Σκοπός του μαθήματος είναι οι μαθητές/μαθήτριες να εμβαθύνουν στο Ελεύθερο - Προοπτικό Σχέδιο και μέσα από διάφορες δραστηριότητες να αναπτύξουν τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες που θα τους/τες κατασπίσουν ικανούς/ές να σχεδιάζουν, να εκφράζονται δημιουργικά και να αποτυπώνουν τις ιδέες τους, είτε με ελεύθερο σχέδιο είτε με τη χρήση γεωμετρικών οργάνων. Επίσης, οι μαθητές/μαθήτριες διευρύνουν τις εκφραστικές και δημιουργικές τους δυνατότητες, εμπλουτίζουν την αισθητική τους παιδεία και έρχονται σε επαφή με την ουσιαστική έννοια του χώρου.

Το μάθημα στηρίζεται σε δύο κεντρικούς πυλώνες: εκείνον του Σχεδίου (τεχνικό, αρχιτεκτονικό, προοπτικό) και εκείνον του Ελεύθερου Σχεδίου (ζωγραφική). Οι δύο αυτοί πυλώνες, στη διάρκεια των δύο χρόνων, αναπτύσσονται παράλληλα, συνδυάζονται και αλληλοσυμπληρώνονται.

Αναλυτικότερα καλύπτονται τα πιο κάτω θέματα:

- Γραμμογραφικές ασκήσεις
- Γεωμετρικές κατασκευές
- Προβολές (ισομετρική και ορθογραφική)
- Προοπτικό σχέδιο (εσωτερικού και εξωτερικού χώρου)
- Αναφορά στην Ιστορία της Αρχιτεκτονικής
- Κλίμακες
- Σύμβολα
- Ελεύθερο Σχέδιο
- Αναφορά στην Ιστορία της Τέχνης

ΕΜΠΟΡΙΚΑ - ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ Β' και Γ' Λυκείου

Σκοπός του μαθήματος των Εμπορικών - Μάρκετινγκ είναι να βοηθήσει τους/τις μαθητές/μαθήτριες να κατανοήσουν την τεχνική της διεξαγωγής του εμπορίου, τόσο στη θεωρία όσο και στην πράξη. Το μάθημα των Εμπορικών προσφέρει στους/στις μαθητές/μαθήτριες τις απαραίτητες γνώσεις και ικανότητες για την οργάνωση και τον τρόπο διεξαγωγής του χονδρικού και λιανικού εμπορίου, τη διαδικασία και τις διατυπώσεις που αφορούν στις πωλήσεις στο εσωτερικό και εξωτερικό, την οργάνωση και λειτουργία των τραπεζών και ασφαλιστικών εταιρειών και του τρόπου προστασίας της εμπορικής και βιομηχανικής ιδιοκτησίας και άλλων εμπορικών δικαιωμάτων κ.λπ. Το μάθημα προσφέρει στους/στις μαθητές/μαθήτριες ευκαιρίες να ενημερωθούν πάνω στον τρόπο ή στους τρόπους οργάνωσης και διεξαγωγής των εργασιών στα γραφεία και στα άλλα τμήματα των εμπορικών, βιομηχανικών και άλλων οικονομικών οργανισμών και να προβούν σε πρακτικές εφαρμογές των όσων διδάχτηκαν στο πλαίσιο ξεχωριστών ενοτήτων, με τη χρήση πλεκτρονικών υπολογιστών, όπως τη δημιουργία εμπορικών και κυβερνητικών επιστολών, σημειωμάτων, βιογραφικών σημειωμάτων, πινάκων κ.λπ. Οι γνώσεις αυτές βοηθούν τους/τις μαθητές/μαθήτριες να παρακαθίσουν στις Κυβερνητικές εξετάσεις για την Ελληνική Δακτυλογραφία. Η εξασφάλιση πιστοποιητικού επιτυχίας στις εξετάσεις αυτές θεωρείται ένα πολύ σημαντικό προσόν για διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία. Σκοπός του μαθήματος Μάρκετινγκ είναι οι μαθητές/μαθήτριες να ασχοληθούν με θέματα έρευνας της αγοράς, διαφήμισης, κοστολόγησης προϊόντων και υπηρεσιών, τρόπου προβολής και διάθεσης των προϊόντων στην αγορά και νομοθεσίας που αφορά στο εμπόριο. Οι μαθητές/μαθήτριες θα μπορούν να εργαστούν είτε σε εμπορικές και βιομηχανικές ή άλλες επιχειρήσεις, στον τομέα της οργάνωσης και προώθησης των πωλήσεων, είτε να ιδρύσουν δικές τους επιχειρήσεις. Η επιλογή του μαθήματος δίνει στους/στις μαθητές/μαθήτριες τη δυνατότητα να ειδικευτούν και να σταδιοδρομήσουν στον τομέα του Μάρκετινγκ και της Διαφήμισης. Ο τομέας αυτός σήμερα αποτελεί μια από τις πιο περιζήτητες ειδικότητες για όλους/ες όσοι/ες επιθυμούν να ακολουθήσουν οικονομικές σπουδές ή να σταδιοδρομήσουν σε τράπεζες, μεγάλους εμπορικούς οίκους, επιχειρήσεις, σε διαφημιστικά γραφεία, κέντρα ερευνών αγοράς κ.λπ.

κατευθύνσεις και Περιγραφές μαθημάτων στο Λύκειο

ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ Β' και Γ' Λυκείου

Γενική περιγραφή - σκοπός του μαθήματος

Αδιαμφισβίτη πατα, η εφαρμογή των πλεκτρονικών υπολογιστών στις σύγχρονες κοινωνίες έχει φέρει επαναστατικές αλλαγές σε όλους τους τομείς της ανθρώπινης δραστηριότητας: στις επιχειρήσεις, στην υγεία, στην εκπαίδευση, στις επικοινωνίες, στις συγκοινωνίες, στη διακυβέρνηση, στην περιβαλλοντική διαχείριση, στη μηχανική, στην επιστημονική έρευνα, στην παραγωγή μουσικής και βίντεο, ακόμη και στην εξερεύνηση του διαστήματος.

Οι αλλαγές αυτές έχουν δημιουργήσει την ανάγκη για εκπαίδευση/επιμόρφωση των νέων ατόμων σε θέματα που σχετίζονται με τον τομέα της Πληροφορικής, ώστε να μπορούν να λειτουργήσουν με αυτοπεποίθηση στο νέο αυτό κοινωνικό και επιχειρησιακό περιβάλλον, αλλά και να αντιμετωπίσουν τις κοινωνικές, επαγγελματικές, οικονομικές, νομικές και πιθικές προκλήσεις που προκύπτουν, επιτρέποντας στους ανθρώπους να συμβάλλουν στη διαμόρφωση του 21ου αιώνα.

Σκοπός του μαθήματος είναι να βοηθήσει τους/τις μαθητές/μαθήτριες να συμπληρώσουν και να εμβαθύνουν τις γνώσεις/δεξιότητες/στάσεις τους στην αξιοποίηση της Πληροφορικής ως εργαλείου μάθησης, σκέψης, έκφρασης, επικοινωνίας, εργασίας και συνεργασίας, τόσο διά ζώσης όσο και από απόσταση. Θα προσφέρει σε αυτούς/ές τα αναγκαία εφόδια για την επιτυχή ανάπτυξη και εφαρμογή τεχνικών που προωθούν την αλληλεπίδραση μεταξύ του ατόμου και της μηχανής. Αυτή η συνέργεια προσφέρει την καλύτερη ελπίδα για την εξεύρεση λύσεων στα πιεστικά προβλήματα τα οποία αντιμετωπίζουν οι σύγχρονες κοινωνίες και απαιτούν την ανάλυση τεράστιων ποσοτήτων δεδομένων.

Διδακτική Μεθοδολογία και Βιβλία

Το μάθημα υιοθετεί πολύμορφες και πολυδιάστατες διδακτικές προσεγγίσεις, με επίκεντρο την εφαρμογή στην πράξη των γνώσεων και δεξιοτήτων που καλλιεργούνται και τη δημιουργική χρήση του υπολογιστή και των εργαλείων που παρέχει. Το μάθημα έχει σαφή πρακτικό και εργαστηριακό προσανατολισμό, με εκτενή χρήση εφαρμοσμένων προσεγγίσεων, όπως ατομικές και ομαδικές εργασίες (túpo project) και μελέτης περίπτωσης (case study). Το μάθημα υποστηρίζεται από βιβλία σημειώσεων/δραστηριοτήτων, προσαρμοσμένων στο αναλυτικό πρόγραμμα, τα οποία εκδίδονται από την Υπηρεσία Ανάπτυξης Προγραμμάτων του ΥΠΑΝ, καθώς και από πλεκτρονικό υποστηρικτικό υλικό.

Περιεχόμενο/Στόχοι του μαθήματος

Επειδόν ο τομέας της Πληροφορικής χαρακτηρίζεται από συνεχείς αλλαγές και καινοτομίες, οι οποίες με τη σειρά τους επηρεάζουν καταλυτικά ολόκληρο το φάσμα της ανθρώπινης δραστηριότητας, το περιεχόμενο του μαθήματος θα βρίσκεται υπό συνεχή αναθεώρηση, αναβάθμιση και εμπλουτισμό. Στις ενόπτες του μαθήματος συμπεριλαμβάνονται τα ακόλουθα:

• Βασικές έννοιες

- Η προστιθέμενη αξία της Πληροφορικής στις επιστήμες και στους διάφορους επαγγελματικούς τομείς, π.χ. Ηλεκτρονική εκπαίδευση (e-learning), Τηλεϊατρική (telemedicine), Ηλεκτρονική διακυβέρνηση (e-government), Ηλεκτρονικά μέσα (e-media)
- Ηθικές, κοινωνικές και νομικές επιπτώσεις που προκύπτουν από την αυξανόμενη χρήση της Πληροφορικής, π.χ. Τεχνητή Νοημοσύνη (Artificial Intelligence), Ασφάλεια στο Διαδίκτυο (internet safety), Θέματα πνευματικών δικαιωμάτων (copyright issues), Ψηφιακή υπογραφή/πιστοποίηση (digital signature/authentication), Ψηφιακό χάσμα, Ανεργία, Εκπαίδευση ενηλίκων στη χρήση νέων τεχνολογιών
- Άλλολεξάρτηση χρήστη, λογισμικού εφαρμογών, λειτουργικού συστήματος και υλικού
- Επιλογή κατάλληλου υπολογιστικού συστήματος για τις ανάγκες των χρηστών σε διαφορετικά εργασιακά παραδείγματα

• Λειτουργικά συστήματα

- Χρήση και διαχείριση λειτουργικών συστημάτων (π.χ. Windows, Linux, Android, iOS)
- Εγκατάσταση και ρύθμιση εφαρμογών
- Διαχείριση αρχείων μεγάλου μεγέθους, π.χ. μετατροπή δεδομένων (data conversion), συμπίεση (zipping)

κατευθύνσεις και περιγραφές μαθημάτων στο Λύκειο

• Διαδικτυακές εφαρμογές

- Κυβερνοασφάλεια (αναγνώριση κινδύνων και μέτρα προστασίας στον προσωπικό και τον εταιρικό χώρο)
- Εφαρμογές νέφους (cloud services) για αποθήκευση και αποστολή αρχείων (π.χ. Google Drive, Onedrive, Dropbox, WeTransfer)
- Σύγκριση εφαρμογών σύγχρονης επικοινωνίας (π.χ. Skype, Microsoft Teams, Viber, WhatsApp, Google Meet/ Chat) ως προς τις απαιτήσεις δημιουργίας λογαριασμού και τις παρεχόμενες λειτουργίες και επιλογή του καταλληλότερου για εξυπηρέτηση κάποιας ανάγκης
- Σύγκριση Μέσων Κοινωνικής Δικτύωσης (π.χ. Facebook, Instagram, TikTok, X, Linked in) ως προς τις απαιτήσεις δημιουργίας λογαριασμού και τις παρεχόμενες λειτουργίες και επιλογή του καταλληλότερου για εξυπηρέτηση κάποιας ανάγκης.
- Διαδικτυακές εφαρμογές χαρτογράφησης (π.χ. Google Maps, Google Earth)
- Ιστότοποι συνεργατικής επεξεργασίας (Wiki)
- Δημιουργία ιστοσελίδας
- Εφαρμογές διαδικτυακού ημερολογίου
- Πλατφόρμες κοινοποίησης, αναπαραγωγής και διαμοιρασμού βίντεο (π.χ. YouTube).

• Εφαρμογές

- Εφαρμογές γραφείου για την επίλυση επαγγελματικών σεναρίων/προβλημάτων (π.χ. επεξεργαστής κειμένου, επεξεργαστής παρουσιάσεων, υπολογιστικά φύλλα, εκδοτικά προγράμματα/προγράμματα σελιδοποίησης)
- Εφαρμογές επεξεργασίας εικόνας, πίχου και βίντεο
- Σύγχρονες εφαρμογές Πληροφορικής (π.χ. για ψυχαγωγικούς σκοπούς)

• Σύγχρονες Εφαρμογές

- Χρήση Συστημάτων Τεχνητής Νοημοσύνης ως υποστηρικτικά εργαλεία για την εκτέλεση διαφόρων εργασιών (π.χ. επεξεργασία δεδομένων, δημιουργία εικόνας, πίχου)
- Προοπτικές και προκλήσεις από τη χρήση και την εφαρμογή συστημάτων Τεχνητής Νοημοσύνης.

ΘΕΑΤΡΟΛΟΓΙΑ Β΄ και Γ΄ Λυκείου

Συνοπτικό Περιεχόμενο

Το μάθημα της Θεατρολογίας, ως τετράωρο εξεταζόμενο μάθημα στη Β΄ και Γ΄ τάξη Λυκείου, έχει ως στόχο την προσφορά σφαιρικής θεατρικής παιδείας. Για να επιτευχθεί αυτό, το αναλυτικό πρόγραμμα συμπεριλαμβάνει: α) τη θεωρία του Θεάτρου και β) την αναδρομή σε σταθμούς της Ιστορίας του Θεάτρου και του παγκόσμιου δραματολογίου, καθώς και την ανάλυση των πτυχών της τέχνης του Θεάτρου. Μέσω αυτής της προσέγγισης, οι μαθητές/μαθήτριες θα είναι σε θέση να αντιληφθούν τη συνάρτηση του Θεάτρου με τα κοινωνικά τεκταινόμενα, τη διαπολιτισμική του φύση, να κατανοήσουν καλλιέργεια τη στενή σύνδεση μεταξύ των δύο πεδίων, του θεωρητικού υπόβαθρου και της θεατρικής πράξης, καθώς και να εφαρμόσουν αυτές τις γνώσεις συγκριτικά σε κάθε περίοδο. Η επικαιροποίηση, όπου είναι δυνατόν, θα ενισχύσει την καλλιέργεια της θεατρικής παιδείας.

Δομή και Φιλοσοφία

Το Θέατρο, από την πρώτη περίοδο της εμφάνισής του στην Αρχαία Ελλάδα, αποτέλεσε φορέα παιδείας και πολιτισμού για τη Δυτική Ευρώπη και Αμερική και αργότερα για τον υπόλοιπο κόσμο. Είναι από τη φύση του ένα πολυδιάστατο πολιτισμικό φαινόμενο, το οποίο είναι άρρηκτα συνδεδεμένο με την «κοινόπτη», υπό την έννοια ότι ζει μέσα σε αυτήν, αντλεί και εμπνέεται από αυτήν και επιστρέφει πάλι σε αυτήν προσφέροντάς της τη δική του ματιά επάνω στον κόσμο. Το Θέατρο, πέρα από χώρος ψυχαγωγίας, διδάσκει ήθος και αξίες, με άλλα λόγια καλλιεργεί «Ανθρώπους», δηλαδή καλλιεργεί χαρακτήρες, διαπαιδαγωγεί, διδάσκει πειθαρχία και αναπτύσσει μαθησιακές και κοινωνικές δεξιότητες. Η ιδιότητά του ως ένα μάθημα που έχει ως αντικείμενο τον άνθρωπο, του δίνει τη δυνατότητα να καθίσταται ένα σημαντικό

κατευθύνσεις και Περιγραφές μαθημάτων στο Λύκειο

παιδαγωγικό εργαλείο, αφού το μάθημα της Θεατρολογίας στοχεύει παράλληλα στην ενσυναίσθηση, στην ανάπτυξη της κριτικής σκέψης, στον έλεγχο των εκφραστικών του μέσων και δυνατοτήτων και στην ανάπτυξη της προφορικής και γραπτής γλωσσικής έκφρασης. Συνεπώς, το μάθημα της Θεατρολογίας είναι ένας ιδανικός χώρος για τον/την κάθε εμπλεκόμενο/η να εντρυφήσει τόσο στο μυστήριο της ανθρώπινης φύσης όσο και στη λειτουργία των κοινωνικών φαινομένων, καθώς οι μαθητές/μαθήτριες α) αναλύουν ιστορικά και δομικά την εξέλιξη του δράματος, από τις πρωτόγονες κοινωνίες έως τις μέρες μας, και β) γνωρίζουν τις πρακτικές προσεγγίσεις που απαιτούνται για την παραστασιμότητα του κάθε θεατρικού είδους μέσω όλων των συντελεστών μιας θεατρικής παράστασης.

Μεθοδολογία Διδασκαλίας

Η διδασκαλία του μαθήματος της Θεατρολογίας περιλαμβάνει ποικίλες μεθόδους και διδακτικές διαδικασίες. Κατά τη διδασκαλία χρησιμοποιούνται διαδικασίες εποικοδόμησης της γνώσης και όχι αποστήσης, με την ενεργό συμμετοχή του/της μαθητή/μαθήτριας μέσα από επαγγεικές διαδικασίες (από το επιμέρους στο όλον και από τα παραδείγματα στη θεωρία). Επιπλέον, καλλιεργείται η διερευνητική μορφή διδασκαλίας, κατά την οποία επιδιώκεται η ενεργοποίηση του/της μαθητή/μαθήτριας για ανακάλυψη και κατάκτηση της γνώσης. Επιπρόσθετα, με στόχο την εμπέδωση της ύλης, προωθείται η βιωματική διδασκαλία μέσω: προβολών με ποικίλο οπτικοακουστικό υλικό, κατευθυνόμενων αυτοσχεδιασμών, θεατρικών τεχνικών [θεατρικές ασκήσεις/παιγνίδια, δημιουργική γραφή, δραματοποίηση, χρήση διαφόρων ερεθισμάτων (όπως φωτογραφίες, μουσική, αντικείμενα κ.ά.)] κ.λπ.

Αξιολόγηση

Ο/Η μαθητή/μαθήτριας αξιολογείται στα γραπτά διαγωνίσματα, αλλά κατά την αξιολόγηση του/της λαμβάνεται και η προφορική του/της συμμετοχή στην τάξη. Το εξεταστικό δοκίμιο των Τελικών Ενισίων Εξετάσεων αποτελείται από τρία μέρη, τα οποία ο/η μαθητή/μαθήτριας καλείται να απαντήσει υποχρεωτικά. Η ορθογραφία δεν αξιολογείται, εκτός και αν τα λάθη δημιουργούν παρερμηνείες του περιεχομένου. Η προφορική αξιολόγηση στην τάξη είναι συνεχής και βασίζεται στη συμμετοχή του/της μαθητή/τριας στις διάφορες εκφάνσεις της διεκπεραίωσης του μαθήματος, όπως: στην εισαγωγή της θεματικής ενότητας, στην προφορική εξέταση, στη γνώση στοιχείων της Θεατρολογίας, στη συμμετοχή στις διάφορες πρακτικές του μαθήματος, στις παρουσιάσεις εργασιών στην τάξη (ατομικά ή/και ομαδικά) και στην εκπόνηση εργασιών - μελετών (ατομικών ή/και ομαδικών). Επιπλέον, για σκοπούς αξιολόγησης, λαμβάνεται υπόψη η τήρηση τακτοποιημένου φακέλου εγγράφων και καλαίσθητου τετραδίου.

Β' ΛΥΚΕΙΟΥ

Τα πρώτα μαθήματα επικεντρώνονται στη θεωρία του Θεάτρου ως έκφραση και πράξη (Ελάχιστος ορισμός, Προϋποθέσεις θεάτρου, Θεατρική Σύμβαση, Τέταρτος τοίχος, Είδος σκηνής, στους Καλλιτεχνικούς Συντελεστές της παράστασης, τον Ήθοποιό και τους κώδικες υποκριτικής, καθώς και τα γνωρίσματα του Δραματικού Λόγου). Κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς, θα γνωρίσουν, επίσης, τα θεμελιώδη είδη του Θεάτρου, σε σχέση με την εποχή τους, και σε σχέση με ένα αντιπροσωπευτικό θεατρικό κείμενο: το Θέατρο Τέχνης και τον θεατρικό συγγραφέα Ιάκωβο Καμπανέλλη, την Κομμέντια Ντελ' Άρτε, το Ελισαβετιανό Θέατρο (Ουίλιαμ Σαίξπηρ) και το Γαλλικό Κλασικισμό (Μολιέρος).

Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

Στην Γ' Λυκείου οι μαθητές/τριες θα είναι κυρίως επικεντρωμένοι/ες στην εξέλιξη των ειδών του Θεάτρου σε σχέση με την ιστορική εποχή και θα εντρυφήσουν σε ένα αντιπροσωπευτικό θεατρικό έργο για κάθε είδος. Αρχίζοντας από τη Γένεση του Θεάτρου και το Αρχαίο Δράμα (Αρχαία Ελληνική Τραγωδία και Κωμωδία), θα συνεχίσουν με το Θέατρο του Ρεαλισμού, το Αστικό δράμα και το Θέατρο του Παραλόγου.

κατευθύνσεις και περιγραφές μαθημάτων στο Λύκειο

ΘΕΜΑΤΑ ΤΕΧΝΗΣ Β΄ και Γ΄ Λυκείου

Το μάθημα απευθύνεται σε μαθητές/μαθήτριες με ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την Τέχνη και σε μαθητές/μαθήτριες που ενδεχομένως να ακολουθήσουν σπουδές συναφείς με το θέμα.

Στο πλαίσιο του μαθήματος, δίνεται ισορροπημένη βαρύτητα:

- στην καλλιέργεια υψηλού βαθμού δεξιοτεχνίας στην απόδοση της αντικειμενικής πραγματικότητας, με εργασίες εκ του φυσικού,
- στην προσωπική έκφραση, βασισμένη στην υποκειμενική αντίληψη και στη δημιουργική φαντασία,
- στην πειραματική προσέγγιση των υλικών, των τεχνικών και της εικαστικής γλώσσας, με σκοπό την απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων σχετικά με τις εκφραστικές δυνατότητες των μαθητών/μαθητριών.

Το πρόγραμμα του μαθήματος χαρακτηρίζει:

- Η δυνατότητα προσωπικών επιλογών, με σκοπό οι μαθητές/μαθήτριες να διαμορφώσουν σταδιακά τη δική τους διαδρομή και το δικό τους προσωπικό ύφος.
- Η έμφαση στις διαδικασίες της δημιουργικής έκφρασης και τα πολλαπλά πιθανά εικαστικά αποτελέσματα, στα οποία μπορούν αυτές να οδηγήσουν.

Στους τομείς: Ιστορία της Τέχνης και Κριτική-Αισθητική Εκτίμηση επιδιώκεται οι μαθητές/μαθήτριες να αποκτήσουν τις αναγκαίες βασικές γνώσεις και να αναπτύξουν την κριτική τους ικανότητα με μικρές συγκριτικές εργασίες.

ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ και Γ΄ Λυκείου

Εισαγωγή

Το μάθημα της Ιστορίας είναι κατεξοχήν ανθρωπιστικό μάθημα και απευθύνεται σε μαθητές/μαθήτριες με ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την επιστήμη της Ιστορίας. Με τη διδασκαλία του μαθήματος επιδιώκεται η συνεχής ανανέωση του ενδιαφέροντος των μαθητών/μαθητριών για το ιστορικό παρελθόν και για τη διάσωση της ιστορικής μνήμης.

Βασικός σκοπός του μαθήματος της Ιστορίας είναι η καλλιέργεια της ιστορικής σκέψης και η διαμόρφωση της ιστορικής συνείδησης. Η ιστορική σκέψη είναι μια διανοητική, κοινωνική και κριτική διαδικασία που σχετίζεται με την ιστορική γνώση και η ανάπτυξή της αφορά στην κατανόηση των ιστορικών γεγονότων και στη σύνδεση αιτίων και αποτελεσμάτων. Η ιστορική συνείδηση αφορά στην ανάπτυξη κοινωνικής, πολιτικής, πολιτισμικής και οικολογικής συνείδησης, μέσα από την κατανόηση της συμπεριφοράς των ανθρώπων σε συγκεκριμένες καταστάσεις στο παρελθόν, καθώς και τη διαμόρφωση αξιών, στάσεων και συμπεριφορών που οδηγούν στην εκδήλωση υπεύθυνης συμπεριφοράς στο παρόν και στο μέλλον. Ως εκ τούτου, ο/η μαθητής/μαθήτρια μπορεί να αποκτήσει όχι μόνο την επίγνωση ότι ο σύγχρονος κόσμος αποτελεί συνέχεια του παρελθόντος, αλλά και την αντίληψη ότι ο σύγχρονος ιστορικός ορίζοντας συνδέεται άμεσα με τη ζωή του/της.

Βασικοί άξονες του μαθήματος

Η διδασκαλία του μαθήματος της Ιστορίας εδράζεται σε τρεις βασικούς άξονες που αφορούν σε:

1. Ένα συνεκτικό και επαρκές σώμα γνώσεων.

Με τη διδασκαλία του μαθήματος, επιδιώκεται οι μαθητές/μαθήτριες να αποκτήσουν ένα συνεκτικό και επαρκές σώμα ιστορικών γνώσεων, που αφορούν στις σημαντικότερες περιόδους της Ιστορίας της Κύπρου, της Ελλάδας, καθώς και της ευρύτερης Ευρωπαϊκής και Παγκόσμιας Ιστορίας.

2. Καλλιέργεια αξιών, υιοθέτηση στάσεων και επίδειξη συμπεριφορών, που απαρτίζουν τη σύγχρονη δημοκρατική πολιτότητα.

Με τη διδασκαλία του μαθήματος, επιδιώκεται οι μαθητές/μαθήτριες να καταστούν υπεύθυνοι και ενεργοί πολίτες, ικανοί να συμβάλουν στη συμφιλίωση και την καλλιέργεια αμοιβαίας εμπιστοσύνης μεταξύ των λαών και να προάγουν θεμελιώδεις αξίες, όπως η δημοκρατία και η ελευθερία.

κατευθύνσεις και περιγραφές μαθημάτων στο Λύκειο

3. Καλλιέργεια ιδιοτήτων, ικανοτήτων, δεξιοτήτων που απαιτούνται από την κοινωνία του 21ου αιώνα – ικανότητες-κλειδιά.

Με τη διδασκαλία του μαθήματος, επιδιώκεται οι μαθητές/μαθήτριες να καλλιεργήσουν δεξιότητες που σχετίζονται με την ιστορική γνώση, σε συνδυασμό με την κριτική και δημιουργική σκέψη. Επιδιώκεται, ακόμα, να αναπύξουν δεξιότητες που να τους επιτρέπουν την ενεργό εμπλοκή, μέσα από αφηγηματικές παρεμβάσεις και εργασίες, στη διεξαγωγή του μαθήματος, καθώς και δεξιότητες που σχετίζονται με την αναστοχαστική διαχείριση της ιστορικής γνώσης.

Ειδικοί σκοποί του μαθήματος

Μέσα από την επαρκή και πολυεπίπεδη γνώση του παρελθόντος και την εμβάθυνση σε θέματα Ιστορίας, οι μαθητές/μαθήτριες θα αποκτήσουν, σταδιακά, τη σύνθετη εκείνη διανοητική δεξιότητα, που θα επιτρέπει σε αυτούς/ές όχι μόνο να ερμηνεύουν γεγονότα και ιστορικά φαινόμενα παλαιότερων εποχών, αλλά και να κατανοούν τους ποικίλους παράγοντες (ιστορικούς, κοινωνικούς, πολιτικούς, οικονομικούς, πολιτιστικούς κ.λπ.), που επηρεάζουν σύγχρονες καταστάσεις, ιδιαίτερα στο δικό τους ευρύ κοινωνικό και εθνικό περιβάλλον. Επιπλέον, μέσα από την παροχή ενός συνεκτικού και επαρκούς σώματος γνώσεων, προωθείται η κριτική προσέγγιση των ιστορικών δεδομένων, χωρίς στερεότυπα και προκαταλήψεις. Αναπτύσσεται η ιστορική ύλη στον χρόνο και στον χώρο, με τη βοήθεια της Γεωγραφίας, με έμφαση στο ουσιώδες μέσω σφαιρικών επισκοπήσεων, χωρίς λεπτολογίες και πληθωρική χρήση χρονολογιών και κύριων ονομάτων. Επιδιώκεται, ακόμα, η επεξεργασία, η ιστοριογραφική πλαισίωση και η υπέρβαση (εφόσον επιβάλλεται) της ύλης των διδακτικών εγχειρίδων, μέσα από μια πολυεπίπεδη παρουσίαση της διδακτέας ύλης, με ευρεία χρήση ενδεικτικών ιστορικών πηγών και με την παραγωγικότερη αξιοποίηση της σύγχρονης τεχνολογίας.

Με την ανάπτυξη της κριτικής ιστορικής σκέψης, οι μαθητές/μαθήτριες θα προσεγγίζουν απροκατάληπτα την ιστορική πορεία – την απότερη, αλλά και τη χρονικά εγγύτερη, τοπική και γενική – της Κύπρου και του ευρύτερου ελληνικού κόσμου, των συνοίκων κοινωνικών, θρησκευτικών, εθνοτικών και εθνικών ομάδων της νήσου, των λαών της Ευρώπης, καθώς και του υπόλοιπου κόσμου. Θα εκτιμούν, επίσης, και θα σέβονται ανάλογα τις θρησκευτικές και πολιτιστικές ιδιαιτερότητες και νοοτροπίες διαφορετικών κοινωνιών, απαλλαγμένοι/ες από αντιπαραγωγικά στερεότυπα και από εξωτερικούς παράγοντες ιδεολογικής χειραγώγησης. Τέλος, διαθέτοντας ένα στέρεο πνευματικό υπόβαθρο της ιστορικής, πολιτιστικής και εθνικής τους ταυτότητας, θα μπορούν, ως συνειδητοποιημένα μέλη της ελληνικής κυπριακής κοινότητας, να αναδειχθούν σε υπεύθυνους και ενεργούς πολίτες.

Η επίτευξη των στόχων αυτών προϋποθέτει ότι οι μαθητές/μαθήτριες, μέχρι την αποφοίτησή τους, θα έχουν αποκτήσει επαρκή γνώση:

- των κυριότερων φάσεων της Ιστορίας της Κύπρου και του ελληνικού κόσμου, από τα απότερα χρόνια ως τις μέρες μας, ώστε, στηριζόμενοι/ες σε αδιαμφισβήτητα ιστορικά δεδομένα, να εκτιμήσουν συνειδητά τη συμβολή του Ελληνισμού στον παγκόσμιο πολιτισμό
- της διαχρονικής εξέλιξης, καταρχήν, των κατά περιόδους συνοίκων θρησκευτικών, εθνοτικών και εθνικών ομάδων της νήσου και, στη συνέχεια, και σε γενικές γραμμές, των λαών της ανατολικής Μεσογείου και άλλων περιοχών του κόσμου
- των σημαντικότερων κεφαλαίων της Ιστορίας των λαών της Ευρώπης, ιδιαίτερα εκείνων που συντέλεσαν στη δημιουργία μίας κοινής ιστορικής και πολιτιστικής κληρονομιάς, αλλά και εκείνων που, με τις έντονες ιδεολογικές διαμάχες και αποκλίσεις, τις πολιτικές και πολιτειακές ανατροπές ή ακόμα και με τους κατά περιόδους αιματηρούς ανταγωνισμούς, συντέλεσαν στη δημιουργία της πολυμορφίας της
- των μεγάλων ιστορικών αλλαγών που σημειώθηκαν (και σημειώνονται) στη συλλογική ζωή των ανθρώπων στον χρόνο και στον χώρο, των ευεργετικών αλληλεπιδράσεων ανάμεσα σε διαφορετικούς πολιτισμούς, αλλά και των παραγόντων που συντέλεσαν (και συντελούν), με αλληλουχία αιτίων και αποτελεσμάτων, άλλοτε στην επιτάχυνση και άλλοτε στην επιβράδυνση (ακόμα και με «ρόξεις» της «συνέχειας») των ιστορικών εξελίξεων σε τοπικό, περιφερειακό και παγκόσμιο επίπεδο
- του ιστορικού παρελθόντος των διαφορετικών ανθρώπινων κοινωνιών με απόλυτο σεβασμό και κατανόηση της ιδιαιτερότητάς τους, ώστε η μελέτη της Ιστορίας να συντελεί στην ανοχή, τη συμφιλίωση και την αμοιβαία εμπιστοσύνη μεταξύ των ανθρώπινων κοινωνιών σε παγκόσμια κλίμακα.

κατευθύνσεις και περιγραφές μαθημάτων στο Λύκειο

Δεξιότητες

Οι μαθητές/μαθήτριες, εκτός από τον ιστορικό γνωσιολογικό πλούτο που θα αποκτήσουν, θα αναπτύξουν ειδικότερα τις εξής δεξιότητες:

- να αναζητούν και να χρησιμοποιούν ποικίλες ιστορικές πηγές (πρωτογενείς και δευτερογενείς, άμεσες και έμμεσες, γραπτές και προφορικές, παραστατικές κ.λπ.) και να είναι σε θέση να τις σχολιάζουν και να τις αξιολογούν και ανάλογα να αποδέχονται ενδεχόμενες πολλαπλές ερμηνείες του ιστορικού γεγονότος ή φαινομένου, στο οποίο αυτές αναφέρονται
- να αξιοποιούν και, όταν είναι εφικτό, να κατασκευάζουν ιστορικούς χάρτες, πίνακες και διαγράμματα είτε με συμβατικές μεθόδους είτε και με τη βοήθεια και τις δυνατότητες της σύγχρονης (π.χ. πλεκτρονικής) τεχνολογίας
- να λαμβάνουν υπόψη τους, παράλληλα με τα δεδομένα της καθαυτής ιστοριογραφίας, και τα πορίσματα διαφορετικών επιστημονικών κλάδων (της Γεωγραφίας, της Φιλολογίας, της Κοινωνιολογίας, της Ιστορίας της Τέχνης, του Δικαίου και των πολιτικών θεσμών κ.λπ.), εφόσον αυτά αναφέρονται στα ιστορικά ζητήματα που τους απασχολούν
- να επιδιώκουν την κατανόηση των παραγόντων της ιστορικής εξέλιξης, με αναφορές σε όσο το δυνατόν περισσότερους τομείς της ανθρώπινης δραστηριότητας (πολιτικός και ιδεολογικός, οικονομικός, κοινωνικός, πολιτιστικός, θρησκευτικός, περιβαλλοντολογικός και οικολογικός κ.λπ.)
- να καλλιεργήσουν τον σαφή και όσο είναι δυνατό γλαφυρό ιστορικό λόγο, τόσο με την προφορική αφήγηση όσο και με τη γραπτή έκθεση, χρησιμοποιώντας το ειδικό λεξιλόγιο και την καθιερωμένη ορολογία της ιστορικής επιστήμης
- να είναι σε θέση να αξιοποιούν και να αξιολογούν κριτικά τις πολλαπλές ευκαιρίες της μη συμβατικής ιστορικής εκπαίδευσης, που προσφέρουν τα σύγχρονα μουσεία, τα ποικίλα ΜΜΕ, οι εκλαϊκευτικές εκδόσεις κ.λπ., χωρίς να υιοθετούν άκριτα ενδεχόμενα λάθη και ανιστόρητες ή ατεκμηρίωτες ερμηνείες.

Διδακτική Μεθοδολογία

Στη διδασκαλία του μαθήματος εφαρμόζονται βασικές ιστοριογραφικές, επιστημολογικές και παιδαγωγικές αρχές, όπως η λειτουργική εμπλοκή των μαθητών/μαθητριών στη διδασκαλία της διδασκαλίας, «η υπέρβαση της ύλης των διδακτικών εγχειριδίων», η ευρεία χρήση ιστορικών πηγών, η διαθεματικότητα, η διεπιστημονικότητα, η ενσωμάτωση της τεχνολογίας (ΤΠΕ) στη διδακτική πράξη, οι βιωματικές μορφές διδασκαλίας και μάθησης κ.λπ.

Οι μαθητές/μαθήτριες αναλαμβάνουν την εκπόνηση (ατομικών/ομαδικών) συνθετικών εργασιών (projects). Η μέθοδος των συνθετικών εργασιών στοχεύει στην αναγωγή των μαθητών/μαθητριών στην αυτόνομη μάθηση και στοχεύει, ακόμα, μεταξύ άλλων, στην ανάπτυξη ποικιλών δεξιοτήτων. Προβλέπονται, επίσης, οργανωμένες επισκέψεις σε ιστορικούς/αρχαιολογικούς χώρους, μουσεία και μνημεία, βιβλιοθήκες, αρχεία, πολιτιστικά και πνευματικά ιδρύματα κ.λπ., με σκοπό να κατανοήσουν οι μαθητές/μαθήτριες ιδιαίτερες πτυχές της ενότητας που διδάσκονται, μέσα από δραστηριότητες/εργασίες.

Τέλος, η διδασκαλία του μαθήματος διευκολύνεται με τη χρήση των ειδικών Αιθουσών Ιστορίας (εργαστηρίων), που είναι κατάλληλα εξοπλισμένες με πλεκτρονικούς υπολογιστές, βιντεοπροβολείς, ανακλαστικά διασκόπια, διαδραστικούς πίνακες, οπτικοακουστικό υλικό, μικρές βιβλιοθήκες κ.λπ., προς αξιοποίηση από τους/τις διδάσκοντες/διδάσκουσες και τους/τις μαθητές/μαθήτριες.

κατευθύνσεις και Περιγραφές μαθημάτων στο Λύκειο

B' ΛΥΚΕΙΟΥ

1n Κατεύθυνση: Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών

2n Κατεύθυνση: Ξένων Γλωσσών και Ευρωπαϊκών Σπουδών

6n Κατεύθυνση: Καλών Τεχνών

Το μάθημα της Ιστορίας διδάσκεται στη Β' Λυκείου, στις τρεις (3) πιο πάνω Κατευθύνσεις, έξι (6) διδακτικές περιόδους την εβδομάδα. Ειδικότερα, προστίθενται οι δύο (2) διδακτικές περίοδοι του Κοινού Κορμού με τις τέσσερις (4) διδακτικές περιόδους του μαθήματος Εμβάθυνσης. Η διδακτέα ύλη καθορίζεται από τη Βυζαντινή Εποχή (4ος αιώνας μ.Χ.) μέχρι τη Νεότερη Εποχή (Γαλλική Επανάσταση και Ναπολεόντεια περίοδος, 1789–1815).

Τα διδακτικά εγχειρίδια είναι τα πιο κάτω:

1. Μαστραπάς Α. Ν., *Ιστορία του Αρχαίου Κόσμου, Από τους προϊστορικούς πολιτισμούς της Ανατολής έως την εποχή του Ιουστινιανού*, ΙΤΥΕ ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ, Αθήνα 2012.
2. Δημητρούκας Ι., Ιωάννου, Θ., Μπαρούτας, Κ., *Ιστορία του Μεσαιωνικού και του Νεότερου Κόσμου 565 - 1815*, ΙΤΥΕ ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ, Αθήνα 2012.
3. Παντελίδης Αγγ., Χατζηκωστή Κ., *Ιστορία της Κύπρου, Βυζαντινή Περίοδος*, ΥΑΠ, Λευκωσία 1991.
4. Παντελίδης Αγγ., Χατζηκωστή Κ., Σαββίδου Χ., Κατσώνης Κ., *Ιστορία της Κύπρου, Μεσαιωνική - Νεότερη (1192 - 1974)*, ΥΑΠ, Λευκωσία 2006.

Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

1n Κατεύθυνση: Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών

2n Κατεύθυνση: Ξένων Γλωσσών και Ευρωπαϊκών Σπουδών

6n Κατεύθυνση: Καλών Τεχνών

Το μάθημα της Ιστορίας διδάσκεται στη Γ' Λυκείου, στις τρεις (3) πιο πάνω Κατευθύνσεις, επτά (7) διδακτικές περιόδους την εβδομάδα. Ειδικότερα, προστίθενται οι τρεις (3) διδακτικές περίοδοι του Κοινού Κορμού με τις τέσσερις (4) διδακτικές περιόδους του μαθήματος Προσανατολισμού/Εμβάθυνσης. Η διδακτέα ύλη καθορίζεται από τη Νεότερη Εποχή (Συνέδριο Ειρήνης της Βιέννης, 1814–1815) μέχρι σήμερα. Τα διδακτικά εγχειρίδια είναι τα πιο κάτω:

1. Κολιόπουλος Ι., Σβολόπουλος Κ., Χατζηβασιλείου Ευ., Νημάς Θ., Σχολινάκη-Χελιώτη Χ., *Ιστορία του Νεότερου και του Σύγχρονου Κόσμου (από το 1815 έως σήμερα)*, ΙΤΥΕ ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ, Αθήνα 2012.
2. Παντελίδης Αγγ., Χατζηκωστή Κ., Σαββίδου Χ., Κατσώνης Κ., *Ιστορία της Κύπρου, Μεσαιωνική - Νεότερη (1192 - 1974)*, ΥΑΠ, Λευκωσία 2006.

ΛΑΤΙΝΙΚΑ Β' και Γ' Λυκείου

Τα Λατινικά είναι ένα από τα υποχρεωτικά μαθήματα της κατεύθυνσης Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών και ένα από τα επιλεγόμενα της κατεύθυνσης Ξένων Γλωσσών και Ευρωπαϊκών Σπουδών. Συνεπώς, διδάσκονται 4 ώρες στη Β' και 4 στη Γ' τάξη Λυκείου. Είναι, επίσης, ένα από τα Υποχρεωτικά μαθήματα Πρόσβασης στα διάφορα Τμήματα των Φιλοσοφικών και Θεολογικών Σχολών Κύπρου και Ελλάδας, καθώς και Επιλεγόμενο για Πρόσβαση σε διάφορες άλλες Πλανεπιστημιακές Σχολές / Τμήματα.

Το μάθημα των Λατινικών συμβάλλει στην ολόπλευρη καλλιέργεια της ανθρώπινης προσωπικότητας. Η γνωριμία με τη γλώσσα και τον πολιτισμό των Ρωμαίων, όπως και με τον Αρχαίο Ελληνικό πολιτισμό, προσφέρει γνώσεις και προάγει την καλλιέργεια διαχρονικών αξιών, στάσεων και συμπεριφορών, απαραίτητων για τον σύγχρονο άνθρωπο, καθώς ο ελληνορωμαϊκός κόσμος αποτελεί τη βάση του νεότερου ευρωπαϊκού -και όχι μόνο- πολιτισμού.

κατευθύνσεις και περιγραφές μαθημάτων στο Λύκειο

Σκοποί - Στόχοι της διδασκαλίας του μαθήματος των Λατινικών

Γενικός σκοπός της διδασκαλίας των Λατινικών είναι η εξοικείωση των μαθητών/μαθητριών με τον λατινικό λόγο μέσω της γλωσσικής ανάλυσης και ερμηνείας επιλεγμένων κειμένων της λατινικής γραμματείας.

Η διδασκαλία των Λατινικών κινείται σε έξι άξονες:

1. Οι μαθητές/μαθήτριες να καλλιεργούν αναγνωστικές δεξιότητες.
Η ορθή ανάγνωση του κειμένου περιλαμβάνει: Εκφραστική ανάγνωση, Ορθό τονισμό των λέξεων, Ορθή προφορά φθόγγων, Χρήση των σημείων στίχης.
Το θέμα του ορθού τονισμού είναι πολύ σημαντικό, μιας και πολλές φορές συνδέεται με την ορθή αναγνώριση ενός γραμματικού τύπου.
2. Οι μαθητές/μαθήτριες να μεταφράζουν σε άρτιο νεοελληνικό λόγο το κείμενο.
Οι μεταφραστικές δεξιότητες περιλαμβάνουν: Χωρισμό των περιόδων του κειμένου σε προτάσεις, Αναγνώριση των προσώπων και των χρόνων των ρημάτων, Διάταξη και σύνδεση των λέξεων, Συντακτική αναγνώριση των λέξεων, Εκμάθηση του λεξιλογίου, Ορθή απόδοση του κειμένου σε άρτιο νεοελληνικό λόγο.
3. Οι μαθητές/μαθήτριες να συσχετίζουν το κείμενο με τον δημιουργό στον οποίο ανάγεται, το ιστορικό πλαίσιο και το συγκείμενό του.
Στον άξονα αυτό αναμένεται ερμηνευτική απόδοση του κειμένου με:
  - Αναφορά στον χώρο, τον χρόνο, τα πρόσωπα και τα γεγονότα
  - Σύνδεση του δημιουργού στον οποίο ανάγεται το κείμενο με το ευρύτερο ιστορικό, κοινωνικό και πολιτιστικό πλαίσιο της εποχής του.Τα κείμενα εξετάζονται σε σχέση με το επικοινωνιακό πλαίσιο στο οποίο ανάγονται, με τον δημιουργό και την εποχή τους. Οι εισαγωγές που προτάσσονται των κειμένων στο σχολικό εγχειρίδιο, φωτίζουν το κείμενο και πρέπει να τυγχάνουν της δέουσας σημασίας. Επίσης, για την αποτελεσματικότερη ένταξη των κειμένων στο ιστορικό, κοινωνικό και πολιτιστικό πλαίσιο τους περιβάλλον, σημαντική είναι και η δυνατότητα συμβολής της Εισαγωγής στην αρχή του βιβλίου της Β΄ Λυκείου, η οποία επίσης πρέπει να αξιοποιείται καταλλήλως.
4. Οι μαθητές/μαθήτριες να αντιλαμβάνονται τον ιδιάζοντα ιδεολογικό πλούτο της ρωμαϊκής κοινωνίας επισημανούντας αξίες των Ρωμαίων που αποτυπώνονται και προβάλλονται στα κείμενα.
Ο άξονας αυτός σχετίζεται με τον προηγούμενο. Μέσα από τα κείμενα πρέπει να προβληθεί ο σημαντικός ρόλος της λατινικής λογοτεχνίας στην πιθεκή, πνευματική και ψυχική καλλιέργεια του ατόμου και να γίνουν κατανοητές τόσο οι αξίες που διέπουν τον κλασικό ελληνορωμαϊκό κόσμο όσο και η συμβολή του τελευταίου στη διαμόρφωση του νεότερου ευρωπαϊκού πολιτισμού.
5. Οι μαθητές/μαθήτριες να αναγνωρίζουν λέξεις της λατινικής που παρουσιάζουν ετυμολογική συγγένεια με την αρχαία και νέα ελληνική και τις σύγχρονες ευρωπαϊκές γλώσσες και να συνειδητοποιήσουν τον βαθμό επίδρασης της λατινικής στις σύγχρονες ευρωπαϊκές γλώσσες, εμπλουτίζοντας παράλληλα το λεξιλόγιο τους. Επίσης, να συνειδητοποιήσουν την επίδραση της λατινικής στην ορολογία των διαφόρων τεχνών και επιστημών.
Πρόκειται για μία από τις πιο χρήσιμες πτυχές στη διδασκαλία των Λατινικών, αφού η ενίσχυση συνεκτικών στοιχείων και κοινών τόπων στη γλώσσα συμβάλλει στη διαδικασία της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης.
6. Οι μαθητές/μαθήτριες να κατέχουν τα εκάστοτε διδακτέα γραμματικά και συντακτικά φαινόμενα.
Η γνώση της λατινικής γραμματικής και του συντακτικού αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για να μπορέσουν να αποδώσουν οι υπόλοιποι άξονες. Απαραίτητη πρέπει να είναι η προσπάθεια διασύνδεσης των γραμματικών και συντακτικών φαινομένων της λατινικής με τα αντίστοιχα της αρχαίας ελληνικής, ώστε να κατανοηθούν καλύτερα (π.χ. η διδασκαλία των γερουσιασιακών επιβάλλεται να γίνεται σε συνάρτηση με τα ρηματικά επίθετα σε -τέος, η διδασκαλία της αφαιρετικής απολύτου σε συνάρτηση με τη γενική απόλυτο).
Η φιλοσοφία του μαθήματος αποσκοπεί στο να το επικαιροποιήσει και να το καταστήσει όσο γίνεται πιο χρήσιμο, συνδέοντάς το με τη σύγχρονη πραγματικότητα.

κατεύθυνσης και Περιγραφές μαθημάτων στο Λύκειο

Διδακτικά εγχειρίδια

- Πασχάλη, Μ. & Σαββαντίδη, Γ. *Λατινικά Β' Τάξης Ενιαίου Λυκείου, Θεωρητική κατεύθυνση*. Εισαγωγή: Νικήτα, Δ. Ζ. Αθήνα: Ο.Ε.Δ.Β. 2000
- Πασχάλη, Μ. & Σαββαντίδη, Γ. *Λατινικά Γ' Τάξης Ενιαίου Λυκείου, Θεωρητική κατεύθυνση*. Αθήνα: Ο.Ε.Δ.Β. 2000
- Τζάρτζανου, Α. *Λατινική Γραμματική*. Αθήνα: Ο.Ε.Δ.Β.

ΛΟΓΙΚΗ - ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ Β' και Γ' Λυκείου

Εισαγωγή

1. Περιγραφή - Γενικοί Σκοποί:

Το μάθημα Λογικής - Φιλοσοφίας αποτελεί επιλεγόμενο - εξεταζόμενο μάθημα για την Κατεύθυνση «Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών» στη Β' και Γ' Λυκείου και διδάσκεται τέσσερις (4) διδακτικές περιόδους την εβδομάδα. Η επαφή των μαθητών/μαθητριών με το γνωστικό αντικείμενο της Λογικής και της Φιλοσοφίας γίνεται για πρώτη φορά στη Β' Λυκείου.

Λαμβάνοντας υπόψη τη ρευστότητα που χαρακτηρίζει τον όρο «Φιλοσοφία» και συνεπώς την αδυναμία οριστικής απάντησης στο ερώτημα «Τι είναι η Φιλοσοφία», το παρόν Αναλυτικό Πρόγραμμα κινείται ακριβώς στους δρόμους που ορίζει η φιλοσοφική σκέψη: δηλαδή σε μια διαφορετική σύλληψη και θέωρηση της πραγματικότητας, που οδηγεί σε μια διαφορετική στάση ζωής, και στην καλλιέργεια δεξιοτήτων του «κρίνειν» και του «σκέπτεσθαι», όπως διαμορφώθηκαν από την αρχαία ελληνική-φιλοσοφική σκέψη – κατά τη γένεση δηλαδή της Φιλοσοφίας – μέχρι και τη σύγχρονη δυτική φιλοσοφία.

Το ενδιαφέρον επικεντρώνεται σε αυτές ακριβώς τις παραμέτρους, οι οποίες θα καταστήσουν τους αυριανούς ανθρώπους, πολίτες και επιστήμονες, ικανούς να απορούν και να σκέφτονται αντιλαμβανόμενοι τη διαρκή εξέλιξη της γνώσης. Το μάθημα εξετάζει ζητήματα όπως «το φιλοσοφικό ερώτημα», «η φιλοσοφική σκέψη», «το φιλοσοφικό επιχείρημα», «ο άνθρωπος και ο κόσμος», «η φιλοσοφία και η επιστήμη», «η φιλοσοφία και η κοινωνία», «η φιλοσοφία και η ιστορία», «η φιλοσοφία και η τεχνολογία», «η φιλοσοφία και ο πολιτισμός», «η γλώσσα, η σκέψη και η πραγματικότητα», «η σκέψη πάνω στη σκέψη», «η λέξη και το νόημα», «η δομή της γλώσσας και η δομή της σκέψης», «η λογική των επιχειρημάτων», «η αλίθεια και η αληθοφάνεια», «ο νους», «το καλό», «το δίκαιο», «η αρετή», «η πιθική πράξη», το «Ωραίο», «το Υψηλό» κ.ά. Αν και τα θέματα αυτά εξετάζονται στη διαχρονική τους διάσταση, ακολουθώντας δηλαδή τους σημαντικότερους σταθμούς του ανθρώπινου στοχασμού από την αρχαία ελληνική Φιλοσοφία μέχρι και τον σύγχρονο δυτικό στοχασμό, το μάθημα δεν είναι ιστορικής φύσης, αλλά αποσκοπεί, κατά κύριο λόγο, στην ανάπτυξη και καλλιέργεια εκείνων των δεξιοτήτων που θεωρούνται αναγκαίες στην αναζήτηση του ορθού λόγου.

Το μάθημα εστιάζει στη γονιμοποίηση δύναμης της φιλοσοφικής πολυφωνίας, όπως εμφανίζεται στις επιμέρους φιλοσοφικές ιδέες και θεωρίες, και στοχεύει στην άσκηση των μαθητών/μαθητριών στον κριτικό έλεγχο και στην αποδόμηση των δογματικών θέσεων περί της μίας και σωστής σκέψης ή της μίας ορθής και εξαντλητικής θεωρίας. Η επαφή με τις επιμέρους θεωρίες δεν γίνεται γραμμικά-χρονικά, δηλαδή ιστορικά, αλλά στη βάση επιμέρους «Θεματικών Ενοτήτων», εντός των οποίων η γραμμική-χρονική και ιστορική διάσταση του περιεχομένου της Φιλοσοφίας αποκτά νόημα και καθίσταται λειτουργική για τη σύγχρονη σκέψη. Η καλλιέργεια της κριτικής σκέψης των μαθητών/μαθητριών επιχειρείται μέσω της ελεύθερίας αλλά και των ορίων που προβάλλει η πολυφωνία των φιλοσοφικών θεωριών, αλλά και οι επιμέρους φιλοσοφικοί κλάδοι (Γνωσιολογία, Οντολογία, Λογική, Φιλοσοφία της Επιστήμης, Φιλοσοφία του Νου, Ήθική, Αισθητική, Μεταφυσική κ.ά.). Συγκεκριμένα, η εξέταση των επιμέρους ιδεών και εννοιών ακολουθεί τον δρόμο της πνευματικής ελευθερίας, που διανοίγεται με την πολυπροσωποποίηση τους στην πορεία του χρόνου, δηλαδή από την προσωκρατική μέχρι και τη σύγχρονη δυτική φιλοσοφία, αλλά οφείλει να επιστρέψει στη ιστορικό παρόν και μέλλον των μαθητών/μαθητριών, δίνοντας λύσεις σε σημαντικά ερωτήματα που τους/τις απασχολούν και οδηγώντας τους/τες στον μέγιστο δυνατό βαθμό αιτογνωσίας, αιτοσυνειδησίας και αυτοκαθορισμού μέσα στο ιστορικό και κοινωνικό γίγνεσθαι.

κατευθύνσεις και περιγραφές μαθημάτων στο Λύκειο

2. Η σχέση με τους βασικούς άξονες του «Αναλυτικού Προγράμματος για τα Δημόσια Σχολεία της Κυπριακής Δημοκρατίας»

Το Αναλυτικό Πρόγραμμα της Λογικής - Φιλοσοφίας είναι οργανωμένο και δομημένο σύμφωνα με τις βασικές αρχές του Αναλυτικού Προγράμματος για τα Δημόσια Σχολεία της Κυπριακής Δημοκρατίας, το οποίο προετοιμάζει τους νέους ανθρώπους με στόχο την ενεργή και δημιουργική συμμετοχή τους στο κοινωνικό, πολιτικό, πολιτιστικό και ευρύτερα πολιτισμικό γίγνεσθαι. Το «Αναλυτικό Πρόγραμμα για τα Δημόσια Σχολεία της Κυπριακής Δημοκρατίας» εδράζεται σε τρεις βασικούς άξονες που αφορούν:

α. Σε ένα συνεκτικό και επαρκές σώμα γνώσεων

Με τη διδασκαλία του μαθήματος επιδιώκεται οι μαθητές/μαθήτριες να αποκτήσουν ένα συνεκτικό και επαρκές σώμα γνώσεων γύρω από το περιεχόμενο της Λογικής και της Φιλοσοφίας, άρρηκτα δεμένο με τις στάσεις και δεξιότητες που καλείται να υιοθετήσει ο σύγχρονος άνθρωπος.

β. Στην καλλιέργεια αξιών, υιοθέτηση στάσεων και επίδειξη συμπεριφορών, που διακρίνουν τον δημοκρατικό πολίτη

Με τη διδασκαλία του μαθήματος επιδιώκεται οι μαθητές/μαθήτριες να οδηγηθούν στην αυτογνωσία και στον αυτοκαθορισμό τους ως ατόμων, κοινωνικών υπάρχεων και ενεργών πολιτών, ώστε να καταστούν υπεύθυνοι πολίτες ικανοί να συμβάλουν στη συμφιλίωση και στην καλλιέργεια αμοιβαίας εμπιστοσύνης μεταξύ των ανθρώπων και των λαών και να προάγουν θεμελιώδεις αξίες, όπως η δημοκρατία και η ελευθερία.

γ. Στην καλλιέργεια κομβικών ιδιοτήτων, ικανοτήτων και δεξιοτήτων, οι οποίες απαιτούνται από την κοινωνία του 21^{ου} αιώνα

Με τη διδασκαλία του μαθήματος επιδιώκεται οι μαθητές/μαθήτριες να καλλιεργήσουν δεξιότητες που σχετίζονται με το αντικείμενο της Λογικής και της Φιλοσοφίας, προσεγγίζοντας στοχαστικά τα θεμελιώδη ερωτήματα που ανέκαθεν θέτει ο άνθρωπος και τα οποία σχετίζονται με την ύπαρξή του και το νόμα της, προσεγγίζοντας κριτικά τις απαντήσεις που κατά καιρούς έχουν δοθεί σε αυτά. Επιδιώκεται, συνεπώς, να καλλιεργήσουν δεξιότητες που σχετίζονται με την κριτική-δημιουργική σκέψη αλλά και την αναστοχαστική διαχείριση της φιλοσοφικής σκέψης.

3. Η ιδιαίτερη δομή του «Αναλυτικού Προγράμματος Λογικής - Φιλοσοφίας Λυκείου»

Το «Αναλυτικό Πρόγραμμα Λογικής - Φιλοσοφίας Λυκείου» ακολουθεί τον δομημένο διαχωρισμό σε «Θεματικές Ενότητες», που αναφέρονται σε θεμελιακά ερωτήματα της Λογικής και της Φιλοσοφίας και τα οποία τέμνουν κάθετα τη διαχρονική διάσταση της φιλοσοφικής σκέψης. Στο εσωτερικό των «Θεματικών Ενοτήτων» επιχειρείται η γραμμική-διαχρονική εξέταση των φιλοσοφικών ερωτημάτων και εννοιών, με αναφορά στους κυριότερους σταθμούς από την αρχαία ελληνική μέχρι και τη σύγχρονη δυτική φιλοσοφία. Για παράδειγμα, η έννοια και η ουσία του «Φιλοσοφικού Ερωτήματος» δεν μπορεί, σε καμία περίπτωση, να αγνοήσει την κοσμογονία και την οντολογία των προσωκρατικών φιλοσόφων, τα ερωτήματα δηλαδή για την αρχή και τη δομή του κόσμου που υπερβαίνουν, για πρώτη φορά, την πλάνη της μυθολογικά θεμελιωμένης παράδοσης.

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ Β΄ και Γ΄ Λυκείου

Το μάθημα αποσκοπεί στην εμβάθυνση σε λογοτεχνικά κείμενα εγνωσμένης αξίας από την ελληνική, ευρωπαϊκή και παγκόσμια λογοτεχνία, τη γνώση σημαντικών σταθμών της Ιστορίας της Λογοτεχνίας και την κατάκτηση βασικών όρων της Θεωρίας της Λογοτεχνίας. Αποβλέπει στη σταδιακή διαμόρφωση ενός επαρκούς αναγνώστη της Λογοτεχνίας, που θα απολαμβάνει αισθητικά τα λογοτεχνικά κείμενα και θα είναι σε θέση να τα ερμηνεύει και να ασκεί κριτική. Βασικό κορμό της ύλης για τη Β΄ Λυκείου θα αποτελέσει η λογοτεχνική παραγωγή/τα λογοτεχνικά ρεύματα του 19ου και του 20ού αιώνα (ρομαντική ποίηση και πεζογραφία, ρεαλισμός, ιθογραφία, συμβολισμός, «παρακμιακό» στοιχείο στην ποίηση). Για τη Γ΄ Λυκείου βασικός κορμός θα είναι ο μοντερνισμός στη λογοτεχνία, η γενιά του '30 στον ελλαδικό χώρο –σε συνάρτηση με τα ευρωπαϊκά πρότυπα– και αναφορές στους μεταπολεμικούς λογοτέχνες (η εμπειρία του Β΄Π.Π., ο Μάνης του '68 στον ευρωπαϊκό χώρο), με εστίαση στην ελληνική/κυπριακή λογοτεχνική παραγωγή (η Κατοχή και ο Εμφύλιος στην Ελλάδα, ο Απελευθερωτικός Αγώνας, η Ανεξαρτησία και η τουρκική εισβολή στην Κύπρο).

κατευθύνσεις και Περιγραφές μαθημάτων στο Λύκειο

Συγκεκριμένα επιδιώκεται οι μαθητές/μαθήτριες:

- να αποκτήσουν μια σφαιρική εικόνα της ελληνικής λογοτεχνικής παραγωγής του 19ου και 20ού αιώνα και να γνωρίσουν τα αντίστοιχα σημαντικότερα λογοτεχνικά ρεύματα της ευρωπαϊκής και παγκόσμιας λογοτεχνίας
- να αναπτύξουν το αισθητικό τους κριτήριο, μελετώντας διαφορετικά λογοτεχνικά είδη
- να ασκηθούν στη δημιουργική ανάγνωση και την ερμηνευτική προσέγγιση των κειμένων
- να προσεγγίζουν τη λογοτεχνία διακειμενικά και διαθεματικά (σύγκριση λογοτεχνικών κειμένων μεταξύ τους, με άλλες μορφές λόγου και καλλιτεχνικής έκφρασης)
- να αναπτύξουν κριτική φιλαναγνωστική στάση
- να παράγουν δικό τους προφορικό και γραπτό λόγο (δημιουργική γραφή/κριτικά και ερμηνευτικά σχόλια).

Διδακτικά εγχειρίδια / Πηγές άντλησης υλικού:

1. *Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας*, Β΄ Λυκείου, Ι.Τ.Υ.Ε. «Διόφαντος», 2012.
2. *Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας*, Γ΄ Λυκείου, Ι.Τ.Υ.Ε. «Διόφαντος», 2012.
3. *Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας*, Α΄ τεύχος, Α΄ Τάξη Γενικού Λυκείου, Βιβλίο Καθηγητή, ΟΕΔΒ, Αθήνα, <http://ebooks.edu.gr/new/books-pdf.php?course=DSGL-A111>
4. *Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας*, Β΄ τεύχος, Β΄ Τάξη Γενικού Λυκείου, Βιβλίο Καθηγητή, ΟΕΔΒ, Αθήνα <http://ebooks.edu.gr/new/books-pdf.php?course=DSB106>
5. *Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας*, Γ΄ τεύχος, Γ΄ Τάξη Γενικού Λυκείου, Βιβλίο Καθηγητή, ΟΕΔΒ, Αθήνα <http://ebooks.edu.gr/new/books-pdf.php?course=DSGL-C131>
6. *Κείμενα Κυπριακής Λογοτεχνίας*, Τόμος Α΄, Υ.Π.Π., Π.Ι., Υ.Α.Π., 2015.
7. *Κείμενα Κυπριακής Λογοτεχνίας*, Τόμος Β΄, Υ.Π.Π., Π.Ι., Υ.Α.Π., 2012.
8. *Νεότερη Ευρωπαϊκή Λογοτεχνία, Ανθολόγιο μεταφράσεων*, Β΄ Γενικού Λυκείου – Επιλογής, Ο.Ε.Δ.Β., Αθήνα 2009. <http://ebooks.edu.gr/new/course-main.php/?course=DSGL-B125>
9. *Νεοελληνική λογοτεχνία*, Γ΄ Γενικού Λυκείου - Θεωρητικής κατεύθυνσης, <http://ebooks.edu.gr/new/course-main.php?course=DSGL-C132>
10. *Ανθολογία Νεοελληνικής Ποίησης*, Για την Τρίτη Λυκείου, Υ.Α.Π., Λευκωσία 2004.
11. *Λογοτεχνία Προσανατολισμού - Εμβάθυνσης Β΄-Γ΄ Λυκείου (Ανθολόγιο Κειμένων)*, Λευκωσία, Υ.Α.Π., 2017 (2022).
12. *Λεξικό Λογοτεχνικών Όρων*, ΟΕΔΒ, Αθήνα 2004.
13. *Δημιουργική Γραφή, Οδηγίες Πλεύσεως*, Υ.Π.Π., Π.Ι., Υ.Α.Π., 2012, http://www.schools.ac.cy/eyliko/mesi/Themata/logotechnia/vivlia_anaforas.html
14. *Έκφραση Έκθεσης*, τεύχος Α΄, Γενικό Λύκειο, Ι.Τ.Υ.Ε. «Διόφαντος», 2012 (βλ. ενότητα σχετικά με την αφήγηση και την περιγραφή).
15. Άλλες έγκυρες πηγές άντλησης υλικού (βλ. και *Εκπαιδευτικό Υλικό Μέσων Εκπαίδευσης Υ.Π.Π. > ιστοσελίδα Λογοτεχνίας Μ.Ε. > Συνδέσεις*, στη διεύθυνση: <http://www.schools.ac.cy/eyliko/mesi/Themata/logotechnia/index.html>).

ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ Β΄ και Γ΄ Λυκείου

Σκοπός του μαθήματος της Λογιστικής είναι να αντιληφθούν οι μαθητές/μαθήτριες τον μπχανισμό της διπλογραφικής διατύπωσης των εμπορικών συναλλαγών, να μπορούν να ενημερώσουν τα λογιστικά βιβλία και να συντάσσουν τελικούς λογαριασμούς και λογιστικές καταστάσεις με βάση τις γενικές αρχές της Λογιστικής. Στο μάθημα Λογιστικής Β΄ έχει ενταχθεί η διδασκαλία λογιστικού λογισμικού συστήματος όπου οι μαθητές/μαθήτριες αποκτούν ψηφιακές δεξιότητες στη χρήση τέτοιων συστημάτων. Οι λογιστικές γνώσεις δεν περιορίζονται μόνο στην τυπική διατύπωση λογιστικών εγγραφών, αλλά πρέπει να πλαισιώνονται και με τις απαραίτητες γνώσεις των συναφών οικονομικών και εμπορικών θεμάτων.

κατευθύνσεις και περιγραφές μαθημάτων στο Λύκειο

Οι μαθητές/μαθήτριες θα μπορούν να δώσουν τις εξετάσεις του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου του Λονδίνου (L.C.C.I.) για την απόκτηση του σχετικού πιστοποιητικού, το οποίο θα τους εξασφαλίζει επαγγελματική αποκατάσταση με υψηλές αμοιβές, ή να συνεχίσουν τις σπουδές τους στην τριτοβάθμια εκπαίδευση ως οικονομολόγοι, ορκωτοί λογιστές-ελεγκτές, οικονομικοί αναλυτές, επαγγέλματα περιζήπτη στην κυπριακή οικονομία.

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ Β΄ και Γ΄ Λυκείου

Τα Μαθηματικά είναι το κατεξοχήν μάθημα το οποίο αναπτύσσει στον/στη μαθητή/μαθήτρια την ικανότητα επίλυσης προβλήματος με μια πολυδύναμη γνωστική διαδικασία. Η διαδικασία αυτή περιλαμβάνει δεξιότητες και στρατηγικές, διερευνήσεις και επεξηγήσεις, με τη χρήση της επαγγελματικής και απαγωγικής σκέψης, γενικεύσεις, εφαρμογές και επεκτάσεις. Τα Μαθηματικά Κατεύθυνσης, ως σχολικό μάθημα, είναι σημαντικά διότι παρέχουν στον/στη μαθητή/μαθήτρια τη δυνατότητα να μετασχηματίσει και να αναδιοργανώσει τη σκέψη του/της, να αναστοχαστεί και να αναδομήσει νέα γνώση την οποία θα μεταβιβάσει σε νέα πλαίσια μάθησης.

Τα Μαθηματικά παρέχουν πρόσβαση σε προπτυχιακές σπουδές όπως Μαθηματικά, Φυσική, Ιατρική, Μηχανολογία, Ηλεκτρολογία, Αρχιτεκτονική, Πληροφορική, Οικονομικά κ.ά. Η μελέτη των Μαθηματικών ως βασική επιστήμη, αλλά και διακλαδικά συμπράποντας με άλλες επιστήμες μπορεί να οδηγήσει σε μια ποικιλία από συναρπαστικές επαγγελματικές σταδιοδρομίες, όπως στη θεωρητική και εφαρμοσμένη Έρευνα, τη Στατιστική, την εφαρμοσμένη Μηχανική, τα Οικονομικά, την Πληροφορική, τις Επιχειρήσεις κ.ά. Η μαθηματική ανάλυση και υπολογιστική μοντελοποίηση είναι σημαντικές, για να επιλυθούν κάποια από τα πιο πιεστικά προβλήματα της εποχής μας (εύρεση νέων ενεργειακών πόρων, κλιματολογικές αλλαγές, διαχείριση αμυντικών συστημάτων της χώρας μας, αντιμετώπιση επιδημιολογικών προβλημάτων κ.τ.λ.).

Το αναλυτικό πρόγραμμα των Μαθηματικών στα σχολεία μας εδράζεται σε τέσσερις αρχές:

1. Οι μαθηματικές έννοιες διερευνώνται με τρόπο που υποκινεί το ενδιαφέρον και την περιέργεια των μαθητών/μαθητριών.
2. Δίνεται έμφαση στη διαδικασία επίλυσης προβλήματος.
3. Η τεχνολογία, μέσω του ψηφιακού εγγραφματισμού, αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της υποστήριξης της μάθησης των Μαθηματικών μέσω της αναπαράστασης- μοντελοποίησης μαθηματικών προβλημάτων.
4. Όλοι/ες οι μαθητές/μαθήτριες πρέπει να αποκτήσουν σημαντικές βιωματικές εμπειρίες ενεργητικής και διαδραστικής συμμετοχής, μέσα από ένα ποιοτικό πρόγραμμα Μαθηματικών.

Το αναλυτικό πρόγραμμα περιλαμβάνει, επίσης, το περιεχόμενο (διδακτέα ύλη), τις στρατηγικές και πρακτικές, δραστηριότητες με εναλλακτικές λύσεις, εμπλουτισμένες ασκήσεις για ικανότερους/ες μαθητές/μαθήτριες και ιστορικά ένθετα που αναδεικνύουν τον πολιτισμό μέσα από μαθηματικές ανακαλύψεις.

Το περιεχόμενο των Μαθηματικών στον Β΄ και Γ΄ Λυκείου, όπως αναφέρεται στο αναλυτικό πρόγραμμα, υποδιαιρείται σε περιοχές για σκοπούς οργάνωσης και δόμησης, οι οποίες αναφέρονται στην Άλγεβρα, στους Αριθμούς, στη Γεωμετρία, στη Μέτρηση και στη Στατιστική – Πιθανότητες.

Ο διαχωρισμός σε ενότητες περιεχομένου δεν σημαίνει ότι τα Μαθηματικά που προτείνονται μπορούν να διδαχτούν ίνα αναπτυχθούν ως μεμονωμένες θεματικές ενότητες. Αντίθετα, οι ενότητες διαπλέκονται μεταξύ τους ίνα και συμπληρώνουν η μια την άλλη, ειδικότερα με την υποβολή και επίλυση προβλημάτων και την έμφαση σε ενιαίες αρχές, που διέπουν τη μαθηματική λογική σκέψη και τον μαθηματικό συλλογισμό. Η οικοδόμηση της γνώσης των Μαθηματικών στο Β΄ και Γ΄ Λυκείου εξαρτάται, σε μεγάλο βαθμό, από τις υπάρχουσες γνώσεις και εμπειρικο-βιωματικές στάσεις και πεποιθήσεις των μαθητών/μαθητριών από τα προηγούμενα χρόνια φοίτησή τους, αλλά και συνάδει με τη φιλοσοφία του Αναλυτικού Προγράμματος, στο οποίο γίνεται ιδιαίτερη αναφορά στις διαδικασίες που διαπνέουν όλες τις ενότητες και που συμβάλλουν στην ενοποίηση του περιεχομένου των Μαθηματικών.

κατευθύνσεις και Περιγραφές μαθημάτων στο Λύκειο

ΜΟΥΣΙΚΗ Β΄ και Γ΄ Λυκείου (Μουσικό Σχολείο)

Το μάθημα Μουσική προσφέρεται στη Β΄ και Γ΄ Λυκείου ως εξάρο στους/στις μαθητές/μαθήτριες του Μουσικού Σχολείου, με σκοπό να αποκτήσουν ευρεία και εις βάθος μουσική εκπαίδευση στη θεωρία και πράξη της μουσικής, ώστε -έαν επιθυμούν- να έχουν τη δυνατότητα να ακολουθήσουν πανεπιστημιακές μουσικές σπουδές.

Το μάθημα αναπτύσσεται μέσα από τέσσερα διακριτά αντικείμενα, τα οποία μεταξύ τους λειπουργούν συνεπικουρικά:

- Ακουστικές Δεξιότητες,
- Ανάλυση,
- Αρμονία, και
- Χορωδία

Το περιεχόμενο του μαθήματος περιλαμβάνει ποικίλα είδοντας και στη μουσική και προσεγγίζεται μέσα από την απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων μουσικού γραμματισμού, μουσικής ανάλυσης, ενεργητικής ακρόασης, εναρμόνισης μελωδίας και χορωδιακής πράξης. Επιπρόσθετα, δίνεται έμφαση στην απόκτηση θετικών στάσεων και κατάλληλων συμπεριφορών, οι οποίες συνάδουν με την ταυτότητα ενός μουσικού.

Η γραπτή αξιολόγηση του μαθήματος διεξάγεται μέσα από ακουστικό και γραπτό μέρος, ενώ η προφορική αξιολόγηση μέσα από πλούσιες βιωματικές μουσικές πρακτικές που στηρίζονται στην ενεργητική συμμετοχή των μαθητών/μαθητριών, τόσο εντός όσο και εκτός της σχολικής τάξης.

ΜΟΥΣΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ Β΄ και Γ΄ Λυκείου

Το μάθημα Μουσικές Εφαρμογές προσφέρεται στους/στις μαθητές/μαθήτριες της Κατεύθυνσης 6 Καλών Τεχνών ως επιλεγόμενο, και διδάσκεται τέσσερις διδακτικές περιόδους την εβδομάδα.

Το μάθημα πραγματεύεται σύγχρονα θέματα του χώρου της μουσικής, τα οποία έχουν άμεσο όφελος και προεκτάσεις στη ζωή των νέων μέσα στο σύγχρονο τοπικό και παγκόσμιο γίγνεσθαι. Ενδεικτικά, περιλαμβάνονται θεματικές περιοχές όπως οι ακόλουθες:

- μουσική και ψηφιακές τεχνολογίες (π.χ. τεχνητή νοημοσύνη, εικονική πραγματικότητα)
- μουσική και καριέρα (π.χ. τα επαγγέλματα της μουσικής βιομηχανίας)
- μουσική και υγεία (π.χ. σωματική ευεξία και ψυχική ανθεκτικότητα)
- μουσική και καταναλωτές (π.χ. τηλεοπτική διαφήμιση)

Διευκρινίζεται ότι η μουσική τεχνολογία αποτελεί οριζόντιο εργαλείο που διέπει όλες τις θεματικές περιοχές του μαθήματος για την ανάπτυξή τους.

Το μάθημα αναπτύσσεται υπό τη μορφή σκεδίων εργασίας (πρότζεκτ), τα οποία προσαρμόζονται στα ενδιαφέροντα και προτιμήσεις των μαθητών/μαθητριών, καθώς και την κουλτούρα και τις εμφάσεις της εκάστοτε σχολικής μονάδας. Τα πρότζεκτ αναπτύσσονται μέσα από μουσικές δραστηριότητες εκτέλεσης, τραγουδιού, σύνθεσης, αυτοσχεδιασμού, ανάλυσης, ώστε να δημιουργηθούν μουσικά έργα όπως σύνθεση μουσικής με λογισμικό τεχνητής νοημοσύνης, δημιουργία τηλεοπτικής διαφήμισης, προγραμματισμό και διεξαγωγή συναυλίας, εγγραφή και κυκλοφορία μουσικού άλμπουμ κ.ά.

Η γραπτή αξιολόγηση του μαθήματος διεξάγεται μέσα από ακουστικό και γραπτό μέρος, ενώ η προφορική αξιολόγηση μέσα από την ενεργητική συμμετοχή των μαθητών στο πρότζεκτ, τόσο εντός όσο και εκτός της σχολικής τάξης. Ως εκ τούτου, η αξιολόγηση του μαθητή αφορά περισσότερο στην αυθεντική αξιολόγηση με έμφαση στις δεξιότητες του εκάστοτε μαθητή σύμφωνα με την προσωπική του ταυτότητα καθώς και τη δυνατότητά του για αναστοχασμό και αυτοβελτίωση.

Σύμφωνα με το πιο πάνω πλαίσιο, γίνεται αντιληπτό ότι πρόκειται για ένα ιδιαίτερα φιλικό μάθημα προς τους/τις μαθητές/μαθήτριες, το οποίο προσφέρεται μόνο για Απόλυτον.

κατευθύνσεις και περιγραφές μαθημάτων στο Λύκειο

ΞΕΝΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ (Γερμανικά, Ισπανικά, Ιταλικά, Ρωσικά, Τουρκικά) Β' και Γ' Λυκείου

Η ικανότητα του ανθρώπου να επιβιώσει σε ένα διεθνές παγκοσμιοποιημένο περιβάλλον, να ανταποκριθεί στις προκλήσεις της καθημερινής ζωής (κοινωνικής και επαγγελματικής), θέτοντας φραγμό στα πολιτιστικά εμπόδια που δυσκολεύουν την επικοινωνία, συνδέεται άμεσα με την εκμάθηση Ξένων Γλωσσών και Πολιτισμών.

Η γνώση των Ξένων Γλωσσών είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την ελεύθερη διακίνηση ατόμων και ιδεών μεταξύ των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.). Στην εποχή μας, που χαρακτηρίζεται από ταχύτατες κοινωνικές μεταβολές, η εκμάθηση Ξένων Γλωσσών δεν αποτελεί μόνο μαθησιακό στόχο, αλλά τρόπο ζωής.

Η Κυπριακή Δημοκρατία έχει υπογράψει το 2008 τη συνθήκη της Λισαβόνας, η οποία περιλαμβάνει και την «πολιτική γλωσσών». Η συνθήκη, ανάμεσα σε άλλα, αναφέρει: «*Στο πλαίσιο της γενικής πολιτικής εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης, στόχος της Ε.Ε. είναι κάθε πολίτης της να κατέχει δύο γλώσσες επιπλέον της μητρικής του. Προκειμένου να επιπευχθεί ο στόχος αυτός, τα παιδιά πρέπει να διδάσκονται δύο ξένες γλώσσες στο σχολείο από νεαρή πλικά.*

Επίσης, στο στρατηγικό πλαίσιο «Εκπαίδευση και κατάρτιση 2020», η Ε.Ε. θέτει την εκμάθηση γλωσσών ως προτεραιότητα, καθώς «*η επικοινωνία σε ξένες γλώσσες αποτελεί μία από τις οκτώ βασικές ικανότητες για τη βελτίωση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας της εκπαίδευσης και κατάρτισης.*

Συνεπώς, η επιλογή ξένων γλωσσών, μέσα στο πλαίσιο της επιλογής μαθημάτων για τους/τις μαθητές/μαθήτριες της Β' Λυκείου, αποτελεί το πρώτο σημαντικό βήμα στην επαγγελματική και κοινωνική τους ανέλιξη. Η επιλογή αυτή πρέπει να γίνεται με σοβαρότητα και με βασικό κριτήριο τα εφόδια που προσφέρει για την επαγγελματική τους αποκατάσταση.

Γενική Περιγραφή - Γενικός Σκοπός του μαθήματος

Το Πρόγραμμα Σπουδών για τις Ξένες Γλώσσες (Γερμανικά, Ισπανικά, Ιταλικά, Ρωσικά, Τουρκικά) δεν στηρίζεται σε συγκεκριμένη εκπαιδευτική μέθοδο εκμάθησης ξένων γλωσσών, αλλά επιχειρεί έναν συγκερασμό των επικρατέστερων μεθόδων και προσεγγίσεων για τη διδασκαλία ξένων γλωσσών. Διακρίνεται από συγκεκριμένα χαρακτηριστικά, τα οποία το καθιστούν λειτουργικό, και είναι όσο το δυνατό πιο κοντά, ως προς τις προσεγγίσεις του, στις ανάγκες τις οποίες καλείται να καλύψει. Τα χαρακτηριστικά αυτά είναι τα ακόλουθα:

- Πρώτη επαφή των μαθητών/μαθητριών με την Ξένη Γλώσσα
- Οι μαθητές/μαθήτριες είναι σε μια πλικά κατά την οποία μπορούν να αναλάβουν την ευθύνη για τη μάθησή τους
- Καταπολέμηση της προκατάληψης και ενθάρρυνση για δημιουργικότητα

Το Πρόγραμμα Σπουδών για τις Ξένες Γλώσσες βασίστηκε αποκλειστικά στο (ΚΕΠΑ) *Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς* για τις Γλώσσες και στα επίπεδα, όπως ορίζονται από αυτό.

Τα μαθήματα των Ξένων Γλωσσών προσφέρονται ως μαθήματα επιλογής για τη Β' Λυκείου (ΚΕΠΑ Α1 Επίπεδο) και Γ' Λυκείου (ΚΕΠΑ Α2 Επίπεδο), σε όλες τις κατευθύνσεις (4 ώρες την εβδομάδα).

Στόχοι των μαθημάτων των Ξένων Γλωσσών (Γνώσεις και δεξιότητες που θα καλλιεργήσουν οι μαθητές/μαθήτριες)

Βασικός στόχος του προγράμματος σπουδών είναι η ικανότητα επικοινωνίας στη γλώσσα που ο/η μαθητής/μαθήτρια επέλεξε. Ικανότητα επικοινωνίας θεωρείται η δυνατότητα του/της μαθητή/μαθήτριας να ανταποκρίνεται σε πραγματικές συνθήκες επικοινωνίας, χρησιμοποιώντας γλωσσικές, παραγλωσσικές ή εξωγλωσσικές επιλογές.

Ο/Η μαθητής/μαθήτρια πρέπει να ασκηθεί, προκειμένου να μπορέσει σταδιακά:

- να εμπεδώσει και να επεκτείνει τις γλωσσικές του/της γνώσεις (λεξιλόγιο, γλωσσικές εκφράσεις, γραμματικο-συντακτικά φαινόμενα), έτσι ώστε ο λόγος του/της να έχει νόημα και επικοινωνιακή αξία
- να παράγει συνεχή και συνεκτικό προφορικό και γραπτό λόγο
- να αναπτύξει κοινωνιο-γλωσσική ικανότητα (τήρηση κοινωνικών κανόνων κατά την επικοινωνία)

κατευθύνσεις και Περιγραφές μαθημάτων στο Λύκειο

- να χρησιμοποιεί στρατηγικές επικοινωνίας (λεκτικές και μη λεκτικές αντιδράσεις) για τη διατήρηση της επικοινωνίας
- να ευαισθητοποιηθεί στην απόδοξή της αντίληψης του άλλου και στην αλληλοκατανόηση
- να διευρύνει τις γνώσεις του/της σε θέματα άλλων γνωστικών αντικειμένων
- να αποβλέπει στην απόκτηση δεξιοτήτων συναλλαγής / συνδιαλλαγής: ανταλλαγή μηνυμάτων, αλληλοεπίδραση, διεπίδραση / διάδραση.

Συγκεκριμένα, η ικανότητα της επικοινωνίας περιλαμβάνει:

- την επικοινωνιακή ικανότητα
- τη γλωσσολογική και κοινωνιο-γλωσσική ικανότητα
- την πραγματολογική ικανότητα και
- την πολιτισμική συνείδηση.

Διδακτικά βιβλία

Γερμανικά: Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ: PRIMA PLUS A1.1 Deutsch für Jugendliche Kursbuch + Arbeitsbuch

Γ΄ ΛΥΚΕΙΟΥ: PRIMA PLUS A1.2 Deutsch für Jugendliche Kursbuch + Arbeitsbuch

Ισπανικά: Nuevo Español en Marcha A1, Libro del alumno

Nuevo Español en Marcha A1, Cuaderno de ejercicios

Nuevo Español en Marcha A2, Libro del alumno

Nuevo Español en Marcha A2, Cuaderno de ejercicios

Ιταλικά: Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ: Via del corso A1, Libro dello studente ed esercizi, Edilingua

Γ΄ ΛΥΚΕΙΟΥ: Via del corso A2, Libro dello studente ed esercizi, Edilingua

Ρωσικά: Я люблю Русский Язык

Τουρκικά: Gökkuşağı Türkçe, Ders Kitabı 1

Gökkuşağı Türkçe Çalışma Kitabı 1

Gökkuşağı Türkçe Öğretmen Kitabı 1

CD 1, 2

Gökkuşağı Türkçe, Ders Kitabı 2

Gökkuşağı Türkçe Çalışma Kitabı 2

Gökkuşağı Türkçe Öğretmen Kitabı 2

CD 1, 2

Βασικές ενότητες

Γνωριμία - σχολική ζωή - καθημερινές δραστηριότητες - περιγραφή εξωτερικής εμφάνισης/προσωπικότητας - χώρες, γλώσσες, εθνικότητες - οικογένεια/σπίτι εργασία - διατροφή - γενική κουλτούρα (πολιτισμός, παραδόσεις, ήθιμα) ελεύθερος χρόνος - αθλητισμός - εκπαίδευση-τουρισμός/διακοπές - μουσική/τέχνη - μόδα - αγορά προσωπικών ειδών - κινηματογράφος/θέατρο.

κατευθύνσεις και περιγραφές μαθημάτων στο Λύκειο

ΑΓΩΓΗ ΥΓΕΙΑΣ Β΄ και Γ΄ Λυκείου

Είναι ένα διαθεματικό μάθημα το οποίο συμβάλλει στη σύνδεση του σχολείου με την κοινωνική πραγματικότητα.

Σκοπός του μαθήματος είναι η προάσπιση, η βελτίωση και η προαγωγή της ψυχικής και σωματικής υγείας και της κοινωνικής ευεξίας των μαθητών/μαθητριών, αφενός με την ανάπτυξη των κοινωνικών δεξιοτήτων τους και της κριτικής τους σκέψης, αφετέρου με την αναβάθμιση του κοινωνικού και φυσικού τους περιβάλλοντος.

Γενικοί στόχοι του μαθήματος είναι οι μαθητές/μαθήτριες:

- να αναγνωρίζουν τη σημασία διαμόρφωσης ταυτόπτας κατά την εφηβεία
- να διαχειρίζονται τις αλλαγές που συμβαίνουν σε προσωπικό, οικογενειακό, κοινωνικό επίπεδο, διατηρώντας μια θετική στάση
- να προσδιορίζουν τη σημασία μιας καλά προγραμματισμένης ζωής για την επίτευξη συναισθηματικής ισορροπίας
- να γνωρίσουν τον εαυτό τους και να βελτιώσουν την αυτοεικόνα τους, ώστε να διαμορφώσουν ολοκληρωμένη και ισόρροπη προσωπικότητα
- να διερευνούν πώς οι στάσεις, οι αξίες, και οι ενέργειες των ανθρώπων συμβάλλουν στη δημιουργία ενός υγιούς φυσικού και κοινωνικού περιβάλλοντος
- να εντοπίζουν και να αναλύουν κριτικά τους παράγοντες που επηρεάζουν την υγεία και τον τρόπο ζωής τους
- να εφαρμόζουν τρόπους για την πρόληψη ασθενειών και την προαγωγή της υγείας τους
- να αξιοποιούν γνώσεις διατροφής, δεξιότητες και στρατηγικές, με σκοπό την προαγωγή ενός υγιούς τρόπου ζωής
- να ενισχύουν τις ικανότητες και δεξιότητες αντίστασης, έτσι ώστε να προλαμβάνουν τις επικίνδυνες συμπεριφορές όσον αφορά τη χρήση ουσιών
- να επιδεικνύουν τεχνικές επικοινωνίας με τους γύρω τους
- να υιοθετούν και να εφαρμόζουν ασφαλείς συνήθειες στην καθημερινότητά τους, έτσι ώστε να διασφαλίζεται η ασφάλεια και η υγεία τους
- να αναγνωρίζουν τη σημαντικότητα της διασφάλισης της σεξουαλικής και αναπαραγωγικής υγείας
- να διαχειρίζονται τη διαφορετικότητα χωρίς προκατάληψη
- να επιδεικνύουν υπεύθυνη καταναλωτική συμπεριφορά και να διεκδικούν τα δικαιώματά τους ως καταναλωτές
- να αποκτήσουν βασικές δεξιότητες διαχείρισης του χρήματος
- να αναγνωρίζουν και να υπερασπίζονται τα δικαιώματα όλων των ατόμων του κοινωνικού συνόλου.

Θεματικές ενότητες Αγωγής Υγείας Β΄ και Γ΄ Λυκείου

Β΄ Λυκείου

Θεματική Ενότητα 1: Υγεία

- 1.1 Υγεία – το πολυτιμότερο αγαθό
- 1.2 Δημόσια Υγεία
- 1.3 Προαγωγή της Υγείας

κατευθύνσεις και Περιγραφές μαθημάτων στο Λύκειο

Θεματική Ενότητα 2: Ο Εαυτός και η Διαμόρφωση Ταυτότητας στην Εφηβεία

- 2.1 Εαυτός (αυτογνωσία-αυτοεκπίμηση)
- 2.2 Εφηβεία
- 2.3 Ψυχική υγεία των εφήβων
- 2.4 Ενσυναίσθηση
- 2.5 Φορείς Αρωγής και Υποστηρικτικά Δίκτυα για εφήβους
- 2.6 Διαμόρφωση ταυτότητας
- 2.7 Αξίες ζωής

Θεματική Ενότητα 3: Υγιείς Σχέσεις

- 3.1 Ιεράρχηση των ανθρωπίνων αναγκών
- 3.2 Χαρακτηριστικά υγιών σχέσεων
- 3.3 Έμφυλες νόρμες
- 3.4 Έμφυλη βία

Θεματική Ενότητα 4: Σεξουαλική και Αναπαραγωγική Υγεία

- 4.1 Σεξουαλική και αναπαραγωγική υγεία και δικαιώματα
- 4.2 Σεξουαλικότητα
- 4.3 Εμπορία προσώπων
- 4.4 Φυσιολογία αναπαραγωγικού συστήματος
- 4.5 Αντισύλληψη
- 4.6 Ανεπιθύμητη εγκυμοσύνη
- 4.7 Σεξουαλικά μεταδιδόμενα νοσήματα
- 4.8 Ατομική υγιεινή

Θεματική Ενότητα 5: Ανάπτυξη Ασφαλούς και Υγιεινού Τρόπου Ζωής

- 5.1 Φαγητό και Υγεία
  - 5.1.1 Ταξίδι στην ιστορία της διατροφής και της δίαιτας
  - 5.1.2 Οι τροφές ως πηγή ενέργειας
  - 5.1.3 Πρωτεΐνες
  - 5.1.4 Υδατάνθρακες
  - 5.1.5 Λίπη
  - 5.1.6 Βιταμίνες
  - 5.1.7 Ανόργανα Στοιχεία
  - 5.1.8 Το νερό και η σημασία του για τον ανθρώπινο οργανισμό
  - 5.1.9 Εκπαιδευτικά εργαλεία υγιεινής διατροφής
- 5.2 Φυσική Δραστηριότητα και Υγεία

Θεματική ενότητα 6: Αγωγή του Καταναλωτή

- 6.1 Αγωγή Καταναλωτή
- 6.2 Αγωγή Καταναλωτή και Διαφήμιση

κατευθύνσεις και περιγραφές μαθημάτων στο Λύκειο

Θεματική ενότητα 7: Κυκλοφοριακής Αγωγής

- 7.1 Κώδικας Οδικής Κυκλοφορίας (Κ.Ο.Κ.)
- 7.2 Πιθανά αίτια πρόκλησης οδικών συγκρούσεων
- 7.3 Συνέπειες ανεύθυνης οδικής συμπεριφοράς
- 7.4 Κανόνες ασφάλειας για πεζούς, επιβάτες, ποδηλάτες, μοτοσικλετιστές και οδηγούς
- 7.5 Χρήση ζώνης και κράνους
- 7.6 Ενίσχυση της οδικής συνείδησης

Γ' Λυκείου

Θεματική ενότητα 1: Περιβάλλον και Υγεία

- 1.1 Η επίδραση του περιβάλλοντος στην υγεία
- 1.2 Βιώσιμη/Αειφόρος Ανάπτυξη
- 1.3 Βιώσιμη κατανάλωση
- 1.4 Απορρίμματα/Απόβλητα
- 1.5 Ευρωπαϊκή στρατηγική διαχείρισης αστικών στερεών αποβλήτων
- 1.6 Ρύπανση τροφίμων

Θεματική ενότητα 2: Βιοτεχνολογία και Γενετικά τροποποιημένα τρόφιμα

- 2.1 Βιοτεχνολογία
- 2.2 Γενετικά τροποποιημένα ή μεταλλαγμένα τρόφιμα

Θεματική ενότητα 3: Βιολογική καλλιέργεια και Κτηνοτροφία

- 3.1 Βιολογική καλλιέργεια
- 3.2 Βιολογική κτηνοτροφία
- 3.3 Πιστοποίηση βιολογικών προϊόντων

Θεματική ενότητα 4: Τεχνολογία Τροφίμων

- 4.1 Τεχνολογία τροφίμων
- 4.2 Ασφάλεια και Ποιότητα τροφίμων
- 4.3 Αίτια υποβάθμισης της ποιότητας και αλλοίωσης των τροφίμων
- 4.4 Ανάπτυξη και πολλαπλασιασμός των βακτηρίων στα τρόφιμα

Θεματική ενότητα 5: Συντήρηση Τροφίμων

- 5.1 Η σημασία της συντήρησης τροφίμων
- 5.2 Μέθοδοι συντήρησης τροφίμων

Θεματική ενότητα 6: Τα οικονομικά της οικογένειας

- 6.1 Οι ανθρώπινες ανάγκες
- 6.2 Οικονομικές ανάγκες
- 6.3 Τρόποι πληρωμής
- 6.4 Ο οικονομικός ρόλος της οικογένειας
- 6.5 Οι καταναλωτικές ανάγκες στα διάφορα στάδια του κύκλου ζωής της οικογένειας

κατευθύνσεις και Περιγραφές μαθημάτων στο Λύκειο

6.6 Καταναλωτικές αποφάσεις

6.7 Ατομικός και οικογενειακός προϋπολογισμός

Θεματική ενότητα 7: Διατροφή

7.1 Η σημασία της υγιεινής διατροφής στα διάφορα στάδια της ζωής του ανθρώπου

7.2 Διατροφή στην εγκυμοσύνη

7.3 Διατροφή στον θηλασμό

7.4 Διατροφή στη βρεφική ηλικία

7.5 Διατροφή στην παιδική ηλικία

7.6 Διατροφή στην εφοβεία

7.7 Η παχυσαρκία ως σύγχρονο παγκόσμιο πρόβλημα

7.8 Διατροφή αθλητών

7.9 Διατροφή και καρδιαγγειακές παθήσεις

7.10 Διατροφή και υπέρταση

7.11 Διατροφή και διαβήτης

Θεματική ενότητα 8: Προετοιμασία για τεκνοποίηση

8.1 Δημιουργία οικογένειας

8.2 Προγεννητική φροντίδα και Εγκυμοσύνη

8.3 Υπογονιμότητα

Μέσα διδασκαλίας

Για τη διδασκαλία του μαθήματος αξιοποιούνται σύγχρονα μέσα διδασκαλίας όπως, ο πλεκτρονικός υπολογιστής, η τηλεόραση, ο βιντεοπροβολέας, η πυραμίδα υγιεινής διαστροφής, τα ομοιώματα τροφών, οι ανάγλυφοι πίνακες, τα εκπαιδευτικά παιγνίδια, οι σχετικές αφίσες και βιβλία.

Μεθοδολογία

Για τη διδασκαλία του μαθήματος χρησιμοποιούνται σύγχρονες μεθοδολογικές προσεγγίσεις, έτσι ώστε οι μαθητές/μαθήτριες να αναπτύσσουν πρωτοβουλία, αυτενέργεια, υπευθυνότητα, αποδοχή, κριτική σκέψη, καθώς και να καλλιεργούν δεξιότητες και να διαμορφώνουν στάσεις ζωής.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ Β' και Γ' Λυκείου

Σκοπός του μαθήματος των Οικονομικών είναι να προσφέρει στους/στις μαθητές/μαθήτριες γνώσεις, που θα τους/τις βοηθήσουν να καταλαβαίνουν και να εξηγούν τα διάφορα οικονομικά φαινόμενα της καθημερινής ζωής και να μπορούν, με τις βασικές αυτές γνώσεις, να προχωρούν στη μελέτη της οικονομικής επιστήμης σε μεγαλύτερο βάθος και να σχηματίζουν ιδίαν αντίληψη για τα οικονομικά συστήματα και τους οικονομικούς νόμους, που ρυθμίζουν τη ζωή μας στο εθνικό και διεθνές πλαίσιο.

Ειδικότερα, το μάθημα αυτό καλύπτει Μίκρο και Μάκρο Οικονομικά θέματα, όπως τα πιο κάτω:

Ευημερία, και Βιοτικό Επίπεδο, Τεχνολογία και Παραγωγή, Αγορά - Σχηματισμός Τιμών, Χρήμα και Πληθωρισμός, Χρηματοπιστωτικό Σύστημα, Παγκοσμιοποίηση, Διεθνές Οικονομικό Σύστημα, Ανεργία και Οικονομικές Διακυμάνσεις, Δημόσια Οικονομικά, Διεθνείς Αγορές, Οικονομικά Μεγέθη, Κόστος Παραγωγής, Ελαστικότητα Ζήτησης και Προσφοράς, Μορφές Αγοράς.

κατευθύνσεις και περιγραφές μαθημάτων στο Λύκειο

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ Β΄ και Γ΄ Λυκείου

Σκοπός του μαθήματος της Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων είναι να εξοικειωθούν οι μαθητές/μαθήτριες με θέματα που αφορούν στη σύγχρονη οργάνωση και διοίκηση των επιχειρήσεων και των οργανισμών και να κατανοήσουν τη σπουδαιότητά τους.

Το μάθημα περιλαμβάνει ενόπτες που αφορούν, γενικά, στις επιχειρήσεις και στους οργανισμούς (έννοια του οργανισμού και της επιχείρησης, λειτουργίες και αποτελεσματικότητα της επιχείρησης, η επιχείρηση και το περιβάλλον, τύποι επιχειρήσεων και οργανισμών), στην επιστήμη της Διοίκησης των Επιχειρήσεων, στις διοικητικές λειτουργίες, στις σύγχρονες τάσεις που αναπτύσσονται στη διοίκηση των επιχειρήσεων και των οργανισμών.

Επιπλέον, στο μάθημα περιλαμβάνονται ξεχωριστές ενόπτες, που αφορούν στην επιχειρηματικότητα, στη δημιουργία εικονικής επιχείρησης και στη διεξαγωγή ερευνών.

Η επιλογή του μαθήματος αυτού προσφέρει τη δυνατότητα στους μαθητές/μαθήτριες να παρακολουθήσουν συναφείς σπουδές στα Πανεπιστήμια Κύπρου και Ελλάδας, αλλά και άλλων χωρών του εξωτερικού, να εργοδοτηθούν σε διάφορες επιχειρήσεις καθώς και στη Δημόσια Υπηρεσία. Επιπλέον, προσφέρει σημαντικές γνώσεις σε θέματα διοίκησης και διαχείρισης, χρήσιμες για κάθε εργαζόμενο/ν.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ Β΄ και Γ΄ Λυκείου

Γενική περιγραφή - σκοπός του μαθήματος

Κύριος σκοπός του μαθήματος είναι η ανάπτυξη της αλγορίθμικής σκέψης, δηλαδή του συστηματικού τρόπου αντιμετώπισης της επίλυσης ενός προβλήματος με τη χρήση εργαλείων προγραμματισμού του πλεκτρονικού υπολογιστή και η καλλιέργεια των γνώσεων και δεξιοτήτων που απαιτούνται για την ανάπτυξη προγραμμάτων (συμπεριλαμβανόμενων και πλεκτρονικών παιγνιδιών και εφαρμογών για φορητές συσκευές), αλλά και ολοκληρωμένων πληροφοριακών συστημάτων, ιδιαίτερα βάσεων δεδομένων.

Το μάθημα απευθύνεται σε μαθητές/μαθήτριες με προσανατολισμό στον κλάδο της Πληροφορικής και συναφείς κλάδους (π.χ. μηχανική πλεκτρονικών υπολογιστών, πλεκτρονική μηχανική, τηλεπικοινωνίες, μηχανική ιατρικών οργάνων), αλλά και σε όσους/όσες προσανατολίζονται προς τις θετικές επιστήμες, τη μηχανική, τις οικονομικές επιστήμες, τη διοίκηση επιχειρήσεων, τις επιστήμες της αγωγής και τις κοινωνικές επιστήμες, αφού η επίλυση προβλημάτων με συστηματικό/αλγορίθμικό τρόπο και η αυτοματοποίηση της επεξεργασίας δεδομένων είναι αναπόσπαστο μέρος των κλάδων αυτών.

Οι μαθητές/μαθήτριες, που θα ακολουθήσουν το μάθημα αυτό, θα είναι ικανοί/ές:

- να λύνουν προβλήματα με αλγορίθμικό τρόπο
- να ακολουθούν τα βήματα του κύκλου ανάπτυξης, ώστε να δημιουργούν μια ολοκληρωμένη εφαρμογή
- να σχεδιάζουν βάσεις δεδομένων και άλλα πληροφοριακά συστήματα
- να εξηγούν και να χρησιμοποιούν βασικά δομικά στοιχεία του πλεκτρονικού υπολογιστή
- να χρησιμοποιούν σύγχρονα εργαλεία, για να δημιουργούν πλεκτρονικά παιχνίδια (computer games) και εφαρμογές για κινητά τηλέφωνα/φορητές συσκευές (mobile applications).

Διδακτική Μεθοδολογία και βιβλία

Το μάθημα έχει σαφή πρακτικό και εργαστηριακό προσανατολισμό, με εκτενή χρήση εφαρμοσμένων προσεγγίσεων στον πλεκτρονικό υπολογιστή, με χρήση ρεαλιστικών σεναρίων και σύγχρονων εργαλείων.

Ως κύρια γλώσσα προγραμματισμού τόσο στη Β΄ όσο και στη Γ΄ Λυκείου έχει επιλεγεί η C++. Πρόκειται για μια ευρέως διαδεδομένη γλώσσα προγραμματισμού, η οποία έχει χρησιμοποιηθεί στη δημιουργία πολλών γνωστών προγραμμάτων, όπως τα MS-Windows, το MS-Office, το Firefox, το Photoshop. Πέραν από τα γενικά χαρακτηριστικά της, η C++ έχει επιλεγεί λόγω της ομοιότητας του συντακτικού της με αυτό άλλων γλωσσών προγραμματισμού, όπως η Java και

κατευθύνσεις και περιγραφές μαθημάτων στο Λύκειο

C#, οι οποίες χρησιμοποιούνται στη δημιουργία εφαρμογών για φορητές συσκευές και πλεκτρονικά παιγνίδια, έτσι ώστε οι μαθητές/μαθήτριες να μπορούν εύκολα να κάνουν τη μετάβαση στη δημιουργία τέτοιων εφαρμογών.

Το μάθημα υποστηρίζεται από βιβλία σημειώσεων/δραστηριοτήτων, προσαρμοσμένων στο αναλυτικό πρόγραμμα, τα οποία εκδίδονται από την Υπηρεσία Ανάπτυξης Προγραμμάτων του ΥΠΑΝ, καθώς και από πλεκτρονικό υποστηρικτικό υλικό.

Περιεχόμενο/Στόχοι του μαθήματος

Η ύλη της **Β' Λυκείου** χωρίζεται στις παρακάτω ενότητες:

- **Βασικές έννοιες**
  - Αναπαράσταση δεδομένων
  - Βάσεις Δεδομένων/Ανάπτυξη Πληροφοριακών Συστημάτων
  - Η διαδικασία της ανάπτυξης ενός ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος
  - Τρόποι ανάλυσης, σχεδίασης, δημιουργίας, εγκατάστασης και συντήρησης πραγματικών Πληροφοριακών Συστημάτων
  - Ανάπτυξη Πληροφοριακού Συστήματος, βασισμένου σε σύγχρονες προσεγγίσεις βάσεων δεδομένων (π.χ. ταυτόχρονη πρόσβαση από πολλούς χρήστες, πρόσβαση από τον Παγκόσμιο Ιστό – Web-based databases)
- **Αλγορίθμική Σκέψη, Προγραμματισμός και Σύγχρονες Εφαρμογές Πληροφορικής**
  - Ανάπτυξη ολοκληρωμένης στρατηγικής για τη δημιουργία εφαρμογών με στόχο την επίλυση απλών υπολογιστικών προβλημάτων
  - Επίλυση προβλημάτων που απαιτούν τη χρήση ακολουθιακής δομής, δομής διακλάδωσης και δομής επανάληψης
  - Επίλυση προβλημάτων που απαιτούν τη χρήση μονοδιάστατων πινάκων
  - Δημιουργία πλεκτρονικών παιγνιδιών (computer games) και εφαρμογών για κινητά τηλέφωνα και φορητές συσκευές (mobile applications)

Η ύλη της **Γ' Λυκείου** χωρίζεται στις παρακάτω ενότητες:

- **Αλγορίθμική Σκέψη, Προγραμματισμός και Σύγχρονες Εφαρμογές Πληροφορικής**
  - Ανάπτυξη ολοκληρωμένης στρατηγικής για τη δημιουργία εφαρμογών με στόχο την επίλυση σύνθετων υπολογιστικών προβλημάτων.
  - Επίλυση προβλημάτων που απαιτούν τη χρήση δισδιάστατων πινάκων και δομών δεδομένων
  - Μελέτη δομών δεδομένων υψηλού επιπέδου, π.χ. στοίβες (stacks) και ουρές (queues) και χρήση τους στην επίλυση προβλημάτων
  - Μελέτη γνωστών αλγόριθμων αναζήτησης (π.χ. Serial και Binary Search) και ταξινόμισης (π.χ. Bubble και Insertion Sort)
  - Χρήση αρχείων (files) για είσοδο δεδομένων και έξοδο πληροφοριών
  - Η έννοια της πολυπλοκότητας σε έναν αλγόριθμο/ένα πρόγραμμα
- **Το Υλικό/Άρχιτεκτονική Ηλεκτρονικών Υπολογιστών**
  - Δομικά στοιχεία και αρχές λειτουργίας λογικών κυκλωμάτων και του Ηλεκτρονικού Υπολογιστή, π.χ. πίνακες αληθείας (truth tables), πίνακες Karnaugh (K-maps), λογικές πύλες, αθροιστές και Flip Flops
- **Σύγχρονες Εφαρμογές Πληροφορικής (Β' και Γ' Λυκείου – αναπτύσσεται σε συνδυασμό με άλλες ενότητες)**
  - Εξοικείωση με σύγχρονες έννοιες και εφαρμογές πληροφορικής (κρυπτογράφηση–encryption, ψηφιακή υπογραφή–digital signature, αλυσίδα κατανεμημένων εγγραφών–blockchain, μηχανική μάθηση–machine learning, κ.ά.) και εμπέδωση μέσα από την ανάπτυξη προγραμμάτων που να τις υλοποιούν/χρησιμοποιούν
  - Χρήση Συστημάτων Τεχνητής Νοημοσύνης ως υποστηρικτικά εργαλεία για την εκτέλεση διαφόρων εργασιών (π.χ. δημιουργία προγράμματος, εντοπισμός σφαλμάτων σε πρόγραμμα, δημιουργία δεδομένων ελέγχου προγράμματος)

κατευθύνσεις και περιγραφές μαθημάτων στο Λύκειο

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ Β΄ και Γ΄ Λυκείου

Στο νέο πλάνο της ευρωπαϊκής ευέλικτης οικονομίας, ιδιαίτερη σημασία αποκτά εκείνο το είδος της εκπαίδευσης που επιδιώκει την εξοικείωση με τις νέες τεχνολογίες και την καλλιέργεια δεξιοτήτων, όπως η προσαρμοστικότητα, η ευελιξία και η ικανότητα συνεργασίας.

Το μάθημα του Σχεδιασμού και Τεχνολογίας στη Μέση Γενική Εκπαίδευση θεωρείται σήμερα πρωταρχικό στο εκπαιδευτικό μας σύστημα, τόσο για την προσέγγιση των στόχων του νέου σχολείου όσο και για την εφαρμογή των αρχών και μεθόδων της σύγχρονης παιδαγωγικής. Το μάθημα στοχεύει στην παροχή γνώσεων και δεξιοτήτων, ενώ παράλληλα συνδυάζει επιστημονική συγκρότηση.

Γενικός σκοπός του μαθήματος είναι η παροχή δυνατότητας εμπλοκής των μαθητών/μαθητριών σε μια δημιουργική και καινοτόμη διαδικασία, μέσα από την οποία θα αποκτήσουν τις απαραίτητες γνώσεις, δεξιότητες και στάσεις, για να σχεδιάσουν και να αναπτύξουν διάφορα προϊόντα, συστήματα και περιβάλλοντα, να ικανοποιήσουν διάφορες ανάγκες και να επιλύσουν διάφορα προβλήματα του ανθρώπινου περιβάλλοντος (κοινωνικό, φυσικό και τεχνητό). Το μάθημα του Σχεδιασμού-Τεχνολογίας παρέχει, ακόμα, στους/στις μαθητές/μαθήτριες δυνατότητες ανάπτυξης ικανοτήτων και δεξιοτήτων για αυτοδύναμη δημιουργική δράση, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της σύγχρονης κοινωνίας του 21ου αιώνα.

Μέσα από το πρόγραμμα σπουδών του Σχεδιασμού και Τεχνολογίας, η επίτευξη του Τεχνολογικού Αλφαριθμητικού των μαθητών/μαθητριών εδράζεται στους εξής τρεις άξονες:

- Τεχνολογικές γνώσεις
- Τεχνολογικές δεξιότητες και ικανότητες
- Άξεις, στάσεις και συμπεριφορές ως προς τον ρόλο της τεχνολογίας στην επίλυση προβλημάτων.

Η έρευνα και ο πειραματισμός χρησιμοποιούνται ως κύρια εργαλεία για την απόκτηση γνώσης, ενώ η ενεργητική και συνεργατική μάθηση αποτελούν της βασικές μεθόδους διεξαγωγής του μαθήματος. Οι μαθητές/μαθήτριες έχουν πάντοτε την ευκαιρία να πειραματιστούν και να εφαρμόσουν στην πράξη αυτά που διδάσκονται, ώστε η γνώση να αποκτάται μέσα από βιωματικές συνθήκες. Οι εργασίες που καλούνται να κάνουν οι μαθητές/μαθήτριες, είτε έχουν θεωρητικό-ερευνητικό είτε πρακτικό χαρακτήρα, έχουν σκοπό να αναπτύξουν την αναλυτική, συνθετική και κριτική τους ικανότητα. Η αυτενέργεια και η δημιουργικότητα, η κοινωνικοποίηση και η συλλογικότητα καθώς και η ικανότητα αντιμετώπισης και επίλυσης προβλημάτων είναι μερικά ακόμα χαρακτηριστικά, τα οποία προάγονται μέσα από το περιεχόμενο και τη φιλοσοφία του μαθήματος.

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ Β΄ Λυκείου

Το μάθημα περιλαμβάνει τις εξής ενότητες:

- Σχεδιασμός – Γραφική Επικοινωνία – Σχέδιο: σχεδίαση και γραφική παρουσίαση προϊόντων. Σχεδίαση με προγράμματα τύπου CAD
- Κατασκευαστικά Συστήματα: είδος κατασκευών, είδος φορτίων, δυνάμεις στις κατασκευές, υπολογισμοί αντιδράσεων σε στριξεις κατασκευών
- Συστήματα ελέγχου παραγωγής: πλεκτρονικά ελεγχόμενες εργαλειομηχανές (CNC) και τρισδιάστατη εκτύπωση προϊόντων (3d printing)
- Πνευματικά συστήματα: έλεγχος λειπουργίας κυλίνδρου απλής και διπλής ενέργειας, έλεγχος ταχύτητας του εμβόλου του κυλίνδρου και χρονική καθυστέρηση, βαλβίδες που ελέγχονται με αέρα
- Τελεστικός Ενισχυτής: κυκλώματα τελεστικών ενισχυτών, συγκριτές, συνδεσμολογίες αναστρέφοντος και μη αναστρέφοντος ενισχυτή, ακόλουθος τάσης
- Συστήματα και Τεχνολογία Ελέγχου-ρομποτική: Βασικές αρχές Ρομποτικής και εφαρμογές Ρομποτικής με τη χρήση εκπαιδευτικού πακέτου ρομποτικής

κατευθύνσεις και Περιγραφές μαθημάτων στο Λύκειο

- Έρευνα και επιχειρηματικότητα
- Ατομικές ή/και ομαδικές εργασίες (projects)

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ Γ΄ Λυκείου

Το μάθημα περιλαμβάνει τις εξής ενόπτες:

- Σχεδιασμός – Γραφική Επικοινωνία – Σχέδιο: σχεδίαση και γραφική παρουσίαση προϊόντων
- Κατασκευαστικά συστήματα – Αντοχή Υλικών: είδη κατασκευών, είδη φορτίων, δυνάμεις στις κατασκευές, τάση και ανηγμένη μήκυνση, υπολογισμοί δυνάμεων σε απλά δικτυώματα. Υλικά και αντοχή υλικών: ιδιότητες και χαρακτηριστικά βασικών βιομηχανικών υλικών, έλεγχος αντοχής υλικών σε διάφορες καταπονήσεις (θλίψη, εφελκυσμός, διάτημη, κάμψη) με τη χρήση συσκευής δοκιμής υλικών, έλεγχος σκληρότητας
- Ηλεκτρικές μηχανές, Μετασχηματιστές και Ανορθωτές: γεννήτριες και πλεκτροκινητήρες συνεχούς και εναλλασσόμενου ρεύματος, μετασχηματιστές, συστήματα ανόρθωσης πλεκτρικού ρεύματος
- Πνευματικά συστήματα: ημιαυτόματα και αυτόματα, ακολουθίες, πλεκτροπνευματικά συστήματα
- Ηλεκτρονική μνήμη και Μικροελεγκτές: είδη πλεκτρονικής μνήμης, μικροελεγκτές, προγραμματισμός μικροελεγκτών τύπου PICAXE
- Εργονομία: εργονομία και ανθρωπομετρία
- Ατομικές ή/και ομαδικές εργασίες (projects)

ΦΥΣΙΚΗ Β΄ και Γ΄ Λυκείου

ΓΕΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Η Φυσική μελετά τα φυσικά φαινόμενα και τις διαδικασίες της άβιας ύλης. Τα τελευταία χρόνια η Φυσική και οι άλλες Φυσικές Επιστήμες αναπτύσσονται ραγδαία, ως οι επιστήμες που μπορούν να προτείνουν λύσεις σε κοινωνικά προβλήματα και να βελτιώσουν την ποιότητα ζωής του ανθρώπου.

Οι διδακτικές αρχές που λαμβάνονται υπόψη, ώστε να υλοποιούνται τόσο οι γενικότεροι στόχοι της εκπαίδευσης στη Φυσική όσο και οι ειδικοί στόχοι, είναι οι ακόλουθες:

- Η Φυσική είναι πειραματική επιστήμη, περισσότερο επεξηγηματική παρά περιγραφική, που διατυπώνει συγκεκριμένους συλλογισμούς
- Η γνώση οικοδομείται στηριζόμενη σε συγκεκριμένο γνωστικό υπόβαθρο, με μελέτη βασισμένη στην εποπτεία, στην παρατήρηση και στο πείραμα
- Η μάθηση συντελείται μέσα σε ένα συγκεκριμένο κοινωνικοπολιτιστικό πλαίσιο από το οποίο παροτρύνεται ή παρωθείται
- Οι νέες έννοιες και τα νοητικά αντικείμενα ή εντάσσονται αρμονικά στις ήδη υπάρχουσες γνώσεις ή προκαλούν αναπροσαρμογή παλαιότερων σχημάτων
- Η μάθηση μέσω της ανακάλυψης συντελεί στην προώθηση της νοητικής ανάπτυξης, στην αυτοδιδαχή και στην οργάνωση της σκέψης του ατόμου
- Ο/Η μαθητής/μαθήτρια δεν πρέπει απλά να συσσωρεύει πληροφορίες και γνώσεις. Θα πρέπει αυτές να συνοδεύονται από την απόκτηση νοητικών δεξιοτήτων, που θα του/της εξασφαλίζουν τη δυνατότητα αντιμετώπισης προβλημάτων και τη διαμόρφωση στάσεων και συμπεριφορών θετικών απέναντι σε θέματα, που αφορούν στον εαυτό του/της αλλά και στο κοινωνικό του/της περιβάλλον
- Η διδασκαλία θα πρέπει να είναι μια διαδικασία ευχάριστη για τον/τη μαθητή/μαθήτρια.

κατευθύνοσις και περιγραφές μαθημάτων στό Λύκειο

ΣΚΟΠΟΙ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΤΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ

Οι σκοποί της διδασκαλίας της Φυσικής δεν μπορεί παρά να εντάσσονται στους γενικότερους σκοπούς της εκπαίδευσης. Αυτό σημαίνει ότι επιδιώκουν την ολοκλήρωση του ατόμου με την ανάπτυξη σε αυτό κριτικού πνεύματος και διάθεσης για ενεργοποίηση και δημιουργία, τόσο σε ατομικό επίπεδο όσο και σε συνεργασία με άλλα άτομα ή ομάδες.

Με βάση αυτά τα στοιχεία, οι σκοποί της διδασκαλίας και μάθησης της Φυσικής μπορούν να κατηγοριοποιηθούν στους παρακάτω άξονες μάθησης:

Γνώση και κατανόηση

Η επιστημονική γνώση αναφέρεται σε γεγονότα, έννοιες, αρχές, νόμους, θεωρίες και μοντέλα και μπορεί να αποκτηθεί με διάφορους τρόπους. Η κατανόηση περικλείει την ικανότητα να χρησιμοποιηθεί η γνώση και συνεπάγεται την ικανότητα να διακρίνουμε τι είναι και τι δεν είναι επιστημονική ιδέα.

Διερεύνηση

Η επιστημονική διερεύνηση αναφέρεται στις δραστηριότητες των μαθητών/μαθητριών, με τις οποίες αναπτύσσονται γνώσεις και κατανόηση των επιστημονικών ιδεών, καθώς επίσης και κατανόηση του πώς οι επιστήμονες μελετούν τον φυσικό κόσμο.

Επιστήμη και τεχνολογία

Το βασικό διακριτικό χαρακτηριστικό ανάμεσα στην επιστήμη και στην τεχνολογία είναι η διαφοροποίηση στον στόχο. Ο στόχος της επιστήμης είναι η κατανόηση του φυσικού κόσμου και ο στόχος της τεχνολογίας είναι να κάνει παρεμβάσεις και τροποποιήσεις στον φυσικό κόσμο, για να ικανοποιήσει τις ανθρώπινες ανάγκες.

Ιστορική εξέλιξη και η φύση της επιστήμης

- Η κατανόηση του τρόπου εργασίας των επιστημόνων στις φυσικές επιστήμες
- Η εκτίμηση της συμβολής των μεγάλων επιστημόνων και εφευρετών στην πρόοδο και ανάπτυξη της φυσικής επιστήμης και τεχνολογίας

Κοινωνικές και περιβαλλοντικές προεκτάσεις της επιστήμης

Η κατανόηση της σημασίας του φυσικού περιβάλλοντος και της εξοικονόμησης φυσικών πόρων περιλαμβάνεται στους βασικούς άξονες μάθησης των φυσικών επιστημών.

ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΠΟΥ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΑΙ ΣΤΗ Γ΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

- Κινήσεις σε δύο διαστάσεις
- Μηχανική συστημάτων
- Στατικός Ηλεκτρισμός
- Δυναμικός Ηλεκτρισμός

Γ΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

- Μηχανική στερεού σώματος
- Ταλαντώσεις
- Κύματα
- Ηλεκτρομαγνητισμός

κατευθύνσεις και Περιγραφές μαθημάτων στο Λύκειο

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ Β΄ Λυκείου

Σκοπός του μαθήματος είναι οι μαθητές/μαθήτριες να αποκτήσουν τις απαραίτητες τεχνικές και αισθητικές γνώσεις, τόσο θεωρητικά όσο και πρακτικά, ώστε να μπορούν:

- να χρησιμοποιούν σωστά και να αξιοποιούν τις δυνατότητες της φωτογραφικής μηχανής στην προσωπική τους ζωή;
- να κατανοούν τη φωτογραφία και την εικόνα γενικότερα σαν γλώσσα επικοινωνίας και έκφρασης.

Για τους/τις μαθητές/μαθήτριες με ειδικό ενδιαφέρον, το περιεχόμενο του μαθήματος, ίσως, αποτελέσει τη βάση, για να εμβαθύνουν αργότερα στον τομέα της φωτογραφίας.

Το πρόγραμμα του μαθήματος περιλαμβάνει:

- Σύντομη ιστορική αναδρομή
- Τα είδη της φωτογραφίας: διαφημιστική, ειδοσεογραφική, ιστορική, μόδας, καλλιτεχνική κ.λπ.
- Τα μέρη και τα βοηθητικά εξαρτήματα της φωτογραφικής μηχανής και η λειτουργία τους
- Το φίλμ: δομή και λειτουργία, ευαισθησία, κόκκος - αναλυτική ικανότητα, αντίθεση
- Φωτομέτρηση
- Εμφάνιση - Εκπύπωση
- Δυνατότητες ελέγχου της εικόνας σε θέματα όπως: βάθος πεδίου, απεικόνιση κίνησης κ.λπ.
- Φωτογραφία και κινηματογράφος
- Ψηφιακή Εικόνα

ΧΗΜΕΙΑ Β΄ και Γ΄ Λυκείου

ΣΚΟΠΟΙ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΤΗΣ ΧΗΜΕΙΑΣ

Με την επιλογή του μαθήματος της Χημείας στη Β΄ και Γ΄ τάξη Λυκείου, οι μαθητές/μαθήτριες ολοκληρώνουν και διευρύνουν τις χημικές έννοιες που έχουν διδαχθεί στο Γυμνάσιο και στην Α΄ τάξη του Λυκείου. Αποκτούν γνώσεις, εμπειρίες και δεξιότητες, που θεωρούνται απαραίτητες για τον άνθρωπο του σημερινού τεχνολογικού και επιστημονικού περιβάλλοντος. Επίσης, μέσα από τις μαθησιακές δραστηριότητες οι μαθητές/μαθήτριες ενισχύονται, ώστε να αναπτύξουν στάσεις και συμπεριφορές που είναι απαραίτητες για τον ενεργό πολίτη. Το μάθημα της Χημείας, με τον τρόπο που διδάσκεται, βοηθά τους/τις μαθητές/μαθήτριες:

- να εξοικειωθούν με τον επιστημονικό τρόπο σκέψης και την επιστημονική μεθοδολογία
- να αναπτύξουν την ικανότητά τους για συλλογή πληροφοριών από επιστημονικές πηγές – βιβλία, περιοδικά· διαδίκτυο – και να αξιοποιούν την επιστημονική γνώση και πληροφορία
- να αναπτύξουν την προσωπικότητά τους με την καλλιέργεια κριτικής και δημιουργικής σκέψης και ικανότητας για λογική αντιμετώπιση καταστάσεων
- να επικοινωνούν και να συνεργάζονται με άλλα άτομα, να ανταλλάσσουν πληροφορίες και να παρουσιάζουν τις σκέψεις ή τα συμπεράσματά τους.

Ειδικότεροι στόχοι του μαθήματος της Χημείας

Στο μάθημα της Χημείας παρέχονται στους/στις μαθητές/μαθήτριες σημαντικά εφόδια για τις μετέπειτα σπουδές τους, ιδιαίτερα σε κλάδους όπως: Χημεία, Χημική Μηχανική, Ιατρική, Φαρμακευτική, Φυσική, Γεωπονία, Αγροτική Οικονομία, Βιολογία, Γεωλογία, Μηχανική Περιβάλλοντος, Διαιτολογία - Διατροφολογία, Τεχνολογία τροφίμων, Οινολογία-Οινοποιεία, Αισθητική-Κομμωτική και πολλούς άλλους. Επίσης, οι μαθητές/μαθήτριες έχουν τη δυνατότητα, μέσα από τις πειραματικές δραστηριότητες, να αναπτύξουν αξίες και δεξιότητες απαραίτητες για τον ενεργό πολίτη.

κατευθύνσεις και περιγραφές μαθημάτων στο Λύκειο

Με την επιλογή του μαθήματος της Χημείας οι μαθητές/μαθήτριες μπορούν:

- να γνωρίσουν βασικές χημικές έννοιες, που τους βοηθούν στην κατανόηση του φυσικού κόσμου
- να χρησιμοποιούν την επιστημονική ορολογία για να διακρίνουν, να ταξινομούν και να περιγράφουν φυσικά και χημικά φαινόμενα
- να πραγματοποιούν πειράματα και να χειρίζονται συσκευές, ακολουθώντας συγκεκριμένες οδηγίες
- να ασκηθούν στην παρατήρηση, περιγραφή και ερμηνεία διαφόρων φαινομένων και διαδικασιών
- να αναγνωρίζουν και να εφαρμόζουν έννοιες της Χημείας στην καθημερινή ζωή.

ΧΗΜΕΙΑ Β΄ Λυκείου

Ενότητες που διδάσκονται είναι:

- Περιεκτικότητα - Αραίωση - Στοιχειομετρία
- Θερμοχομεία
- Χημική κινητική
- Χημική Ισορροπία
- Ηλεκτρολύτες
- Οξέα -Βάσεις
- Υδατικά Διαλύματα Ηλεκτρολυτών
- Ποσοτική Ανάλυση
- Οξειδοαναγωγή

Μέσα από τη διδασκαλία της ύλης της Β΄ Λυκείου οι μαθητές/μαθήτριες αποκτούν πυρηνικές γνώσεις, που τους βοηθούν να κατανοήσουν τη σύσταση της ύλης και τη δημιουργία χημικών ενώσεων, την ταξινόμηση και την ερμηνεία πολλών χημικών φαινομένων, προβλήματα της ρύπανσης και μεθόδους προστασίας του περιβάλλοντος. Οι μαθητές/μαθήτριες πραγματοποιούν οι ίδιοι/ες πειραματικές εργασίες, αναγνωρίζοντας έτοι τη μεγάλη σημασία της χημικής ανάλυσης σε διάφορους τομείς της ζωής.

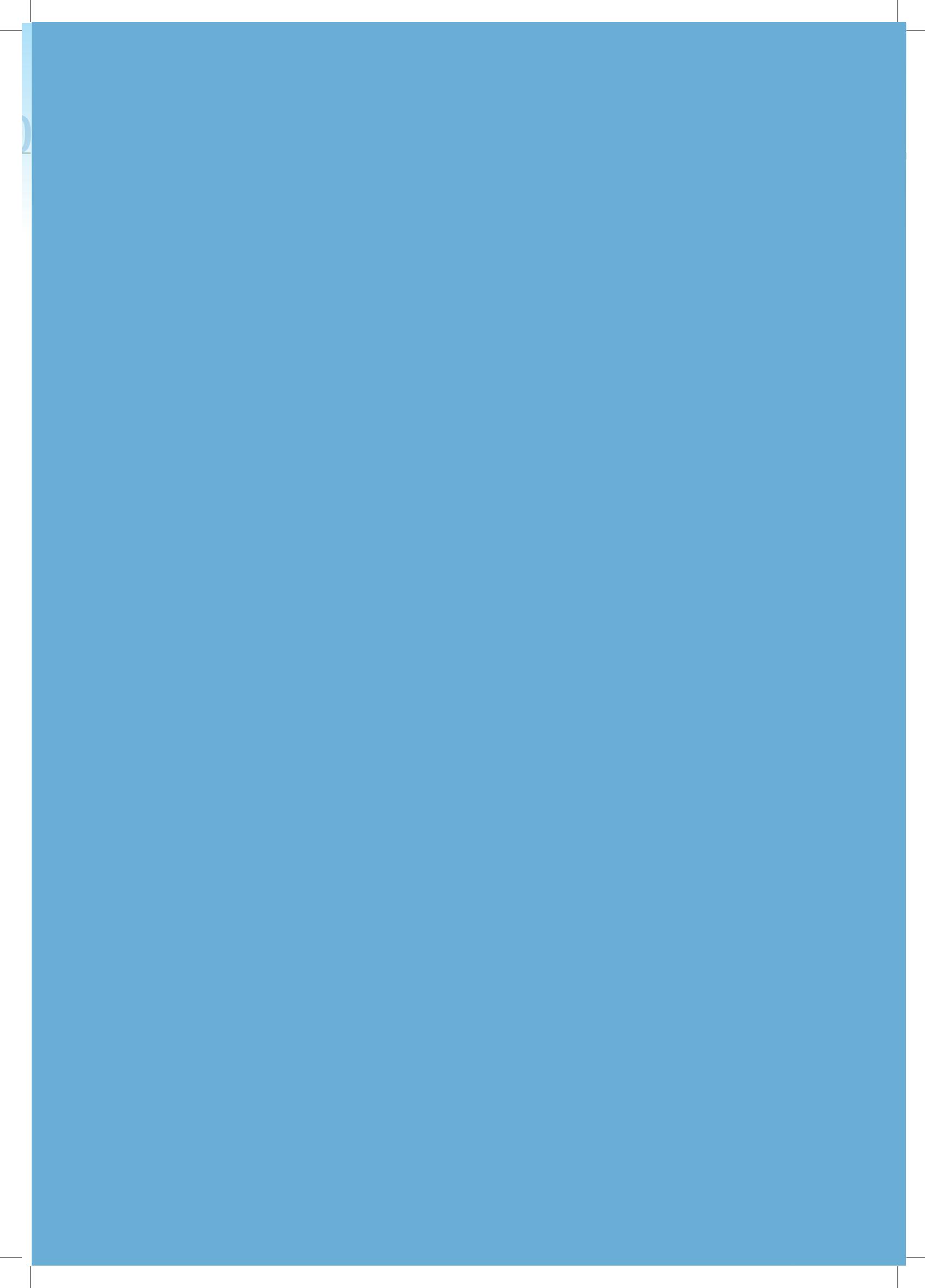
ΧΗΜΕΙΑ Γ΄ Λυκείου

Η έμφαση στη Γ΄ Λυκείου είναι στην Οργανική Χημεία. Οι Οργανικές Χημικές Ενώσεις θα εξεταστούν κάτω από το φάσμα όλων των κλάδων της Χημείας (Ανόργανης Χημείας, Φυσικοχημείας, και Αναλυτικής Χημείας). Η Οργανική Χημεία αποτελεί βάση για πολλές επιστήμες (Βιοχημεία, Βιολογία, Ιατρική, Φαρμακευτική), καθώς επίσης και για σημαντικές βιομηχανίες, όπως τροφίμων, φαρμάκων, πλαστικών, συνθετικών ινών κ.ά. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη μελέτη των μεθόδων παρασκευής τους και στις φυσικές και χημικές ιδιότητές τους.

Συγκεκριμένα διδάσκονται τα ακόλουθα:

- Άκυκλοι Υδρογονάθρακες
- Αρωματικοί Υδρογονάθρακες
- Άλκοόλες
- Καρβονυλικές Ενώσεις (αλδεΰδες-κετόνες)
- Καρβοξυλικά Οξέα
- Ποσοτική Ανάλυση

Σε όλες τις ενότητες συνδυάζεται η θεωρία με το εργαστήριο για βαθύτερη κατανόηση της ύλης και ανάπτυξη των δεξιοτήτων των μαθητών/μαθητριών.

κατευθύνσεις και περιγραφές μαθημάτων στο Λύκειο

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ - ΔΗΛΩΣΕΙΣ

ΔΗΛΩΣΗ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ Β΄ ΚΑΙ Γ΄ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΕ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΜΕΤΑΤΑΞΗΣ

ΕΠΙΘΕΤΟ _____ ΟΝΟΜΑ _____

Τμήμα _____ ΟΜΠ Α΄ τάξης _____

Παρακαλείστε όπως επιστρέψετε συμπληρωμένη τη δόλωση στον/στην Υπεύθυνο/η Καθηγητή/τρια Τμήματος το αργότερο μέχρι τις _____

ΔΗΛΩΣΗ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ και ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ Β΄ και Γ΄ ΛΥΚΕΙΟΥ			
A΄ ΛΥΚΕΙΟΥ	Σημειώστε ✓ από την Επιλογή Κατεύθυνσης και Επιλεγόμενων Μαθημάτων Β΄ Λυκείου, που επιθυμείτε να ακολουθήσετε		
ΟΜΠ	ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ
ΟΜΠ 1 • Αρχαία Ελληνικά/ Αρχαιογνωσία • Ιστορία	1 ☐ ΚΛΑΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ	• ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ • ΙΣΤΟΡΙΑ • ΛΑΤΙΝΙΚΑ	Σημειώστε ✓ σε <u>ένα</u> από τα πιο κάτω: ☐ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ☐ ΛΟΓΙΚΗ-ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ☐ ΑΓΓΛΙΚΑ ☐ ΓΑΛΛΙΚΑ ☐ ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ ☐ ΙΣΠΑΝΙΚΑ ☐ ΙΤΑΛΙΚΑ ☐ ΡΩΣΙΚΑ ☐ ΤΟΥΡΚΙΚΑ
	2 ☐ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ	• ΑΓΓΛΙΚΑ • ΙΣΤΟΡΙΑ	Σημειώστε ✓ σε <u>δύο</u> από τα πιο κάτω: ☐ ΛΑΤΙΝΙΚΑ ☐ ΓΑΛΛΙΚΑ ☐ ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ ή ☐ ΙΣΠΑΝΙΚΑ ή ☐ ΙΤΑΛΙΚΑ ή ☐ ΡΩΣΙΚΑ ή ☐ ΤΟΥΡΚΙΚΑ ☐ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ☐ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ
ΟΜΠ 2 • Μαθηματικά • Φυσική	3 ☐ ΘΕΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ - ΒΙΟΕΠΙΣΤΗΜΩΝ - ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ - ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ	• ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ • ΦΥΣΙΚΗ	Σημειώστε ✓ σε <u>δύο</u> από τα πιο κάτω: ☐ ΧΗΜΕΙΑ ☐ ΒΙΟΛΟΓΙΑ ☐ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ και ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ☐ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ☐ ΔΙΚΤΥΑ ☐ ΕΛΕΥΘΕΡΟ - ΠΡΟΟΠΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ☐ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟ - ΤΕΧΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ☐ ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ ☐ ΑΓΓΛΙΚΑ ή ☐ ΓΑΛΛΙΚΑ ή ☐ ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ ή ☐ ΙΤΑΛΙΚΑ ή ☐ ΙΣΠΑΝΙΚΑ ή ☐ ΡΩΣΙΚΑ ή ☐ ΤΟΥΡΚΙΚΑ
ΟΜΠ 3 • Μαθηματικά • Οικονομικά	4 ☐ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ	• ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ • ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ • ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ	Σημειώστε ✓ σε <u>ένα</u> από τα πιο κάτω: ☐ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ☐ ΕΜΠΟΡΙΚΑ - MARKETING ☐ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ☐ ΑΓΓΛΙΚΑ ☐ ΓΑΛΛΙΚΑ ☐ ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ ☐ ΙΣΠΑΝΙΚΑ ☐ ΙΤΑΛΙΚΑ ☐ ΡΩΣΙΚΑ ☐ ΤΟΥΡΚΙΚΑ

κατευθύνσεις και περιγραφές μαθημάτων στο Λύκειο

ΟΜΠ 4 • Οικονομικά • Αγγλικά	5	☐ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	• ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ • ΑΓΓΛΙΚΑ	Σημειώστε ✓ σε δύο από τα πιο κάτω: ☐ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ☐ ΕΜΠΟΡΙΚΑ - MARKETING ☐ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ☐ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ☐ ΒΙΟΛΟΓΙΑ ☐ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ και ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ☐ ΓΑΛΛΙΚΑ ή ☐ ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ ή ☐ ΙΣΠΑΝΙΚΑ ή ☐ ΙΤΑΛΙΚΑ ή ☐ ΡΩΣΙΚΑ ή ☐ ΤΟΥΡΚΙΚΑ ☐ ΑΓΩΓΗ ΥΓΕΙΑΣ
ΟΛΕΣ ΟΙ ΟΜΠ 1,2,3,4	6	☐ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ	• ΘΕΜΑΤΑ ΤΕΧΝΗΣ • ΘΕΤΡΟΛΟΓΙΑ • ΙΣΤΟΡΙΑ	Σημειώστε ✓ σε ένα από τα πιο κάτω: ☐ ΕΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ☐ ΕΛΕΥΘΕΡΟ - ΠΡΟΟΠΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ☐ ΜΟΥΣΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ☐ ΑΓΓΛΙΚΑ ☐ ΓΑΛΛΙΚΑ ☐ ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ ☐ ΙΣΠΑΝΙΚΑ ☐ ΙΤΑΛΙΚΑ ☐ ΡΩΣΙΚΑ ☐ ΤΟΥΡΚΙΚΑ ☐ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ (μόνο Β' Λυκείου) ☐ ΓΡΑΦΙΣΤΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ (μόνο Γ' Λυκείου, δεν είναι μάθημα πρόσβασης)

ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΜΕΤΑΤΑΞΗΣ

Δίλωσε το/τα μάθημα/τα, στο/α οποίο/α θα εξεταστείς:

1	
2	

Δηλώνω υπεύθυνα ότι έχω ενημερωθεί και επιλέγω την πιο πάνω Κατεύθυνση.

Υπογραφή μαθητή/τριας

Υπογραφή γονέα/κηδεμόνα

Ημερομηνία

Τηλέφωνο γονέα/κηδεμόνα

κατευθύνσεις και περιγραφές μαθημάτων στο Λύκειο

ΔΗΛΩΣΗ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ ΣΤΟ ΜΟΥΣΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΕ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΜΕΤΑΤΑΞΗΣ

ΕΠΙΘΕΤΟ _____ ΟΝΟΜΑ _____

Τμήμα _____ ΟΜΠ Α΄ τάξης _____

Παρακαλείστε όπως επιστρέψετε συμπληρωμένη τη δήλωση στον/στην Υπεύθυνο/ν Καθηγητή/τρια Τμήματος το αργότερο μέχρι τις _____

ΔΗΛΩΣΗ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ και ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ Β΄ και Γ΄ ΛΥΚΕΙΟΥ			
Σημειώστε √ στην Επιλογή Κατεύθυνσης και Επιλεγόμενων Μαθημάτων Β΄ Λυκείου, που επιθυμείτε να ακολουθήσετε			
ΟΜΠ	ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ
ΟΜΠ 1 • Αρχαία Ελληνικά/ Αρχαιογνωσία • Ιστορία	1 ☐ ΚΛΑΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> • ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ • ΙΣΤΟΡΙΑ • ΛΑΤΙΝΙΚΑ • ΜΟΥΣΙΚΗ ή ΜΟΥΣΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ 	
	2 ☐ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> • ΑΓΓΛΙΚΑ • ΙΣΤΟΡΙΑ • ΜΟΥΣΙΚΗ ή ΜΟΥΣΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ 	Σημειώστε √ σε ένα από τα πιο κάτω: ☐ ΛΑΤΙΝΙΚΑ ☐ ΓΑΛΛΙΚΑ ☐ ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ ☐ ΙΣΠΑΝΙΚΑ ☐ ΙΤΑΛΙΚΑ ☐ ΡΩΣΙΚΑ ☐ ΤΟΥΡΚΙΚΑ ☐ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ☐ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ
ΟΜΠ 2 • Μαθηματικά • Φυσική	3 ☐ ΘΕΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ - ΒΙΟΕΠΙΣΤΗΜΩΝ - ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ - ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ	<ul style="list-style-type: none"> • ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ • ΦΥΣΙΚΗ • ΜΟΥΣΙΚΗ ή ΜΟΥΣΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ 	Σημειώστε √ σε ένα από τα πιο κάτω: ☐ ΧΗΜΕΙΑ ☐ ΒΙΟΛΟΓΙΑ ☐ ΑΓΓΛΙΚΑ ☐ ΓΑΛΛΙΚΑ ☐ ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ ☐ ΙΣΠΑΝΙΚΑ ☐ ΙΤΑΛΙΚΑ ☐ ΡΩΣΙΚΑ ☐ ΤΟΥΡΚΙΚΑ ☐ ΔΙΚΤΥΑ ☐ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ☐ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ και ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ☐ ΕΛΕΥΘΕΡΟ - ΠΡΟΟΠΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ☐ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟ - ΤΕΧΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ☐ ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ
ΟΜΠ 3 • Μαθηματικά • Οικονομικά	4 ☐ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> • ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ • ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ • ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ • ΜΟΥΣΙΚΗ ή ΜΟΥΣΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ 	

κατευθύνσεις και περιγραφές μαθημάτων στο Λύκειο

ΟΜΠ 4 • Οικονομικά • Αγγλικά	5	☐ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> • ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ • ΑΓΓΛΙΚΑ • ΜΟΥΣΙΚΗ ή ΜΟΥΣΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ 	Σημειώστε ✓ σε <u>ένα</u> από τα πιο κάτω: <ul style="list-style-type: none"> ☐ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ☐ ΕΜΠΟΡΙΚΑ - MARKETING ☐ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ☐ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ☐ ΒΙΟΛΟΓΙΑ ☐ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ και ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ☐ ΓΑΛΛΙΚΑ ☐ ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ ☐ ΙΣΠΑΝΙΚΑ ☐ ΙΤΑΛΙΚΑ ☐ ΡΩΣΙΚΑ ☐ ΤΟΥΡΚΙΚΑ ☐ ΑΓΩΓΗ ΥΓΕΙΑΣ
ΟΛΕΣ ΟΙ ΟΜΠ 1,2,3,4	6	☐ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> • ΘΕΜΑΤΑ ΤΕΧΝΗΣ • ΘΕΑΤΡΟΛΟΓΙΑ • ΙΣΤΟΡΙΑ • ΜΟΥΣΙΚΗ ή ΜΟΥΣΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ 	

ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΜΕΤΑΤΑΞΗΣ

Δήλωσε το/τα μαθήματα, στο/στα οποία θα εξεταστείς:

1	
2	

Δηλώνω υπεύθυνα ότι έχω ενημερωθεί και επιλέγω την πιο πάνω Κατεύθυνση.

Υπογραφή μαθητή/τριας

Υπογραφή γονέα/κηδεμόνα

Ημερομηνία

Τηλέφωνο γονέα/κηδεμόνα

κατευθύνσεις και περιγραφές μαθημάτων στο Λύκειο

ΔΗΛΩΣΗ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ ΣΤΟ ΑΘΛΗΤΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΕ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΜΕΤΑΤΑΞΗΣ

ΕΠΙΘΕΤΟ _____ ΟΝΟΜΑ _____

Τμήμα _____ ΟΜΠ Α΄ τάξης _____

Παρακαλείστε όπως επιστρέψετε συμπληρωμένη τη δήλωση στον/στην Υπεύθυνο/ν Καθηγητή/τρια Τμήματος το αργότερο μέχρι τις _____

ΔΗΛΩΣΗ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ και ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ Β΄ και Γ΄ ΛΥΚΕΙΟΥ				
Σημειώστε √ στην Επιλογή Κατεύθυνσης και Επιλεγόμενων Μαθημάτων Β΄ Λυκείου, που επιθυμείτε να ακολουθήσετε				
ΟΜΠ	ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ	
ΟΜΠ 1 • Αρχαία Ελληνικά/ Αρχαιογνωσία • Ιστορία	1 ☐ ΚΛΑΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> • ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ • ΙΣΤΟΡΙΑ • ΛΑΤΙΝΙΚΑ • ΦΥΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ 	Σημειώστε √ σε ένα από τα πιο κάτω: ☐ ΛΑΤΙΝΙΚΑ ☐ ΓΑΛΛΙΚΑ ☐ ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ ☐ ΙΣΠΑΝΙΚΑ ☐ ΙΤΑΛΙΚΑ ☐ ΡΩΣΙΚΑ ☐ ΤΟΥΡΚΙΚΑ ☐ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ☐ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ	
	2 ☐ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> • ΑΓΓΛΙΚΑ • ΙΣΤΟΡΙΑ • ΦΥΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ 		
ΟΜΠ 2 • Μαθηματικά • Φυσική	3 ☐ ΘΕΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ - ΒΙΟΕΠΙΣΤΗΜΩΝ - ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ - ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ	<ul style="list-style-type: none"> • ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ • ΦΥΣΙΚΗ • ΦΥΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ 	Σημειώστε √ σε ένα από τα πιο κάτω: ☐ ΧΗΜΕΙΑ ☐ ΒΙΟΛΟΓΙΑ ☐ ΑΓΓΛΙΚΑ ☐ ΓΑΛΛΙΚΑ ☐ ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ ☐ ΙΣΠΑΝΙΚΑ ☐ ΙΤΑΛΙΚΑ ☐ ΡΩΣΙΚΑ ☐ ΤΟΥΡΚΙΚΑ ☐ ΔΙΚΤΥΑ ☐ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ☐ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ και ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ☐ ΕΛΕΥΘΕΡΟ - ΠΡΟΟΠΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ☐ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟ - ΤΕΧΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ☐ ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ	
ΟΜΠ 3 • Μαθηματικά • Οικονομικά	4 ☐ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> • ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ • ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ • ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ • ΦΥΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ 		

κατεύθυνσις και περιγραφές μαθημάτων στο Λύκειο

ΟΜΠ 4 • Οικονομικά • Αγγλικά	5	☐ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> • ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ • ΑΓΓΛΙΚΑ • ΦΥΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ 	Σημειώστε ✓ σε <u>ένα</u> από τα πιο κάτω: <ul style="list-style-type: none"> ☐ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ☐ ΕΜΠΟΡΙΚΑ - MARKETING ☐ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ☐ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ☐ ΒΙΟΛΟΓΙΑ ☐ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ και ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ☐ ΓΑΛΛΙΚΑ ☐ ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ ☐ ΙΣΠΑΝΙΚΑ ☐ ΙΤΑΛΙΚΑ ☐ ΡΩΣΙΚΑ ☐ ΤΟΥΡΚΙΚΑ ☐ ΑΓΩΓΗ ΥΓΕΙΑΣ
ΟΛΕΣ ΟΙ ΟΜΠ 1,2,3,4	6	☐ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> • ΘΕΜΑΤΑ ΤΕΧΝΗΣ • ΘΕΑΤΡΟΛΟΓΙΑ • ΙΣΤΟΡΙΑ • ΦΥΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ 	

ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΜΕΤΑΤΑΞΗΣ

Δίλωσε το/τα μαθήματα, στο/στα οποία θα εξεταστείς:

1	
2	

Δηλώνω υπεύθυνα ότι έχω ενημερωθεί και επιλέγω την πιο πάνω Κατεύθυνση.

Υπογραφή μαθητή/τριας

Υπογραφή γονέα/κηδεμόνα

Ημερομνία

Τηλέφωνο γονέα/κηδεμόνα

κατευθύνσεις και περιγραφές μαθημάτων στο Λύκειο

ΔΗΛΩΣΗ ΑΛΛΑΓΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ ΣΠΟΥΔΩΝ/Η/ΚΑΙ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ/ΩΝ
ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΕ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΜΕΤΑΤΑΞΗΣ Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

Όνοματεπώνυμο: _____

Τάξη/Τμήμα: _____

Ομάδα Μαθημάτων Προσανατολισμού (ΟΜΠ):_____

ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗ ΑΙΤΗΣΗ

ΝΕΑ ΑΙΤΗΣΗ

Κατεύθυνση Σπουδών	Κατεύθυνση Σπουδών
Επιλεγόμενο/α Μάθημα/τα	Επιλεγόμενο/α Μάθημα/τα
1.	1.
2.	2.

Σε περίπτωση που θα δώσεις εξετάσεις μετάταξης, συμπλήρωσε το/α μάθημα/τα στο/α οποίο/α πρέπει να εξεταστείς:

1. _____

2. _____

Υπογραφή μαθητή/τριας

Υπογραφή γονέα/κηδεμόνα

Ημερομηνία

Τηλέφωνο γονέα/κηδεμόνα

κατευθύνσεις και περιγραφές μαθημάτων στο Λύκειο

ΔΗΛΩΣΗ ΑΛΛΑΓΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ ΣΠΟΥΔΩΝ/Η/ΚΑΙ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ/ΩΝ
ΚΑΙ ΔΗΛΩΣΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΕ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΜΕΤΑΤΑΞΗΣ Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

Όνοματεπώνυμο: _____

Τάξη/Τμήμα: _____

Κατεύθυνση Σπουδών Β΄ Λυκείου	Κατεύθυνση Σπουδών Γ΄ Λυκείου
Επιλεγόμενο/α Μάθημα/τα	Επιλεγόμενο/α Μάθημα/τα
1.	1.
2.	2.
3.	3.
4.	4.

ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΜΕΤΑΤΑΞΗΣ

Δήλωσε τα μαθήματα, στα οποία θα εξεταστείς:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

Υπογραφή μαθητή/τριας

Υπογραφή γονέα/κηδεμόνα

Ημερομηνία

Τηλέφωνο γονέα/κηδεμόνα

κατευθύνοσις και περιγραφές μαθημάτων στο Λύκειο

Πηγή

Υπουργείο Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας. <http://moec.gov.cy>

ΣημειώσεΙΣ

κατευθύνσεις και Περιγραφές μαθημάτων στο Λύκειο

Συντελεστές προηγούμενων εκδόσεων του βιβλίου
«Κατευθύνσεις και Περιγραφές Μαθημάτων στο Λύκειο»

Α' Έκδοση 2016

Συγγραφική Ομάδα:

Νεκτάριος Κίκας, Μαρία Λαζάρου-Μαρκίδου, Ειρήνη Μουκταρούδη, Καθηγητής/Καθηγήτριες Σ.Ε.Α.

Εποπτεία:

Λένα Νικολάου, Επιθεωρήτρια Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής

Β' Έκδοση 2017

Συγγραφική Ομάδα:

Νεκτάριος Κίκας, Μαρία Λαζάρου-Μαρκίδου, Ειρήνη Μουκταρούδη, Ευάγγελος Μιχαήλ,
Ελένη Μιχαλίδη-Λυσιώτου, Καθηγητής/Καθηγήτριες Σ.Ε.Α.

Εποπτεία:

Λένα Νικολάου, Επιθεωρήτρια Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής

Γ' Έκδοση 2021

Συγγραφική Ομάδα:

Στεφανία Καννάουρου, Αιμιλία Χριστοδούλου, Καθηγήτριες Σ.Ε.Α.

Εποπτεία:

Ελένη Παπαστεφάνου, Επιθεωρήτρια Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής

Γενική Εποπτεία:

Δρ Ειρήνη Παρασκευά Ροδοσθένους, Πρώτη Λειτουργός Εκπαίδευσης,
Προϊσταμένη Υπηρεσίας Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής

Δ' Έκδοση 2022

Συγγραφική Ομάδα:

Στεφανία Καννάουρου, ΒΔ, Σ.Ε.Α.

Εποπτεία:

Ελένη Παπαστεφάνου, Επιθεωρήτρια Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής

Γενική Εποπτεία:

Δρ Ειρήνη Παρασκευά Ροδοσθένους, Πρώτη Λειτουργός Εκπαίδευσης,
Προϊσταμένη Υπηρεσίας Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής

Ε' Έκδοση 2023

Συγγραφική Ομάδα:

Αιμιλία Χριστοδούλου, Χάρης Χαραλάμπους, Καθηγητές Σ.Ε.Α.

Εποπτεία:

Ελένη Παπαστεφάνου, Επιθεωρήτρια Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής

Γενική Εποπτεία:

Δρ Ειρήνη Παρασκευά Ροδοσθένους, Πρώτη Λειτουργός Εκπαίδευσης,
Προϊσταμένη Υπηρεσίας Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής

κατευθύνοσις και περιγραφές μαθημάτων στο Λύκειο

ΣΤ΄ Έκδοση 2024

Συγγραφική Ομάδα:

Αιμιλία Χριστοδούλου, Χάρης Χαραλάμπους, Καθηγητές Σ.Ε.Α.

Εποπτεία:

Ελένη Παπαστεφάνου, *Επιθεωρίτρια Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής*

Γενική Εποπτεία:

Δρ Ειρήνη Παρασκευά Ροδοσθένους, *Πρώτη Λειτουργός Εκπαίδευσης,*

Προϊσταμένη Υπηρεσίας Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής